

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

III ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ. (Първа сесия).

XXXIX. ЗАСЪДАНИЕ, СРЪДА 9 ФЕВРУАРИЙ 1883 ГОД.

(Начало въ 1 часа и 50 м. послѣ пладнѣ, подъ предѣдателството на г-на Иваница Симеоновъ)

Предѣдатель (звъни): Ще се чете списъка.
Секр. Шивачовъ (Чете го).

Отъ прочитанъето на списъка се вижда, че отъ 40 души депутати присѣтствуватъ 33-ма, и отсѣтствуватъ 7 души.; а именно: Г-да Нури х. Салиевъ, Ф. Мариновъ, Д-ръ Вълковичъ, Д. Буровъ, Г. Бошняковъ, А. Минчовъ и М-ръ Грековъ.

Предѣдатель: Тѣй като присѣтствуватъ повече отъ половината, Събранието е пълно и засѣданието се открива.

На дневенъ редъ имаме бюджета на Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Анневъ: Ми се чини, че трѣба протоколи да се четжтъ.

Секр. Шивачовъ: Готови протоколи нѣма; ще се приготвятъ за идущето засѣдание.

Докл. Д-ръ Цачевъ (Чете):

Министерство на Вжтр. Дѣла.

Отдѣление I.

Обикновени расходи.

ЧАСТЪ ПЕРВА.

Вжтрѣшни Дѣла.

ГЛАВА I.

Съдържание на Министра и на състава при централното управление.

1 Съдържание на Министра. 12,000 л. (Приема се).

1 Главенъ Секретаръ. 8,000 л.
Коммисията го е турила както и другитѣ гл. Секретари 7,008 лъва.

М-ръ на Вжтр. Дѣла: (Преводъ отъ русски). Азъ моля на моя Секретаръ да се постави не 7,000, а 8,000 л. както бѣше въ проекта.

Шивачовъ: Този въпросъ е рѣшенъ; за другитѣ гл. Секретари се е приело 7,008 л. и тука толкови ще бжде.

М-ръ Соболевъ: (Преводъ отъ русски). Въпросътъ не е рѣшенъ, а сега се рѣшава. По този поводъ азъ има да кажа слѣдующето: азъ като Министръ-президентъ и М-ръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, имамъ двѣ обязанности. Поради това и работитѣ сж двойни; и моятъ Секретаръ Г. Агура е принуденъ да изпълнява твърдѣ много дѣла и то съ голѣма ревностъ. За това, азъ би молилъ Народното Събрание, да обърне внимание на многосложнитѣ работи въ моето Министерство, и въ сжщето врѣме на лицето, което изпълнява тѣзи длѣжностъ, и да не намалява заплатата му на 7,008 л., а да я остави както си е въ проекта 8,000 лъва.

Анневъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ предложението на г-на Министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, защото познавамъ лично г-на Агура, неговата способностъ и неговитѣ качества; но ние трѣба да бждемъ послѣдователни, и трѣба да стоимъ на прин-

ципа, който приехме; като за всичките гл. Секретари приехме 7,008 л., така и тука трѣба да остане.

Юрд. Шишковъ: Дѣйствително въ другитѣ Министерства на гл. Секретари приехме 7,008 л.; но тъй като въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла има много работи, и въ много случаи главни Секретарь представлявалъ Министра въ неговото отсъствие, за това на мнѣние съмъ и прерогавамъ, да се отпущихтъ на гл. Секретарь 8000 лъва представителни.

Мецовъ: Членовѣтъ въ касацията получаватъ по 7,000 лъва, а за главни Секретарь 8,000 л. не сж много, защото тамъ сж работитѣ много.

Шивачовъ: Ние не казваме, че сж много: но като сме приели главнитѣ Секретари въ Министерствата да получаватъ по 7008 л., не можемъ да развалимъ това. Ако желае Нар. Събрание, да захванемъ отъ ново и да измѣнимъ заплатитѣ и на другитѣ Секретари; но не можемъ само на одного да прибавяме.

М-ръ Соболевъ: (Преводъ отъ руский). Азъ, г-да, настоявамъ на своето предложение, тъй като вие изволихте да рѣшите въпроса за устройството на нова полиция, а съ това се усложняватъ значително работитѣ при Министерството. Ако не се увеличи персонала въ Министерството, трудътъ на главни Секретарь ще бѣде твърдѣ тѣжъкъ, и азъ незная, до колко ще бѣде справедливо, да не се възнагради за този особенъ трудъ. (Гласове: Прието).

Поповъ: Колкото за другитѣ Секретари, немогъ да кажъ нищо; но за този Секретарь, понеже се натоварва полицията на това Министерство и съ това работитѣ се увеличаватъ, и туй ще се занимава по много, да си остане 8004 лъва заплатата му.

Дуковъ: Да бѣдемъ послѣдователни, това го разбирамъ; но, понеже жандармерията се тѣгли вече подъ управлението на това Министерство и работитѣ ще се усложнятъ значително, то да се остави заплатата на гл. Секретарь 8004, както е въ бюджета, ще бѣде справедливо.

Шивачовъ: Именно тѣзи проста причина, когато другитѣ Нар. Събрания все сж оставяли на гл. Секретари по 7000 лъва, а ние защо да уголѣмяваме тѣзи заплати на 8000 л.? Да уголѣмяваме безъ причина, значи, да незнаемъ какво правимъ. Ако е тѣй, че въ Мин. на Вътрѣшнитѣ Дѣла имало много

работа, въ Мин. на Финанситѣ има можеби по много работа. Но ние приехме общо правило да имъ се даде на гл. Секретари по 7008 л., така и трѣба да си остане. Зависи отъ Нар. Събрание да направи каквото иска.

Марко Велевъ: Вечъ ни е познато, г-да, че гл. Секретарь въ Мин. на Вътр. Дѣла ще има двѣ длѣжности; за това трѣба да му се даде по много.

Анневъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ това, особено като имамъ честта да познавамъ лично лицето, което занимава тая длѣжностъ, и оцѣнявамъ високо неговитѣ трудове, но трѣба да бѣдемъ послѣдователни. Ако се съгласимъ да дадемъ и на другитѣ главни Секретари по 8008 л., тогава е другъ въпросъ; но сега ще бѣдемъ непослѣдователни, и ще произведемъ негодование. Както каза г. М-ръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла, че съ преминаването подъ управлението на това Министерство полицейската стража, щѣла да се увеличи работата, азъ мисля, че това не е тъй, защото работата нѣма никакъ повече да се уголѣми. Законътъ е свършенъ, и на Министерството не остава нищо друго, освѣнъ съгласно съ този законъ да се распореди; а това распореждане може да стане за 24 часа.

Попповъ: Ние можемъ да му дадемъ 1000 лъва възнаграждение.

Шивачовъ: Азъ ще да кажа само едно, че тѣзи полицейска стража преди една година е била пакъ подъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла, и тогава Нар. Събрание бѣше опредѣлило на главнитѣ Секретари 7000 лъва; а сега да ги увеличаваме, ще каже че незнаемъ какво правимъ. По добръ да приемемъ бюджета en gros и повече нищо.

(Митр. Симеонъ завзема председателското мѣсто).

Анневъ: До нейдѣ азъ съмъ съгласенъ съ г-на Поппова, че трѣба да се даде на този или онзи чиновникъ едно извѣстно възнаграждение; но за всѣкое Министерство трѣба да се предвиди една извѣстна сума, и, ако Нар. Събрание намѣри, че този или онзи чиновникъ се е отличилъ съ съвѣстно изпълнение на своята длѣжностъ, да се възнагради. Но за всичките Министерства да се предвиди, а не на едно Министерство да дадемъ, а на друго не; тогава както казахъ ще възбудимъ не задоволствие, и ще се покажемъ трърдѣ несправедливи.

М-стръ Генералъ Соболевъ: Я желаю чтобъ вознагражденіе было постоянное. Я, г-да, самъ первый смотрю, чтобы расходи вообще были какъ можно меньше. Я хочу объяснить исторію этого бюджета который Вы хотите уменьшить. Когда я просилъ господъ Министровъ представить въ Министерскій Совѣтъ бюджетъ, то я просилъ всти въ него все, что необходимо для правильнаго устройства управленія, и исключить все излишнее. Министра представили бюджетовъ и я теперь укажу тѣ вамъ суммы, которые были представлены въ этихъ проектахъ. Общіе расходы бюджетъ всѣхъ Министерствъ былъ въ 36,000,000 франковъ; именно по Министерству Финансовъ 4,600,000 по М-ству юстиціи 2,200,000; по М-ству просвѣщенія 2,000,000 по М-ству внутреннихъ дѣлъ 3,200,000, по М-ству иностранныхъ дѣлъ 980,000; по М-ству публичныхъ сградъ 8,300,000 и по Военномъ Министерству 14 600.000 фр. Итого 36 миллионовъ г-да Министры собравшіеся въ М-скій Совѣтъ рассмотрѣли дѣло и рѣшили, что подобныя расходы въ Болгаріи не возможны. Предоставлено было каждому уменьшить расходы. Послѣ двухмѣсячной работы въ Министерствахъ и Министерскомъ Совѣти расходы были сокращены на восемь миллионъ франковъ. Бюджетъ былъ совершенно переработанъ утвержденъ Державнымъ Совѣтомъ и представленъ въ Народное Собраніе. Каждая цифра была обсуждена, содержаніе лицамъ опредѣлено и я бы просилъ не уменьшать этого содержания. Заявляю вамъ что я знаю и вижу работу, которую дѣлаемъ въ Министерство. Я пробылъ въ Болгаріи во время войны и прослужилъ здѣсь 13 мѣсяцовъ. Вы знаете, что въ время войны было слышкомъ много работы; но дамъ Вамъ честное слово, что никогда во время войны не было такихъ служебныхъ работъ какъ теперь. Приходится не спать на ногамъ и я немогу, нахвалиться моими подчинненными; они работали какъ надлежало работать въ слышкомъ трудномъ дѣлѣ: устройство страны я довнось отъ Васъ увидѣтъ довѣріе къ этимъ лицамъ — не ко мнѣ лично — но къ вашимъ же Болгарамъ и тѣмъ болѣ, коимъ труды вамъ хорошо извѣстны.

Я прошу оставить 8000 фр. главному секретарю. (Съгласие).

Мецовъ: Повтарямъ да кажа, че трѣба да се при-

еме; ако г. Шивачовъ не се съгласява, той да не увеличава.

Шивачовъ: Азъ ще напомня на г-да представителитѣ, че миналата година бюджетътъ бѣше 29 мил., а сега става 30 и толкози милиона. Когато минжалитѣ Нар. Събрания сж давали на главнитѣ секретари по 7000 л., ние да ги увеличаваме, ще каже, че незнаемъ какво правимъ, толкози повече, че на едни приехме вече 7008 л. По добръ да се върнемъ назадъ, и да приемемъ всичкия проектъ, който е предложило Министерството, а икономия никаква да неправимъ. Министерството може да е правило бюджета си на 55 мил., и Министерскій съвѣтъ да го е намалилъ на 35 мил.; това за насъ не значи нищо; ние ще гледаме нашето си.

М-ръ Начевичъ: Въ тайното засѣданіе рѣшихме, че гдѣто е справедливо и възможно, да намалимъ 10 и 15 процента, а гдѣто не е справедливо и възможно, да ги оставимъ сжщитѣ, както си сж въ проекта; а гдѣто е нужно, да се увеличи нѣщо, да не се стѣсняваме въ единъ обрѣтъ, и да земаме едно правило, което може би, не ще ни доведе къмъ добри слѣдствия. И понеже всички познаваме лицето, което управлява Министерството на Вжтрѣшнитѣ дѣла, което напълно отговара на службата си и на когото трудътъ сега се увеличава, — за туй, се присѣдинявамъ къмъ негово превъсходителство, и моля Нар. Събрание, да остави тѣзи сумма, както е въ проекта. (Гласове: Съгласни).

Дуковъ: Г-да! азъ горе-доле шѣхъ да кажъ това, което каза г-нъ М-ръ Начевичъ. Както всички почти както и г-да Министритѣ се съгласяваме, да остане тѣзи сумма, както е поставена въ проекта, а г. Шивачевъ може да не приема, нека се тури на гласуванье.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Комисията нѣма нищо противъ уголѣмяването заплатата на главния секретаръ при Мин. на Вжтрѣшнитѣ дѣла; но комисията никакъ неможе да приеме, че този секретаръ има повече работа отъ колкото секретаръ при Мин. на Финанситѣ. Тѣзи неправда, като докладчикъ на комисията, немогъ да приема. Щомъ приемате да се уголѣми заплатата на глав. секретаръ при Мин. на Вжтрѣшните дѣла, трѣбва непременно да приемете, да се уголѣми заплатата и на гл. секретаръ при Министерството на Финанситѣ; защото днесъ намѣрихъ

една бумага отъ това Министерство, която носи номеръ 3000 по голѣмъ отъ Мин. на Вжтрѣшнитѣ дѣла. Слѣдователно повтарямъ да кажъ, като представителъ на комисията, че нѣмамъ нищо противъ уголѣмяването заплатата на този секретаръ, но неможе комисията да приеме да остави заплатата на гл. секретаръ при Мин. на Финанситѣ схщата, ако тѣзи повишимъ. Още едно доказателство ще приведа на Нар. Събрание: Миналото Нар. Събрание бѣше оставило заплатитѣ на другитѣ секретари по 7000 лѣва а на гл. секретаръ при Мин. на Финанситѣ — 8000 лѣва. Слѣдователно, ако приемамъ да уголѣвимъ тѣзи заплати, непременно трѣбва да се уголѣми заплатата и на гл. секретаръ при Мин. на Финанситѣ.

Анневъ: Да гледаме на лицата, както каза г. Министръ на Финанситѣ, значи, да отваряме пята на необозданата протекция. Азъ познавамъ секретаря при Мин. на Вжтр. Дѣла, повтарямъ и оцѣнявамъ високо неговитѣ трудове; но да увеличимъ заплатата му на 8,000 лѣва, и да оставимъ заплатата на другитѣ секретари 7,008 л., както сме я приели, то ще каже, че ние сме несправедливи и непослѣдователни. За това съмъ съгласенъ, да се увеличатъ заплатитѣ на всичкитѣ секретари на 8,000 лѣва; противъ това нѣмамъ нищо. А да увеличимъ само на гл. секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла само за това, защото сме го познавали, това не е причина и съ него ще възбудимъ негодованието на другитѣ Секретари и чиновници. Азъ ще отговоря на г-на Д-ра Цачева, който каза, че гл. секретаръ при Мин. на Финанситѣ като ималъ несравнено по голѣма работа, трѣбва и нему да се увеличи. Азъ присѣствавахъ лично въ комисията и най много настоявахъ, да не се измѣняватъ заплатитѣ и на началницитѣ на отдѣленията, които иматъ по голѣма работа и отъ гл. секретари, тѣй като тѣ приготвяватъ и проектитѣ за законитѣ, но г. Цачевъ и другитѣ г-да членове на комисията не се съгласявахъ и азъ бѣхъ принуденъ да се подчиня на вишегласието. Колкото за това, гдѣто каза г-нъ Мин. на Вжтр. Дѣла, че бюджетътъ претърпѣлъ значително намаление въ Мин. Съвѣтъ, азъ мож да го увѣря, че Народнитѣ Представители сж най голѣмитѣ специялисти по съкращението на бюджета. (Смѣхъ).

Батановски: Г-да Представители! Азъ незная, какъ постѣпва Нар. Събрание. Днесъ то рѣши

едно нѣщо и послѣ го пакъ подгазва. Най напредъ рѣшихме да се смали на всичкитѣ тукашни чиновници по 10% отъ заплатитѣ имъ; а сега, като минуваме на други бюджетъ, пакъ искаме друго-яче да рѣшаваме. Това е несправедливо; или пакъ на всички Секретари да се уголѣми.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Въпросъ который рѣшается теперь здѣсь, обсъженъ и рѣшенъ въ частномъ Собраніи, при чемъ были сдѣланы сокращенія. Вообще вложены были желаніе, что бы чиновникамъ въ центральныхъ управленіяхъ т. е. въ столиціи уменьшена была плата на 10%, а чиновникамъ провинціи 15%, при чемъ были условлены въ случаѣ уважительныхъ причинъ можетъ быть и не дѣлаемо такое сокращеніе и даже можетъ быть увеличено опредѣленное въ разсмотриванъ бюджетъ содержаніи, я имѣлъ честь доложить, что въ Княжествѣ вводится новой уставъ о полиціи взомѣнь сущесвующей жандармеріи, работы Министерства увеличатся вдвойно. Я имѣю честь возразить г-ну Анневу, что его соображеніе о томъ что уставъ можетъ быть введенъ въ 24 часа не имѣетъ смысла. Дѣла на полиціи кои будутъ наступать въ множествѣ должны бытъ приводимы въ исполненіе, вѣдь будутъ двѣ тысячи полицейскихъ которые будутъ оградой и защитой жизни и имущества болгарскихъ гражданъ. Объ ихъ надо заботиса, надо ихъ направить къ одной цѣли имѣя въ виду увеличеніе занятій чиновниковъ Министерства я хотѣлъ просить Васъ оставить въ бюджетѣ ту сумму, которую я представилъ, а не такъ какъ представляетъ его комисія.

Шивачовъ: Азъ ще кажъ, че, ако караме все така и се спираме на всѣка цифра, не до утрѣ, но и до 10 дни още неможемъ да свършимъ.

Мецовъ: Азъ си отгѣглямъ думата; предложението на Г. Шивачова да се даде на гласуванье.

Дуковъ: И азъ се съгласявамъ да се даде въпроса на гласуванье. Но има да кажъ, че ако се уголѣми заплатата на гл. секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла, на другитѣ не може да се уголѣмява, защото назадъ не можемъ да се повръщаме. Освѣнтъ това, ако г. М-ръ мисли и за другитѣ чиновници да се спираме и да имъ уголѣмяваме, то още отъ сега му казвамъ, че това не може да бѣде.

Анневъ: Съжалявамъ, като виждамъ, че г. М-ръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла продължава да ни казва, че

тъй като устава на полицейската стража ще трѣбва да се полага въ дѣйствиe, изисквали се голѣми способности. И не зная, ако не бѣше устава за полицейската стража, какъвъ мотивъ той би ни предложилъ за увеличение заплатата на главния секретарь. Колкото за полаганieto въ дѣйствиe устава за полицейската стража, понеже имахъ честта да практикувамъ по администрацията, азъ повтарямъ да кажа, че въ 24 часа може да стане разпорежданieto. Една циркулярна телеграмма до всичкитѣ окръжни управители и войнски началници, — и работата е свършена. Ако има г-нъ М-ръ на Вжтрѣшнитѣ дѣла други мотиви, това е съвсѣмъ друго нѣщо. Азъ казахъ, че имамъ честъ да познавамъ лично този човѣкъ и познавамъ нѣговитѣ трудове; но, ако и на другитѣ главни секретари не увеличимъ, това значи да бждемъ несправедливи. Азъ съмъ съгласенъ да се увеличи тѣзи заплати, но и на другитѣ секретари да увеличимъ.

М-ръ Начевичъ: За обяснение ще наумя нѣколко думи и г-на Аннава. Тука прикаската не е за прилаганieto въ дѣйствиe устава за жандармерията. Той ще се положи, ако не въ 24 часа, може би, въ 1 мѣсець; но не стига само да се приложи. При туй Министерство се турихъ нѣколко нови учреждения, има 14 округа и 56 околии, и Министерството трѣбва да слѣди за жандармерията въ тѣзи окръзи и околии, да дава наставления, да приема рапорти и т. н. т. Слѣдователно, самото учредяване полицейска стража прави голѣмъ трудъ и особено на главния секретарь, понеже всичкитѣ бумажни преминуватъ презъ неговитѣ очи.

Марко Велевъ: Да се даде на вишегласие, понеже сме освѣтлени.

Предсѣдателъ: Има още трима души, които желаятъ да говорятъ.

Доклад. Д-ръ Цачевъ: Комисията трѣбва да даде своето заключение.

Предсѣдателъ: Заключение то дава не докладчика на комисията, а Предсѣдателя. (Смѣхъ).

Желае ли Нар. Събрание да слѣдва разискванията? (Не желае). Който желае, да си дигне ржката. (Дигатъ двама души).

До колкото можихъ да разберя всичкитѣ разисквания, които сж станали до сега, има за заплатата на главния секретарь при Мин. на Вжтрѣшнитѣ

дѣла слѣдующитѣ предложения: първо предложението на бюджетарната комисия, споредъ която на секретаря при Мин. на Вжтр. дѣла трѣбва да се даде плата толкова, колкото на всичкитѣ главни секретари, т. е. 7008 лева; подиръ дохожда предложението на г-на Министра на Вжтрѣшнитѣ дѣла, който желае да се даде на секретаря заплатата толкова, колкото е предвидено въ бюджета т. е. 8004 л.; третѣ предложение има отъ г-на Йордана Шишкова, споредъ което на г. главния секретарь при Министерството на Вжтр. дѣла трѣбва да се даде заплатата толкова, колкото получаватъ другитѣ главни секретари, но на този главенъ секретарь при Мин. на Вжтр. дѣла да се даде една сума отъ 800 лева за представителни.

Сега най напредъ ще туря на гласуване предложението на комисията.

Приема ли Нар. Събрание, да се даде възнаграждение на г-на главния секретарь при Мин. на Вжтр. дѣла 7008 л.? Който не приема, да си дигне ржката. (Прието).

Значи, че Нар. Събрание приема да се дадѣтъ на главния секретарь при Мин. на Вжтр. дѣла 7008 л.

Има подиръ предложението на г-на Йорданъ Шишковъ. (Гласове: То пада! Други гласове: Непада).

Юрд. Шишковъ: Всичко, което говори г. Аннавъ, може да остане за негова смѣтка; той може да остане при собственото си мнѣние. За това, нека да се тури на вишегласие.

Предсѣдателъ: Ще забѣлѣжа на нѣкои г-да представители, които мислятъ, че тъй като Нар. Събрание е гласувало суммата, опредѣлена въ бюджета за главния секретарь при Министерството на Вжтр. дѣла, че падало предложението на г-на Шишкова; ще имъ забѣлѣжа, че предложението на г-на Шишкова непада. Ако г. Йорд. Шишковъ предлагаше на Нар. Събрание, да остане на г. глав. секретарь при Министерството на Вжтр. дѣла заплатата 8,000 лева, а не 7,008 л., тогава дѣйствиелно падаше; но сега той прави едно предложение съвършено друго. Той приема рѣшението на Нар. Събрание за да му се дадѣтъ 7,008 л. колкото и на другитѣ гл. секретари, но за този секретарь предлага да се отпустятъ 800 л. представителни; туй е нѣщо съвършено друго. Така щото, азъ ще забѣлѣжа на г-да представителитѣ, че предложението

на г-на Шишкова не пада, и само тогава може да се каже че пада, когато Нар. Събрание, се произнесе противъ това предложение.

Манафовъ: Понеже такава предложение има да направятъ и други представители, и се отложи, то това предложение да се направи, когато се прочете цѣллий бюджетъ. Азъ моля г-на Шишкова да отложи и своето предложение за тогава.

Предсѣдатель: Съгласява ли се г. Шишковъ да отложи своето предложено?

Шишковъ: Незная да е станжло такава нѣщо; колкото за моето предложение, азъ не се съгласявамъ да го отложя.

Батановскій: Азъ незнамъ какво ще каже „представителни“ и отъ кждѣ дойде тая измислица на г. Шишкова, че заради него толкова време изгубихме и ни препречи на работата. Нека се исчете изъ цѣло бюджета и тогава да се произнесемъ за неговото предложение.

Предсѣдатель: Мисля, че г. Шишковъ не ни прѣчи; ако той ни прѣчеше, тогава излѣзва, че всѣкой който прави предложение ни прѣчи.

М-ръ Соболевъ: Прошу представить мое предложение.

Предсѣдатель: Тѣй като г. Йорд. Шишковъ предлага 800 л., а г. Министръ на Вжтр. дѣла — 1,000 л., незнамъ, дали г. Шишковъ не отбѣгва своето предложение?

Йорд. Шишковъ: Г. Министръ не бѣше направилъ никакво предложение отъ по напредъ, а той поддържаше проекта; но тѣй като Нар. Събрание прие заплатата не 8,000 л., а 7,008 л. споредъ комисията, то неговото мнѣние падна, а моето предложение е съвсѣмъ друго.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я попросилъ бы что-бы представительные остались не 800 л., но 1000 л.

Шивачовъ: Да предлагаме това и да го разгледаме, значи да не знаеме, какво да правимъ. Щомъ приехме мнѣнието на комисията, значи че всички предложения падатъ. Възнаграждение особенно законътъ даже запрѣщава и не може да се отпусне. Ако захванемъ да нарушаваме сами законитѣ, азъ не зная, какво ще правимъ.

Предсѣдатель: Всѣкой отъ г-да представителитѣ има право да предлага, каквото му е угодно. Г. Йорданъ Шишковъ мисли, че ще стане добръ, ако на

г-на главния секретаръ при Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла се даде една сума отъ 800 лъва за представителни. Ако Нар. Събрание желае, то е свободно да го отхвърли.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Вамъ хорошо извѣстно, что рѣшено уничтожить квартирные деньги. Квартирные составляютъ 20% и жалованіе уменьшается на 10% выходитъ общее уменьшеніе содержания на 30%. Г-да Представители! Въ такое время когда Болгария устремляется, когда всякій работаетъ вдвое болѣе чѣмъ въ нормальное время, справедливо ли въ такой степени уменьшать содержание служащихъ, и возможно ли будетъ имѣть тогда таковыхъ правительственныхъ агентовъ, которые въ сознание своего долга будутъ работать добровѣстно? Легко уменьшить плату, можно довести ю до невозможною Minimum. Вы не отвѣчаете вѣдь за тѣхъ лицъ, кои служатъ въ министерствахъ. Вы завтра не будете жаловаться, если дѣла останутся не исполненными. Отвѣтственность при такихъ обстоятельствахъ я на себя лично не принимаю, и заявляю это совершенно откровенно.

Содержаніе главному секретарю я оставилъ въ 8000 фр.

Геровъ: Азъ желая да отговоря на г-на Шишкова, че не бивало да се даватъ представителни. Но комисията прие да се дадатъ представителни на окръжнитѣ управители даже и на второстепеннитѣ, а защо тука да не се дадатъ?

Шивачовъ: Азъ искамъ да кажа, че Народното Събрание се основава повече на бюджета въ миналото Събрание. Второто нѣщо е, че миналото Събрание е приело цифрата 7000 л. Така, гдѣто казва г. М-ръ Соболевъ, че се смалявало 10%, тука не се смалява, защото главний секретаръ и миналата година е получавалъ 7000 л.

Поповъ: Азъ ще забѣлѣжа, че г. Шивачовъ често си позволява да казва, че Нар. Събрание не знаело какво прави.

Манафовъ: Понеже тука е въпроса за представителни, азъ ще напомня, че нѣкои отъ г-да представителитѣ искаха да направятъ предложение, защото, не само съ главнитѣ секретари е станжло грѣшка, но и съ Държавний Съвѣтъ, и тѣ отложиха за послѣ. За това и този въпросъ да се остави за тогава да се рѣши.

Иор. Шишковъ: Азъ искамъ да кажа на г-да представителитѣ, че тѣ изведнажъ извикаха, че пада. Моето мнѣние е особено т. е. че трѣба да се дадатъ представителни 800 л. на гл. секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла.

М-ръ Соболевъ: Гласовать прежде о моемъ предложении какъ Министра. Такъ какъ принято 7008 лъва жалования главногo секретаря, то поставитъ въ бюджетъ ему 1000 л. представительнымъ.

Геровъ: Азъ искамъ да отговоря на г-на Шивачова, който всѣкога обича да говори за прѣдшните Сѣбрания. Но, ако всичко, което сж правила миналитѣ Сѣбрания бѣше свято, тогава не трѣбаше сега да гласуваме бюджета, а да приемемъ стария. За това, поддържамъ предложението на г-на Шишкова и нека да се вотира.

Анневъ: Ще дойда на думитѣ на предговорившия, г-на Шивачова, че щомъ единъ пжтъ Нар. Сѣбрание се съгласи съ комисията, тогава всѣко друго предложение само по себе си пада, било отъ депутатитѣ или отъ Министритѣ. Колкото за думитѣ на г-на Герова, че г. Шивачовъ билъ казалъ, че Нар. Сѣбрание не знаело какво прави, г. Шивачовъ не каза такова нѣщо; той говори за себе си, като представител на 2 мил. народъ и казва „ние“, защото той говори въ името на Българския народъ, когото представлява. Г. М-ръ на Вжтр. дѣла каза, че понапредъ чиновницитѣ получавали и 20% квартирни, а сега имъ сж се снели. Наистина, че тѣ сж получавали, но за тия квартирни Нар. Сѣбрание не е знаело нищо. Азъ имахъ честта да бѣдъ депутатъ въ всичкитѣ Нар. Сѣбрания, но за квартирни пари не е ставало и дума. Но несъмъ противъ началото, щото на всичкитѣ да се плаща, и казахме, че може да се раздѣлятъ на нѣколко класса и споредъ мѣстото да получаватъ извѣстни проценти за квартира; но тъй като Нар. Сѣбрание се произнесе, че не приема квартирнитѣ, то въпроса е свършенъ. Г. М-ръ на Вжтр. дѣла каза, че тъй като страната се устроивала, то трѣбало всичкитѣ чиновници да осигуримъ съ пари; но нека той ни попита и насъ частнитѣ, търговцитѣ и цѣлото население, какъ си изваждаме хлѣба. Най сѣтне, г. Юрд. Шишковъ направи предложение, да се даватъ на глав. секретаръ при Министерството на Вжтр. дѣла представителни. Азъ разбирамъ да се дадатъ представителни на Минис-

тритѣ, както имъ и дадохме по 3000 лъва, защото приематъ и повръщатъ визити, а не на глав. секретари; а на тѣхъ (на главнитѣ секретари) може да имъ се увеличи, ако Нар. Сѣбрание се съгласи, и не само на главни секретари, но и на всичкитѣ началници на отдѣленията, които тоже заслужаватъ (М-ръ Соболевъ: Съгласенъ), а не на одного да се увеличава, а на други да се смалява даже; това не може да бѣде.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я хочу возразить г-ну Анневу. Конечно Министры имѣютъ главное представительство. Но мой главный секретаръ имѣетъ также прѣдставительство потому, что я какъ Министръ-президентъ, имѣю особенныя занятія и значительную часть своей работы и своихъ права по Министерству Внутреннихъ дѣлъ по обстоятельствамъ долженъ предоставлять главному секретарю. Такъ что въ силу того, что я имѣю двѣ должности, вслѣдствіе чего — обязанности моего товарища усложняются, я привожу мотивы не лично въ пользу г-на Агура, а въ пользу главногo секретаря М-ства Внутреннихъ дѣлъ, и прошу увеличить плату сравнительно съ другими главными секретарями. Я прошу, если возможно, голосовать мое предложение, какъ правительственное, раньше голосованія предложенія г-на Юрдана Шишкова. Въ нашихъ предложеніяхъ весьма незначительная разница.

Предсѣдатель: Ще забѣлежъ на г-на Иордана Шишковъ, че предложението на г-на Министра е съвършено подобно на неговото, и, ако предложението на г-на Шишкова падне, тогава и това на г. Министра ще бѣде въ опасностъ (Смѣхъ), защото, ако Нар. Сѣбрание не приема 800 л., то нѣма да приеме ни 1000 л.

Шишковъ: За това именно искамъ, моето предложение да се тури на гласуване, защото има представители, които искатъ да се отпуснатъ 1000 л.; така щото, ако моето предложение не се приеме, то ще останатъ 1000 л.

М-ръ Стоиловъ: Азъ искамъ да направя само една малка формална забѣлѣжка, че, когато има да се гласува за количество, всѣкога се зима за основа предложението за по голѣмата сумма; защото, щомъ се земе то за основа и падне, тогава се приема предложението за по малката сумма. Освѣнтъ това правителственното предложение има първенството.

Председателъ: Желает ли Нар. Събрание, да се гласува по напредъ предложението на г-на Министра на Вжтр. дѣла? (Гласове: Желает).

Шишковъ: Може да има такова нѣщо, което излага г-нъ М-ръ Стоиловъ; но то досега не се е практикувало, а всѣкога се е давало на гласуване това предложение, което по напредъ е направено.

Анневъ: Ако бѣхъ азъ онзи, който прави предложението, щѣхъ да се съглася, да се даде на гласуване по напредъ предложението на г-на Министра; но, ако гледаме по приетия обичай, трѣба непременно да се даде по напредъ предложението на г-на Шишкова.

М-ръ Соболевъ: Г-да, разлика очень мала всего на 200 л.

Председателъ: Кое предложение по напредъ да се тури на гласуване? (Батановскій: ни това, ни онова). Който приема по напредъ да се тури на гласуване предложението на г-на Министра, да си дигне ржката. (Меншество).

Въ таквъ случай ще се тури предложението на г-на Шишкова. Който приема да се отпустнѣтъ 800 л., представителни на г-на главни секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла, да си дигне ржката. (20 д. дигатъ. Болшинство). (Прието).

Шивачовъ: Г. Геровъ казва болшинство.

Д-ръ Цачевъ: Тѣй като се касае до главнитѣ секретари, комисията предлага да се вотира въ всички главни секретари по 800 л. представителни. (Гласове: На дневния редъ).

Председателъ: И тѣй Нар. Събрание приема да се отпустнѣтъ 800 лъва представителни за г-на гл. секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла.

Докл. Цачевъ: Комисията предлага за всички по 800 л. представителни.

Шивачовъ: Разбира се по 800 л. а може и повече ще се приематъ, ако все тѣй се чака по 2 часа, когато се гласува, до гдѣто всичкитѣ единъ по единъ си дигнѣтъ ржцѣтъ; по напредъ имаше само 11 гл., а сега като чакахъ квесторитѣ толкова врѣме, разбира се, че по много ще дигнѣтъ ржцѣтъ си. Ако тѣй вървимъ, то по добръ да го приемемъ en gros и повече нищо.

Председателъ: Сегашното обстоятелство, което забѣлѣжи г. Шивачовъ, че не изведнѣжъ сѣ пречетени гласовѣтъ, и по тѣзи причина мнозина де-

путати си дигнали ржцѣтъ, значи, че Нар. Събрание е било съгласно, защото точното изразение на мнѣнието на Нар. Събрание не показва моменталното или изведнѣжъ диганieto на ржцѣте; който желает да си дигне ржката, той я дигналъ.

Шишковъ: Азъ ще забелѣжъ на г-на Цачева, който изведнѣжъ предлага да се вотира на всички главни секретари по 800 л. представителни. Азъ съмъ членъ на тѣзи комисия, и незнай да има такова нѣщо; тосъ само стои на трибуната и предлага това.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Искамъ думата (Смѣхъ).

Анневъ: Съжالياвамъ и азъ, че съмъ принуденъ да забелѣжъ, че съ това умишлено помаиванье се форсирахъ мнѣнията. Първо бѣхъ дигнали ржцѣтъ си само 8 души: а послѣ когато г. Геровъ наченъ да протака толкова врѣме, единъ отъ други гледахъ се си дигатъ ржцѣтъ. Г. Шишковъ, като членъ въ бюджетарната комисия, да не постѣня тѣй къмъ своя колега, и трѣба да приеме това, което е прието въ бюджетарната комисия.

Председателъ: Гласовѣтъ броеше не само г. Геровъ, но и г. Манафовъ.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Азъ крайно съжالياвамъ, като виждамъ, че единъ членъ отъ комисията, който, когато се разглеждаше бюджета се съгласи на 7008 л., а сега предлага 800 л. повече. Неможе никога комисията да онеправдае другитѣ гл. секретари; за това, моля Нар. Събрание да приеме и за тѣхъ по 800 л.; и, ако не се приеме, като докладчикъ си давамъ оставката; неможемъ другитѣ да онеправдаемъ.

Шишковъ: Г. Д-ръ Цаче въ каза, че азъ съмъ билъ съгласенъ въ комисията, а тука предлагамъ друго. Нека видимъ протоколитѣ, че когато започнахме разглеждането на бюджета, г. Цачевъ самъ каза, че въ комисията не се съгласили г-да Шишковъ и Буровъ; а сега казва, че имало съгласие, и че сега сме отказвали съгласието си.

Дуковъ: При послѣдното четене да се направи такова предложение, а сега да пристѣпимъ къмъ работа. (Гласове: Съгласни).

Докл. Цачевъ: Нека се вотира.

М-ръ Стоиловъ: Азъ не виждамъ, г-да, защо комисията иска да бѣде по царска отъ колкото самия царъ. Тука се касае за главния секретаръ при Мин. на Вжтр. дѣла. Нашия събратъ ви исказа мотивитѣ, по които иска увеличението на заплатата

на своя гл. секретаръ, или представителни; Нар. Събрание го прие. Следъ него ще дойде моя гл. секретаръ и азъ ще се помъча да покажъ причинитъ, при които азъ тоже ще поискамъ да му се отпуснатъ представителни. Така сжщо и другитъ Министри ще направятъ предложение за своитъ секретари. А сега азъ не виждамъ, защо да се бавимъ и да се разисква върху едно нѣщо, което е вече прието.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Комисията не може да земе тѣзи отговорностъ на себѣ си. Тѣй като се вотира 800 л. представителни, нека се вотира и за другитъ. Ако Нар. Събрание го отхвърли, комисията ще приклони глава; но настоявамъ да се вотира днесъ. Ние знаемъ работата въ едно и въ друго Министерство; знаемъ, че въ Мин. на Финанситъ има по много работа, и трѣба да бждемъ справедливи, а ние не сме противни да се уголѣми заплатата му, но ако се уголѣми, трѣба и на другитъ да се покаже, че не правимъ покровителство.

М-ръ Стоиловъ: Азъ не разбирамъ, каква отговорностъ има бюджетарната комисия; бюджетарната комисия нѣма никаква отговорностъ; бюджетарната комисия е едно техническо учреждение на Нар. Събрание. Намира Нар. Събрание за улеснение на работата да избере една комисия, то тя по напредъ изучи работата за по голѣмо освѣтление на Събранието. Следователно, тукъ въпросъ за отговорностъ не може да падне на бюджетарната комисия; отговорността пада или на цѣлото Събрание или на Министерството. И азъ се радвамъ, че има желание да се даждъ представителни; но ще му дойде реда, както е предписано въ правилника, и тогазъ трѣба да се турятъ въ дѣйствие тѣзи желания, които исказвате.

М-ръ Грековъ: Подиръ това азъ не зная, дали комисията трѣба да настоява, и да казва даже отъ трибуната, че нека падне предложението, и да настоява непремѣнно днесъ да се вотира и за другитъ гл. секретари. Остава на Министритъ, когато намѣратъ за удобно да предложатъ и тѣ за своитъ секретари. Този въпросъ се породилъ отъ вѣнъ, и стана въ слѣдствие на едно гласуване, направено отъ Нар. Събрание, и всѣки Министръ за себѣ си ще знае да се възползува, когато му намѣри времето.

М-ръ Начевичъ: Г. Д-ръ Цачевъ се отказалъ изведнѣжъ да докладва бюджета. Азъ немога да раз-

бера тука, какво праватъ нѣкои представители. Много пѣти излѣзватъ отъ Събранието, защото не се приело тѣхното мнѣние. Въ конституционний животъ първото условие е, че Министерството трѣбва да се подчинява безусловно на болшинството; а не да настоява по какъвто и да било начинъ да се приеме това мнѣние, което не се поддържа отъ болшинството; защото, тогава не трѣбаше да има конституция. За това, предлагамъ, г. Цачевъ да се въскачи на трибуната и да продължава доклада си.

Д-ръ Цачевъ: Именно парламентарниятъ редъ изисква, предложението, което направихме, да се вотира. Азъ искамъ да успокоя моята съвѣсть, и за това искамъ да се вотира. Като на единъ главенъ секретаръ се дадохъ 800 лѣва представителни, то повтарямъ и повтарямъ, че немогѣтъ да се не онеправдаятъ 6-тѣхъ други главни секретари, които стоятъ на сжщата нѣга. За това моля Нар. Представители най-убѣдително, да вотиратъ и за тѣхъ, както се е вотирало и за другитъ.

Като Народенъ Представителъ имамъ право, да направя такова предложение. И г-нъ Шишковъ направи предложение, което се вотира. Нека се вотира и моето, ако падне, азъ се подчинявамъ на болшинството. Ако болшинството неще да го вотира, азъ пакъ се подчинявамъ. (Гласове: Щемъ).

Шивачовъ: Толкозъ време, колкото изгубихме за единъ главенъ секретаръ за М-ството на Вжтрѣшнитъ дѣла, то не излиза друго нищо, освенъ единъ натискъ, и за това предлагамъ да се приеме *en gros*. Това е единъ видъ натискъ отъ г-на М-стра на Вжтрѣшнитъ дѣла, и азъ го обявявамъ официално.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Если мнѣние г-на Шивачова принять бюджетъ *en bloc*, то я согласенъ съ нимъ.

Марко Велевъ: Нетрѣбва да губиме нито време нито пари. Що сме вотирали, то е станало. Нека мислимъ, че народнитъ дѣца ходатъ боси. За това г-нъ докладчикъ трѣба да докладва, както всички минали бюджети. Ний нетрѣба да се повращаме; ако трѣбва да се повърнемъ, то не 3 деня, а 60 деня ще потрѣбваше. (Съгласни!)

М-ръ Начовичъ: Азъ немога да разбера, какъ г-нъ Д-ръ Цачовъ не може да проумѣе г-на Грекова.

Г-нъ Грековъ каза, че Министри на които бюджета се прекара, може да намѣратъ за пужно, да искатъ уголѣмение плата за тѣхнитѣ главни секретари. Азъ немогъ да разбера г-на Цачева, които иска да предпришава този въпросъ сега за главнитѣ секретари. Азъ нѣмамъ нищо най сетнѣ противъ туй; нека Нар. Събрание, ако обича да предрѣши; но това не е правилно. Когато дойде бюджета на Военното М во и Общитѣ Сгради, и Външитѣ Дѣла, то Нар. Събрание ще може да се произнесе. Подиръ ще има и послѣдно четение на бюджета. Тогасъ е времето да се подигне въпроса и за други нѣкои чиновници, и ако ще Нар. Събрание, тогава да се произнесе. А сега трѣба да минемъ на дневния редъ.

Председатель: Моля г-на Д-ра Цачевъ да хване да прочита нататѣкъ бюджета. Защото за единъ претъ законъ или бюджетъ могатъ да ставатъ нови предложения, както ще се четатъ повторно, както се предвижда това въ правилника. И г-нъ докладчикъ е длъженъ да се съобразява съ правилника.

Докл. Д-ръ Цачевъ: 3 началника на одѣления по 5400 лъва.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Какъ уже говорилъ г-нъ Анневъ, начальникъ одѣленія Министерства есть лицо, на которомъ лежатъ весьма важныя обязанности, я прошу обратить вниманіе и имѣть въ виду то обстоятельство, что отъ времени освобожденія Болгаріи отъ 1879 г., начальники одѣлений получали жалованіе по 6000 франкахъ. За симъ въ прошломъ году правительство создало необходимость прибавить квартирныя деньги; въ настоящее же время бюджетарная коммисія, отнявши квартирныя уменьшаетъ даже то жалованіе, которое было положено 4 года тому назадъ.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Всички началници на одѣления отъ време на нацето освобождение до сега сж получавали по 6000 лъва. Сега 3 бюджети вотирахми и останаха по 5400 лъва. Ако желаемъ тѣй, както на главния секретаръ се дадохъ 800 фр. преставителни, то азъ съмъ съгласенъ да се дадатъ по 6000 фр. на началницитѣ, но за всичкитѣ М-ства.

Предсѣдатель: Г-нъ Докладчикъ не е ли съгласенъ? Трѣба да бжде извѣстно.

Манафовъ: Азъ ще отворя на г-на М-ра, който каза, че преди 2 или 3 год. сж получавали тѣзи

плати. Но азъ обръщамъ вниманието Ви, че тогази се давали рублитѣ по 4 фр., а сега се даватъ по 3 1/2 франка.

Анневъ: Г-нъ Манафовъ наистина добръ каза, защото, ако се плащало на началницитѣ на одѣленията по 6000 фр. и рублята по 4 фр; то дожда сега да плати на началника одѣления по 5100 л. за това да приемемъ 5400 л. и да вървимъ напредъ.

Прѣдседатель: Приема ли Нар. Събрание за 3-ма началници по 5400 лъва, както ги приела комисията? (Приема се).

Докладчикъ: 4 старши подначалника по 3600 л. (Приема се).

4 младши подначалника по 2700 л. (Приема се). 1 счетоводитель 4200 л. (Приема се). 2 ревизори; комисията намира 1 за достаточно съ заплата по 5400 лъва.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я прошу назначить двухъ ревизоровъ и считаю ихъ необходимыми, въ виду того, чтобы М-стръ могъ посылать двухъ лицъ для ревизіи разныхъ окружныхъ и околийскихъ управленій.

Шивачовъ: Азъ до колкото помня, до сега сж получавали по 4800 лъва, и комисията се съгласи на на тая плата. За това предлагамъ, да се приеме 4800 лъва, и да бжде единъ ревизоръ.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-нъ Шивачовъ незнаетъ дѣла. По бюджету 1880 год. равизоръ 6000 л. а не 4800. (Докладчикъ: Да!)

Шивачовъ: Колкото зная 4800 л. получвали чиновници особыхъ порученіи, колкото и да е, комисията се съгласила за единъ ревизоръ съ 4800 л.

Докл. Д-ръ Цачевъ: По моето мнѣніе предложението на г-на М-ра на Вхтр. Работи е справедливо, и трѣба да се даде още единъ ревизоръ. Именно за това, защото сега се подчинява и полицейската стража подъ неговото вѣдомство. Ако има нужда да се командировагъ на вѣнка ревизоритѣ, то тѣ ще се употрѣбятъ; ако неще има нужда, то паритѣ оставатъ пакъ въ ковчежничество. Колкото до плата, тя бѣше до сега 6000 л. но комисията ги тури на равно съ началницитѣ на одѣленията съ 5400 л. Моля да го приеме Нар. Събрание, и да бждѣтъ двама.

М-ръ Стоиловъ: Азъ искамъ тоже да докажъ, че паритѣ, които ще се дадатъ за ревизии, не сж ни-

какъ напразно дадени. Нашето управление има нужда отъ строго и често надглеждане.

Укази както виждате се правятъ много скоро. Една доста благотворна законодателна дѣятелность се развива тука, и това, което остана да желаемъ, то е да има хора, които отъ близу да глѣдатъ и най малки тѣ клонове на управлението, и да бдѣтъ, щото прѣдставителитѣ на властѣта, да изпълняватъ длъжността; затова не е никакъ много, да се приематъ двама ревизори.

Шивачовъ: Азъ незная за бждѣще, но до сега ревизора дожда, поглѣдне, като че каже куку, или постои 5 минути въ канцелярия и си излиза. Ако за напредъ ще се занимаватъ сериозно съ дѣлото, тогава съмъ съгласенъ. Ревизия у насъ още не е била правена.

М-ръ Начовичъ: Когато се пращатъ тѣзи чиновници да ревизиратъ, немогатъ да бждатъ одърпани, и да бждатъ по долу отъ секретара на окр. управитель; тѣ трѣбва да бдѣтъ и по високо отъ началницитѣ на отдѣленията. За туй прѣдложението на г-на Шивачова е съвсѣмъ неумѣстно. Какъ може единъ чиновникъ да ревизира единъ началникъ, ако този стои по високо отъ него? Трѣбва единъ ревизоръ да бжде приблизително по добръ платенъ, а не да бжде на равно съ учреждението, което ще ревизира.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Освѣтъ това ще забѣлѣжж на г-да Нар. Представители, че ревизора въ М-вото на Финанситѣ приехме съ 5400 л. и тука думата ревизия има голѣмо значение, и трѣбва да бжде чловѣкъ съ специално образование.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание, да бждатъ 1 или 2-ма Който приема да бждатъ 2-ма, да си дигне ржката. (Болишинство дига) Значи ще бждатъ двама. Приема ли се споредъ комисията на ревизори по 5400 л.; (Приема се).

Докладчикъ: 1 чиновникъ при стопанското отдѣление. За него каза г-нъ М-ръ, че небилъ нуженъ; но послѣ постѣпи една бумага, съ която г-нъ М-ръ съобщава за откривание отъ ново на този постъ. Сега азъ незная, настоява ли или не за него.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да! съ того времени, когда былъ представленъ мой бюджетъ, въ М-ствѣ увеличилась работа принятиемъ новаго закона о печати. Законъ этотъ предоставляетъ большую свободу печати, число вѣстниковъ можетъ быть неограничен-

ное. Министру нужно знать отзывы прессы, а потому въ его распоряженіи должно быть лицо, которое бы постоянно слѣдило за тѣмъ, что пишется въ вѣстникахъ. Согласно новаго закона могутъ быть вѣстника въ Търновѣ, Варнѣ, Русчукѣ и всюду. И теперь случаются частныя жалобы, что оскорбили того — то или иного; Министръ не имѣетъ времени читать всѣ журналы и не имѣетъ нымъ органа ченеп, посредствомъ которою могъ бы преслѣдовать клевету и опровергать невѣрныя свѣденія, потому я хотѣлъ бы учредить маленькое бюро прессы, и думаю, что вы господа неоткажете мнѣ дать едно лицо, при М-ствѣ Внутр. дѣлъ, которое бѣ занималось съ этимъ дѣломъ.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Азъ би молилъ г-на М-стра на Вжтрѣшнитѣ работи, дали таково лице, което ще се занимава съ извличание статии отъ разни вѣстници е тукашно или странно. Той трѣба да знае и нѣколко странни язици; и щели бждатъ тогава 4800 л. достаточни? (Гласове: 6000 л.).

Анневъ: Каквото се предполага да бдѣтъ заниманията на това лице, азъ се съгласявамъ съ г-на докладчика, че трѣба да се увеличи платата. По справедливость трѣба 6000 л. да му се даде.

Бобчевъ: Азъ мисля, че М-ство, като е правило този бюджето-проектъ, предвидѣло и турило е една цифра, която е достаточна, и нетрѣбва да се увеличава.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Законъ вышелъ, такъ сказать сегодня. Я не могъ предвидѣть.

Докл. Д-ръ Цачевъ: За да освѣтля г-на Бобчева, ще кажж, че този чиновникъ се незанимава само съ тая работа, както до сега. До сега той е билъ просто като единъ писаръ; а сега се предлага да бжде единъ началникъ на „бюро для прессы“. Той трѣба да преглѣда всичкитѣ вѣстници, и да прави отъ тѣхъ извлечения. Азъ предлагамъ 6000 лѣва.

Василь Шишковъ: Съгласявамъ се съ г-на Д-ра Цачева.

Батановски: До дека разбирамъ работата отъ г-на Цачева и Аннева, тѣ сж на туй нѣние че: гдѣто кълца градъ, тамъ хвърлятъ камени. Единъ Министръ знае, на единъ чиновникъ колко плата да му опредѣли, а тѣ отъ самоволно предлагатъ 6000 л.!

Председателъ: Ще помоля г-на докладчика, да съобщи, колко заплата е определила комисията?

Докладчикъ: 6000.

Бобчевъ: Бюджетарната комисия не е гласувала за този чиновникъ; защото по заповѣдта на г-на Министра, щеше да се затвори тая длъжностъ чиновника при стопанското отдѣление.

Не е гласувано върху него.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да членове бюджетарной комисии помнятъ хорошо, когда меня призывали въ засѣданіе, что я согласился на исключеніе чиновника при стопанскомъ отдѣленіи. Но теперь вышелъ новый законъ для печати, и я считаю необходимымъ имѣть лицо, которое должно слѣдить серьезно за исполненіемъ закона. Я прошу покорныйше благоволить согласиться съ моимъ предложеніемъ.

Бошнаковъ: Дѣйствително, Негово Превѣсходительство се отказа да нѣма чиновникъ при стопанското отдѣление. Но тогазъ не е имало нужда да се наглежда прессата, както предлежи това по новия законъ на М-ството на Вжтрѣшнитѣ дѣла. Нашитѣ вѣстници несправедливо се запирайтъ много пѣти, безъ да е станало слѣдствие за тѣхъ. Има прочее разни спорове, които искатъ за напредъ да се рѣшатъ. Нека нещадимъ за единъ чиновникъ, който да надзира пресата. Такъвъ чиновникъ е необходимъ, и азъ предлагамъ да се приеме.

Лазаръ Дуковъ: Найнапредъ било предвидено 4800 л. послѣ се каза, че то нетрѣбва; слѣдъ това дойде предписание, че има нужда за този чиновникъ, и остава работа за заплата. Тукъ се заявява да бжде 6000 л.; тя е висока и азъ предлагамъ 5200 л., тии сж 26000 гроша за пѣрвъ пѣтъ, а за напредъ да му прибавимъ.

Манафовъ: Г-нъ Бошнаковъ каза, че именно този чиновникъ трѣбва да бжде за това, защото ставали нѣкои запиранія на газети нередовно. Такова лѣщо азъ не съмъ забѣлѣжилъ. Ако правителството е запирало вѣстници, то е извършвало една патриотическа длъжностъ. И искамъ, да се поправи г-нъ Бошнаковъ.

Бошнаковъ: Азъ казахъ, и настоявамъ на това, което казахъ, че се запирали вѣстници нередовно, това го има и въ протоколи. Но азъ не исповѣдахъ противъ правителството нищо, а казвахъ за спиране то на вѣстницитѣ. За това настоявамъ, да се при-

еме такъвъ чиновникъ съ казаната плата.

Анневъ: За пояснение на работа азъ ще предложа друго. При нѣкои окрѣжни управители има секретари за иностранна корресподенция. Този не ще има поголѣма работа; и за това предлагамъ 3600 л. както е предвидена за секретаритѣ при окрѣжнитѣ управители.

Председателъ: Има 3 мнѣнія за този чиновникъ, който ще има грижата да бжде управителъ на бюрото на пресата. Мнѣнието на г-на Д-ра Цачева е, че трѣба да му се плаща 6000 л. г-нъ Дуковъ предложи заплата 5200 л., и г-нъ Анневъ 3600 л., която заплата била споредъ г-на Аннева най-справедлива.

Марко Велевъ: Отъ законопроекта да се не дѣлимъ никакъ.

Лазаръ Дуковъ: Г-нъ Анневъ което каза, наистина е право. Но той ще бжде единъ управителъ, и за това да се гласува най напредъ моето предложение, което, мисля, че ще се приеме, и ако се отхвърли да се гласува другото.

Председателъ: Ще туря на гласуване предложението на г-на Д-ра Цачева, което е, да се плаща 6000 л. на този чиновникъ. Който приема предложението на г-на Д-ра Цачева, да си дигне ржката. (Меншестводига. — Неприема се). Подиръ това дохожда предложението на г-на Лазаръ Дукова 5200 лъва. Който приема предложението на г-на Дукова, да си дигне ржката. (Болшинство дига). Значи приема се предложението на г-на Дукова. (Гласове: Не е истина!).

Народното Събрание приема, да се плати на този чиновникъ 5200 л.

Анневъ: Моля г-да квесторитѣ, да четатъ гласовѣтъ още веднѣжъ.

Председателъ: Оспорява ли Нар. Събрание вѣрността на това гласуване. (Гласове: Не!).

Лазаръ Дуковъ: Азъ незная, какво ще оспорява. Нека кажатъ г-да квесторитѣ, защото тии иматъ право да читатъ гласовѣтъ, серьезно ли казаха, или искаха само да правятъ нѣщо лицемѣрно.

Манафовъ: Азъ мисля, че не бѣше твърдѣ добръ да се произнесе г-нъ Дуковъ за думата серьезно, защото ний не сме дошли да играемъ на орѣхи, и за това отъ негова страна бѣше това просто исказание на една неумѣстна дума.

Лазаръ Дуковъ: Въ което казахъ, бѣше причина, че нѣкои представители исказваха, че не е имало вишегласие. Само за това го казахъ.

Предсѣдатель: Значи, че Нар. Събрание приема 5200 лъва. Г-нъ квесторъ заявява, че е имало вишегласие.

Докл. Д-ръ Цачевъ: 1 Архиваръ 2700 л. (Приема се).

1 Помощникъ архивара 1700 л. (Приема се).

2 Регистратори 2160 л. (Приема се).

1 Помощникъ регистратора 1700 л. (Приема се).

Писари и разсилни 18000 лъва.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я не знамъ, по какой причинѣ умѣншили такъ значительно плату писарямъ и разсылныхъ. По опыту, который билъ сдѣланъ и по даннымъ въ Министерствѣ за три-четыре года можно бы уменьшить, но не такъ много. Если уменьшаете количество писарей, то увеличиваете работу начальниковъ и ихъ помощниковъ. За тѣмъ работа усиливается, а средства уменьшаются.

Шивачовъ: Въ ще кажъ на г-на М-стра на Вътрѣшнитѣ работи, че на основание на думитѣ, които каза въ комисията, се туриха 18000 л.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я полагалъ 20,000, но Ви согласились съ необходимостью оставить начальнику отдѣленія 6,000 фр.. Но Вы всѣ жалованія уменьшаете, и потому я возражаю.

Докладчикъ: Предлагамъ 20000 лъва. Тѣ се израсходватъ съ оправдателни документи.

Бобчевъ: Понеже незнаехме разносикѣ и видѣхме по-голямъ количество, направихме 18,000 л. Работа става помного, както казва г-нъ М-ръ и числото не писаритѣ трѣба да се увеличава; да се приеме 20,000 л.

Шивачевъ: Г-нъ Бобчевъ като се основа на думитѣ на Г-на М-стра, на кои думи се основа? Въ комисията каза г-нъ М-ръ толко, а сега си измѣнява мнѣнието. Въ предлагамъ 18,000 л.

Бобчевъ: Нѣма да се препираме цѣль день, защото ни оставатъ само 36 часа.

Предсѣдатель: Приема ли се за писари и разсилни 20,000 лъва? (Приема се).

Анневъ: Ще моля г-на докладчика да каже, какъ се прие: единъ, или 2-ма ревизори?

Докладчикъ: 2-ма ревизори.

При съдържание на Министритѣ отпуснахме 3,000 лъва за представителни.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да! Я лично от-

казывалось отъ представительныхъ, но такъ какъ уменьшено жалованіе чиновникамъ, то прошу дать меня особенную сумму для вознагражденія тѣхъ чиновниковъ, которые будутъ усиленно трудиться.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Въ ще моля Нар. Събрание, какъ се приеха 3,000 при другитѣ Министри, да се оставатъ тѣ на распоряженіе на г-на Министра. Той може, ако желае, да ги даде на своитѣ чиновници; никой не може да му заповѣда. (Съгласие).

Мецовъ: Желателно е, да се прибави и на началници тѣ на отдѣленіята. (Гласове: Това е въпросъ рѣшенъ).

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание 3,000 л. за представителни на Министра на Вътр. Работи? (Приема се).

Докладчикъ: Глава II. Вещественни разносики на централното управление. Отопление и освѣтление 4,000 л. Комисията като глѣда, че има и други сумми предвидени за гражданското медицинско управление, което неправилно освѣтъ една частъ отъ това Министерство, тури и двата постова наедно тукъ.

(Почивка за 5 минути).

(Послѣ распусти).

Предсѣдатель: Засѣданіето се отваря изново. Всички тѣ бързае да свършиме, както се може по скоро, а пакъ не всички сме акуратни въ дохожданието въ Народното Събрание. Въ време на засѣданіето излизатъ, преди да се даде почивка. Разбирамъ да излизатъ, но да излизатъ когато се почива, а не тамо да се разговарятъ. Менъ ми се струва, че това е едно неизпълнение на длъжноститѣ, които имаме ний представителитѣ. Отъ друга страна, когато се даде почивка за 10 минути, сѣдимъ повече отъ колкото трѣба. Ако тѣй отиваме, г-да представители, нѣма да свършимъ никога. Моля г-на докладчика да слѣдва.

Докладчикъ Д-ръ Цачевъ: Глава II. Вещественни разносики, тукъ сж уголемени и 1,500 лъва сж турени повече. (Приема се).

Геровъ: Туреното 2,500 фр. за централното управление, а на медицинското става 4,500. Тамъ суммата е турена послѣдствие на това, защото се говори за канцеларски расходи. Ще бжде по-голямъ работа тамъ, и трѣба да остане тази сумма.

Предсѣдатель: Приема ли се за освѣтление и отопление на централното управление при Министерството на Вътрѣшнитѣ работи 4,500 лъва? (Приема се).

Докладчикъ: Телеграфически и пощенски посылки 8,000 лъва.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Здѣсь есть недо-разумѣніе. Освѣтленіе и отопленіе поставлено въ 8,000 лева, а для всѣхъ канцелярскихъ расходовъ 2,500 лева. По чему это увеличено? 2,000 лева надо привести къ третьей статьи.

Докладчикъ: Когато дойде да се расмисли по тази часть, ще кажа, защо сме я намалили и увеличили.

М-ръ Генералъ Соболевъ: 4000 л. трѣбва да бѣде.

Предсѣдатель: Народното Събрание, като го гласува, то може да се поправи, когато дойде второто четение.

Докладчикъ: Телеграфни и пощенски посылки 8000 фр. (Приема се). За писменни принадлежности и пр. 1280 лъва. (Приема се).

Шивачовъ: Тази сума, струва ми се е много голѣма, защото вече горе гласи 4000 фр. Министра има пълно право да премѣства отъ една статия на друга. (Гласове: Не).

Докладчикъ: Статия 4. За командировки споредъ проекта 40000 фр. Комисията мисли, че ще бѣде доста 20,000 фр.

М-ръ Генералъ Соболевъ: По отчету прошлого года для командировки было 37000 фр. Я предполагалъ произвести ревизію серьезную и прошу 40,000 фр.

Анневъ: Наистина, миналата година може да е било повече: но въ суммата на минало годишній бюджетъ се полагаше за командировки на разнитѣ окр. управители исцѣло, когато сега за всѣко окръжно управление има предвидена особена сума за командировки. Слѣдователно излишно ще бѣде 40000 лъва да приемемъ. Доста сж 20,000 лъва.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Центральное управление по смѣтѣтъ прошлогодняго бюджета изтратило на командировки 37000 фр. Я говорю объ командировкахъ центральнаго управления для ревизіи окръжныхъ управленій. Вы можете понизить эту сумму и тоже все уничтожить, но тогда значить не нужно дѣлать ревизіи:

Анневъ: Азъ съмъ увѣренъ, че, ако се прави икономия, може 20,000 лъва да стигнатъ; но въ случай на нужда, може да се зематъ отъ извънреднитѣ. Колкото за ревизіята, която се предполага, азъ я познавамъ много добръ, и мисля даже, че ще е по-добръ да не става никаква.

Министръ Генералъ Соболевъ: Я настаиваю,

что бы сумма осталась 40,000 фр. собственно по тому, что на дѣлѣ она потребна.

Д-ръ Цачевъ: Азъ се съгласявамъ, да се уго-лѣмява тѣзи сума съ едно количество, което намѣрятъ за добръ г-да Народнитѣ Представители, защото, и на друго мѣсто имаше поставено въ проекта 10,000 лъва за командировки. Но това коммисията го исхвърли; за това тия могатъ да се приведатъ тукъ и да станатъ 30,000 лъва.

Поповъ: Азъ туй щѣхъ да кажж.

Предсѣдатель: На какво мнѣние е Народното Събрание? (Гласове 30,000 лъва).

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я согласенъ на 30,000 лъва, если будутъ достаточни суммы для непредвиденныхъ расходовъ изъ которыхъ можно въ случай нужды взять. (Гласове: Съгласни).

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание 4-та статия отъ глава втора 30,000 лъва за командировки? (Приема се).

Докладчикъ (чете):

ГЛАВА III.

Първостепенни окръжни управители. Статия първа. Софійско окръжно управление. Окръженъ управитель. 6000 лъва, секретаръ 3600 лъва, подсекретаръ 2400, регистраторъ архиваръ 1800, писари 5500.

Анневъ: Моля г-на докладчика, да поправи платата на подсекретаря на 2040 лъва, така се съгласихме въ комисията.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я думаю, что содержаніе или заплата окружному управителю, живущему въ Софіи, имѣющему особенныя обязанности, 6000 фр. очень мало. Я бы положилъ ему 7000 фр. Тоже для писцевъ и разсылныхъ надо положить большія суммы; я могу вамъ показать 100 бумагъ отъ окръжныхъ управителей, которые постоянно умоляютъ увеличить штатъ писцевъ, какъ это и сдѣлалъ одинъ изъ васъ, господа, бывшій русучскій губернаторъ. Онъ можетъ подтвердить это. И дѣйствительно указомъ разрѣшено окружному управителю 1000 фр. Иначе не было бъ ему возможно купить бумагу и перья.

Д-ръ Цачевъ: Тѣй като отъ непредвиденитѣ могатъ да се отпуснатъ нуждитѣ сумми, то нѣма за какво да говоримъ. Разликата между комисията и проекта е 5000 лъва. И ний туряме по малко, за да се учимъ на съестяване; но щомъ не стигнатъ, то има отъ гдѣ да се зематъ. За това да си остане тѣй.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да, если окружный управитель знаетъ, что я имѣю право давать для сей цѣли т. е. на канцелярскіе и писцовъ изъ непредвидѣнныхъ, то онъ можетъ каждый день просить.

Докладчикъ: Коммисията се съгласява да бждать за писци и расилни 6,000 лѣва. (Гласове: Съгласни).

Предсѣдатель: Какъ мисли Народното Събрание, да ли ще приеме предложението на коммисията? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Вещественни разноски за канцелярски принадлежности, отопление и освѣтление 1800 лѣва, за наемъ на здание 2400 лѣва и за командировки 1200 лѣва.

Предсѣдатель: Приема ли се това споредъ коммисията? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Съставътъ на Русенското първостепенно окръжно управление, е съ малка разлика въ това, дѣто коммисията прибави на окръжний управитель 1500 лѣва представителни. За Софійскій нѣма представителни, защото нѣма нужда.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание за състава на Русенското първостепенно окръжно управление, да се отпусне сжщата сума, която се отпусна за състава на тукашното окръжно управление съ прибавка още 1500 лѣва представителни? (Приема се).

Докладчикъ: Има единъ секретаръ за иностранната корреспонденция 3600 лѣва. (Приема се).

Анневъ: Въ такъвъ случай ще помоля Народното Събрание, да приеме да се дадатъ и на Софійскій окръжний управитель по нѣ 1200 лѣва представителни.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я хотѣлъ обратитъ вниманіе на это, потому что 6000 лѣва, какъ содержанія, не достаточны.

Шивачовъ: Азъ почти сжщото щѣхъ да кажа, щомъ дадохме на одного, нека си вървятъ тѣй.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание да се отпуснатъ 1000 лѣва представителни за софійскій окръженъ управитель? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Вещественни разноски, за канцелярски 1800, за командировка 1200. Тукъ нѣма наемъ. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Съставъ на Търновското първостепенно окръжно управление. Окръжний упра-

витель 6000, секретаръ 3600, подсекретаръ 3400, регистраторъ-архиваръ 1800, пристава се почерква. Ще мина въ полицейската стража. За канцелярски принадлежности, за отопление и проч. 1800, за командировки 1200. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Съставъ на Варненското окръжно управление, е сжщиятъ както на Русенското, и тамъ има секретаръ на иностранната корреспонденция, а окръжний управитель има представителни 1200.

Шивачовъ: Азъ чухъ, че въ Русчукъ се приеме 1,500, защо тукъ 1,200.

Докладчикъ: Защото разноситѣ на Русчукскій окръженъ управитель сж по-големи, отъ разноситѣ на Варненскій.

Бобчевъ: Азъ като членъ на бюджетарната коммисия, помня добръ, че тогава, като се разисква този въпросъ, казваше се да му се даватъ 1,020 лѣва, защото тѣзи двама иматъ по-малко работа.

Шивачовъ: Азъ предлагамъ за варненскій, както и за Русчукскій да се приеме. (Гласове: Неможе).

Д-ръ Цачевъ: Относително представителнитѣ да се дадѣтъ сжщо на Варненскій окръженъ управитель както на Русчукскій, това не е справедливо; защото Варненскій нѣма толкова разноски както Русчукскій.

Докладчикъ: (Чете): Съставътъ на Варненското окръжно управление. Окръженъ управитель 6,000 лѣва, нему представителни 1,020, секретаръ 3,600, подсекретаръ 2,040, секретаръ за иностранна корреспонденция 3,600; регистраторъ 1,800. Писци и расилни 6,000 лѣва. Вещественни разноски 1,800 лѣва. Командировки 1,020. (Приема се).

ГЛАВА IV.

Второстепенни окръжни управления.

Състава на Кюстендилското второстепенно окръжно управление. Окръженъ управитель 5,200, секретаръ 2,400, подсекретаръ 1,800, секретаръ на иностранната корреспонденция 2,700 лѣва, регистраторъ-архиваръ 1,500; писци и расилни 4,000 лѣва. Вещественни разноски за отопление и освѣтление 1,000 лѣва. За наемъ на здание 4,800. По командировки 1020.

Шивачовъ: Азъ предлагамъ за Видинскій окръженъ управитель 4,600, и 700 лѣва представителни.

За секретарь 2,400, за подсекретаря 1,800, за секретаря на иностранната кореспонденция 2,700, регистратора 1,500, а писци и разсилни нека си останатъ, както сж.

Марко Велевъ: Г-да! Не можемъ да считаме централний градъ българский, който е първо българско пристанище (Гласове: съгласни). Да го туримъ да стане околия, защото Видинъ е едно пристанище най-първо на България по Дунава, отъ горе именно, като идете отъ къмъ една страна, това е първото пристанище. сърбский народъ първо като минува за България, минуна презъ Видинъ, сжщо и ромънскый народъ и нѣмскый народъ. Затова защото не може да се счита Видинскый окръженъ управитель да бжде по-низенъ и да стане третокласенъ, защото той е по-способенъ. И всичкото население и окръга не ще да остане на третий класъ и Видинъ да го считатъ като една околия въ България. Г-нъ Шивачовъ нека предлага, нъ да не се приема, защото трѣбва способенъ чловѣкъ въ Видинъ. (Гласове: съгласни).

Анневъ: Азъ съмъ съгласенъ съ мнѣнието на г-на Марка Велевъ, че Видинъ е първъ въ българското Княжество, защото лежи на границата. Г-нъ Шивачовъ казва: да бждѣ по-долѣ отъ 5,000 лъва заплатата му. Нъ съ това немога да се съглася и желая да се приеме, както приема комисията. И освѣнъ това не зная, какъ г-нъ Шивачовъ да се отдѣля отъ мнѣнието на комисията, понеже и той е членъ отъ нея, и не е записанъ въ протокола, че си остава при особено мнѣние.

Батановски: Азъ неznamъ, що разбира Марко Велевъ тукъ. Нар. Събрание желае да унищожава града, или вотира жалованието на управителя. Ако мисли, че се вотира за унищожението на града, тогава да се успокои г-нъ Велевъ, нѣма да се унищожава градътъ.

Предсѣдатель: Ще туря на гласуване суммата, която е предвидена отъ комисията за състава на Видинското второстепенно окръжно управление. Който не приема суммата предвидена отъ бюджетарната комисия, да си дигне ржката. (Единъ дига. Приема се).

Докладчикъ (Чете): Съставътъ на Шумненското второстепенно Окръжно управление е сжщий съ исклучение на наемъ за помѣщение и секретаръ за иностранната кореспонденция.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание да се отпустнатъ за състава на Шумненското окръжно управление и за вещественитѣ негови разноси, сжщата сумма, която се отпустна за Видинското, отъ исклучение на секретаря за иностранната кореспонденция и наемъ.

Шивачовъ: Именно азъ като предлагамъ за второстепенний окръженъ управитель 4500 и представителни 600, то предложихъ даже повече, отъ колкото предлага комисията. И въ Видинъ трѣбва да му се даждѣ представителни, което за другитѣ не е нужно. За това сега предлагамъ за Шумненскый управитель 4600. (Гласове: Не може).

Докладчикъ: Съставътъ за Врачанското второстепенно окръжно управление, сжщий съставъ, както за Шумненското. (Приема се). Съставътъ за Кюстендилското второстепенно окръжно управление и за вещественитѣ разноси сжщо, както за двата други, Шумненски и Врачански. (Приема се).

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание да се отпустнатъ както предлага комисията? (Приема се).

Докладчикъ (чете).

ГЛАВА V.

Третостепенни окръжни управления.

Окръжний управитель.	4560.
Секретаръ.	2400.
Подсекретаръ.	1500.
Архиваръ.	1200.
Писци и разсилни.	3600.
Вещественни разноси.	1000.
За командировки.	1020.
Всичко.	15280.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание да се отпустнатъ за състава на слѣдующитѣ третостепенни окр. управления, суммитѣ предвидени отъ комисията.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я бы желалъ знать, по чему увеличена сумма для командировокъ съ 1000 до 1020.

Докладчикъ: За дѣлимость.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Пусть для командировокъ останется сумма въ 1000 лева. Она тоже дѣлима. (Веслостъ). (Приема се).

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание

да се отпуснатъ за състава на третостепенното Силистренско окръжно управление толкова, колкото каза комисията? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Съставъ на Разградското третостепенно окр. управление съ вещественитѣ разноси, също както за Силистренското.

За Ломский окр. управителъ се придаватъ 1020 л. представителни, а другото остава същото.

Мецовъ: Азъ не зная, Народното Събрание на какво е мнѣние; но за Плевенъ азъ не мисля да си остане третостепенъ този градъ, който по своето мѣстоположение се отличава, и може да бжде като Вратца и Плевенъ.

Д-ръ Цачевъ: Вратца именно е станала второстепенъ окръгъ, защото се присъедини къмъ него Орхане и още други нѣкои, особено въ Рѣховско. И по населението си трѣбва да бжде третостепенъ градъ.

Аневъ: Това не значи нищо, азъ ще дойда на думитѣ на г-на Министра: имало търговия, земледѣлие, и въ всѣко отношение е Плевенъ толкова колкото Вратца; освѣнъ, ако Вратца се възвиси, защото стана прибужище на политически престѣпници, това е друго. Не зная, дали Народното Събрание е компетентно, да прави единъ окръгъ отъ второстепенъ на третостепенъ и обратно.

Шивачовъ: Азъ не зная, да ли може да стане това, или не може, но понеже вече много цифри приехме, може да приемемъ и тая. Но сега за сега съмъ на мнѣние, да се приеме както си е въ проекта. (Гласове: съгласни). Въ бжджце може да се промѣни.

Аневъ: Желѣтелно би било да подстанови Народното Събрание, че като земе предъ видъ тѣзи обстоятелства, то при бжджщата сесия ще се позанимае съ този въпросъ на класификацията на окръжитѣ.

Дуковъ: Азъ мисля, че не можемъ да предрѣшаваме сега за бжджщата сесия, но да се премине на долу.

Предсѣдателъ: Приема ли се за всичкитѣ третостепенни окръжни управления, както и за личния съставъ, тѣй и за вещественитѣ разноси, онака сума, която се отпусна за състава на третостепенното Силистренско окръжно управление и неговитѣ вещественни разноси? (Приема се). Който не приема да си дигне ржката (Никой не дига). Има още едно

предложение за Ломский окръжни управителъ, отъ страна на бюджетарната комисия, да му се даждѣ представителни 1020 лева. (Приема се).

Докл. Д-ръ Цачевъ: (Чете):

ГЛАВА VI.

§ 1. Състава на управлението на Софийский Градоначалникъ.

Градоначалникъ 6000.

Комисията не намира за нужно да има помощникъ, нито секретаръ; а само подсекретаръ съ заплата 1800 л., 1 секр. за иностранна кореспонденция 3600, за писци и расилни 2500, а приставитѣ ще минатъ въ полицейската стража. Тамъ ще имъ се предвиди заплата.

Мин. Генералъ Соболевъ: Вы исключаете помощника Градоначалника, секретаря, остается только одинъ подсекр. въ столицѣ, гдѣ работы много. (Веселость.) Я думаю, что секретарь здѣсь долженъ быть въ одинаковомъ положеніи съ секретарями первостепенныхъ окружныхъ управлений. Здѣсь много иностранныхъ подданиковъ.

Аневъ: На истина, този въпросъ не се обмисли зрѣло отъ бюджетарната комисия, защото въ нея нѣмаше хора, които да сж практикували по тази частъ.

Мин Генералъ Соболевъ: Остается подсекретарь?

Докл: Да остане секретаря, а подсекретаря да се исхвърли.

Мин. Начовичъ: Азъ бѣхъ въ М-ството на Вжтр. дѣла и имахъ случай тогазъ да се занимавамъ съ тукашната полиция и Ви увѣрявамъ, че полицията трѣбва да бжде сериозно наредена тукъ, дѣто има 2—3000 иностранци. Заради това да остане, както си е въ бюджета.

Аневъ: Ще отговоря на г. Начовича, че има други градища, дѣто има повече чужденци, както напр. Русчукъ, гдѣто сръдоточие на цѣлата коммуникация въ България, послѣ Варна и пр. Ако кажемъ, че тукъ имало много вагабонти, то 10 пкти повече ги има въ помѣнатитѣ градове, дошли отъ Цариградъ, Австрия, Ромъния и пр. Г. Мин. на Вжтр. дѣла, като се справи съ рапортитѣ, които се испращатъ отъ Русчукъ и Варна, ще види, че всѣка недѣля съ вапора се испраща за граница известна серия отъ такива хора отъ съмнителенъ

калибъръ; слѣдователно; ако трѣбва да се увеличи полицията, то да се увеличи въ Русчукъ и Варна, а не въ София. За това да се приеме, както предлага комисията, защото е несправедливо, ако направимъ другоаче.

Мин. Гегералъ Соболевъ: Я не знаю на pewno, гдѣ болше вагабонтовъ, въ Русчукъ или София. Я говорю, что сдѣсь много Нѣмцевъ Италіанцевъ, Сербовъ и др., и думаю что тамъ, гдѣ живеть Государъ Вашъ, надо по болше порядокъ.

Мин. Начевичъ: Азъ не съмъ противенъ да се увеличи полицията въ Русчукъ. Да се увеличи всѣкъдѣ, дѣто има нужда. Г. Анневъ прави сравнение на Русчукъ съ София, но той мисля, че ако е познатъ съ Русчукъ съ София не е. Азъ повтарямъ да кажа, какво каза и г. Мин. на Вжтр. дѣла, че лѣтно време тукъ има ужасно число работници чужденци отъ всичкитѣ страни, и твърдѣ често ставатъ убийства и кражби, така щото не стига градоначалника самъ, но той трѣба да има и 1 помощникъ.

Манафовъ: Азъ бихъ се съгласилъ съ г. Министра, ако нѣмаше жандармерия. Тя се дава на управителитѣ и ще способствува за всичко. Тѣй като има жандармерия, тя ще помага на началника и за това считамъ за нужно да се приеме това, както го предлага комисията.

Анневъ: Ще отговоря на г. Мин. Начевичъ, че, колкото се касае до опитъ, не стоя по-доле отъ него. И комисията ве това въ съображение, че София, като столица, полицейското ѝ управление трѣбва да бѣде по усилено, макаръ по числото на населението си да стои много по-назадъ отъ нѣкои други мѣста. Но за града София се оставихъ 120 стражари. Тѣ ще свършатъ работата и не е нуженъ помощникъ.

Този въпросъ е зрѣло обмисленъ въ бюджетарната комисия, и Н. Събрание да го приеме.

Мин. Ген. Соболевъ: Я не знаю, какое будетъ жалованье приставамъ. Если будетъ 3000, я желаю и Секретарямъ дать 3000. Слѣдовательно-Софійское градоначальство будетъ составлено такъ:

Градоначалникъ 6000 л. Секретаръ — 3000, Секретаръ за иностранна корреспонденция 3600.

Писци 3500 И сверхъ того дается на вещественни разноски 1200. (Приема се).

Анневъ: Имамъ честь да забѣлѣжа на Нар. Събрание, че е станало едно опущение. Тукъ има разлика между единий и другий секретаръ, но до сега всѣкъдѣ секретаритѣ за иностранна корреспонденция сж били равни. Тойзи не ще бѣде феноменъ по своята способность. И на двамата или по 3600 или по 3000 л.

Предсѣдатель: Тѣй като Нар. Събрание прѣе това количество, ми се струва, че ще остане за другото четение.

Докл. Д-ръ Цачевъ: (Чете):

ГЛАВА VII.

§ 1. Съставъ на Руссенското градско околийско управление.

Околийски началникъ 3600.

Секретаръ 1800. Писци и расилни 2000. Вещественни разноски, за разни канцеларски принадлежности и пр. 840. (Приема се).

Съставъ на Варненското градско окол. управление.

Окол. началникъ 3600, секретаръ 1800, писци и расилни 2000, вещественни разноски 840. (Приема се).

Комисията, като обсъди въпроса за Видинското градско общинско управление, намира за излишно да има тамъ управление, понеже има единъ полицейски приставъ.

Марко Велевъ: Г-да! (Съгласно). Незнамъ, какво е това право да се намира за излишно. Една пристойность е за страната чловѣкъ, като дохожда въ Видинъ отъ друга страна и заминува за София. . . (Гласове: Съгласно). За това да остане сжщо, както е и въ Софійското.

Предсѣдатель: Съгласно ли е Нар. Събрание, да се унищожи Видинското градско общинско управление? (Съгласно). Който не е съгласенъ, да си дигне ржката. (З дигатъ).

Докл. Д-ръ Цачевъ: Състава на Софійското първостепенно управление е сжщи:

Окол. Началникъ 3600, секретаръ 1800, писци и расилни 2000, вещественни расходи 840. (Приема се).

Буровъ: Моля г. докл. да го каже още веднажъ.

Докладчикъ: (Повтаря го). (Виждъ по-горе).

Предсѣдатель: Бюджетарната комисия мисли, че може да се отпусне за всичкитѣ други второстепенни

околии съща сума, както и за Софийското окр. управление. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете):

ГЛАВА IX.

Второстепенни околийски управители.

Съставъ на Златишкото II степенно окр. управление.

Окол. Началникъ 3000, секретаръ 1200, писци и расилни 1800, вещевени разноски 720.

Манафовъ: Г-да! Ще ви обърна вниманието за околийските чиновници и околийтъ. Ние виждаме, че на единъ окол. началникъ се възлага длъжностъ, но той нѣма да работи добръ, ако му платимъ долно. Отъ друга страна нека оставимъ работата на страна, а да вземемъ неговото положение. Предполага се да има униформа и той не може да направи тази униформа по ефтино отъ 15 наполиона. Подиръ той трѣбва да държи и конь. Заедно съ обекдланието този конь ще му струва не по малко отъ 20 — 25 наполиона. Подиръ това трѣба му слуга за коня и този слуга нѣма да стане по ефтино отъ 15 наполиона заедно съ храната. Ние му даваме само 3000 фр., а трѣбватъ му 2000 фр., за дрѣхи, прислуга и конь. Ако е неженетъ, ще преживѣе за 1000 фр., а за дрѣхи и други потрѣбни нѣща, неznamъ отъ дѣ ще си достави. На околийски началникъ се възлага, да командува една военна сила. Той трѣба да бжде добъръ, и да му се плати добръ. Тогава неznamъ, ако това приемемъ съ 3000 фр., какво ще прави. Нѣма да имаме окол. началници, нѣма да имаме добъръ контролъ и справедлива полиция. По тази причина азъ предлагамъ на второстепенитѣ окол. началници да бжде платата 3400 л.

Мин. Генералъ Соболевъ: Я совершенно присоединяюсь къ мнѣнію г. Манафова. Во многихъ случаяхъ 4000 фр. Околийскій отвѣчаетъ за все.

Анневъ: Като членъ на бюджетарната коммисия, азъ оставамъ при нейното мнѣние, но немога да не исповѣдамъ, че думитѣ на г. Манафова сж справедливи. Тѣй като трѣбва да има конь и единъ слуга, споредъ мене 3000 сж малко. Има околийски началници, които живѣятъ съвършенно отдѣлно отъ свѣтътъ, дѣто на другитѣ хора двойно и тройно да платимъ, не отиватъ. Заради това предлагамъ на Н. Събрание и моля г. Докл. да се съгласи, за да имъ се плаща 3200. (Гласове: съгласно).

Буровъ: Азъ се чудя, какъ на Соф. окол. началникъ да се плаща 3600 фр. Дали, които сж въ околията, не трѣбва сравнително да имъ въскачимъ заплатата, а сжщо и на тукашнитѣ началници азъ мисля, че е справедливо да имъ се даватъ по 3200 фр.

Попповъ: Азъ се съгласявамъ на 3200, но и тѣхнитѣ Секретари да бждатъ по 1500. Тѣ трѣбва да знаятъ нѣщо.

Докл: 1500 е достаточнo.

Шивачовъ: Съ всичкитѣ тѣзи обяснения се съгласявамъ, но работата е тамъ, да остане 3000 л., както е било досега.

Докл.: И азъ съмъ на мнѣние да бжде 3200 тогава ще излезе така:

Околийски началникъ 3200, Секретаръ 1500 и т. н.

Предсѣдателъ: Има нѣколко мнѣния върху заплатитѣ на окол. началници. Г. Манафовъ предлага 3400, г. Анневъ предлага 3200 лѣва и коммисията 3000 лѣва.

Манафовъ: 3200 л. сж малко. Ние пакъ ще се съберемъ и ще подумаме за това. Но азъ Ви увѣрявамъ, че съ тѣзи заплати ние нѣма да имаме окол. началници. Околийскій началникъ играе най главната роля въ своята околия. Но като предлага г. Анневъ, 3200, и азъ се съгласявамъ.

Бобчевъ: Най напредъ да се даде на гласоподаване мнѣнието на коммисията, която е предвидѣла 3000 лѣва. А г-да представителитѣ да не се утѣсняватъ, това не е вѣрно, само за 12 мѣсѣца.

Предсѣдателъ: Г. Докл. се отказва отъ мнѣнието си и се присъединява къмъ мнѣнието на г. Аннева.

Дуковъ: Разбира се, ще се зематъ онѣзи, които сж съгласни на 3200 фр. Азъ се съгласявамъ, само да се успокои г. Манафовъ, който казва, че нѣма да намѣримъ околийски началници и че въ тѣхнитѣ рѣцѣ била гражданската безобпасностъ. Азъ Ви увѣрявамъ, че окол. началници има много, има много частни прошения а сжщо и частни писма отъ много хора, които искатъ такива мѣста и които би служили за тази заплата.

Шивачовъ: Азъ едно нѣщо има да кажа, че щомъ коммисията има свое мнѣние, г. Докл. нѣма право да го измѣнява и да прави друго. Той по-напредъ е длъженъ да каже мнѣнието на коммисията и ако Н. Събр. го отхвърли, тогавъ има право да предлага

свое собственное мнѣніе. За това настоявамъ на мнѣніето на комисията; именно 3000 лъва.

Шипковъ: Азъ ще кажа, че г-нъ Докл. не е компетентенъ да разваля мнѣніето на комисията.

Докладчикъ: 3 члена отъ комисията се съгласихъ съ моето мнѣніе и го приехъ.

Анневъ: Азъ не знамъ, защо се простираме по нататъкъ. Н. Събр. се произнесе, че е съгласно. Колкото за мнѣніето на комисията, имамъ честъ да кажа, че азъ, като членъ на комисията, оттеглямъ мнѣніето, съ което бѣхъ съгласенъ, тъй като думитъ на г-на Манафова сж съвършенно справедливи. (Шумъ). (Предсѣдателя звъни). За това да се вотиратъ 3200 лъва. (Гласове: Съгласно). Азъ съмъ съгласенъ, че има такива окол. началници, които не струватъ нито 300 л., затова М-рството на Вжтр. Дѣла да обърне внимание и да тури такива, които отговарятъ на назначението си.

Геровъ: Азъ тоже се присъединявамъ къмъ мнѣніето да се вотиратъ 3200 лъва.

Бобчевъ: Комисията е отъ 10 члена, ако се присъединяватъ 3, тя какъ може да си оттегли мнѣніето.

Шивачовъ: Комисията е съставила свое мнѣніе и никой нѣма право да се отказва. И азъ съмъ членъ на сжщата комисия, но тукъ не му е мѣстото да се свѣщаваме. Комисията е предложила 3000 фр. На другитъ чиновници даже смалихме, а на тѣзи искаме да увеличимъ. Нека си остане 3000 л.

Мин. Генералъ Соболевъ: Г. Анневъ казалъ, что отъ М-ва зависить назначать такихъ людей, которые могли бы отвѣчать своимъ обязанностямъ. Я могу увѣрить г. Аннава, что это въ большой степени зависить отъ содержанія, которое полагается. Способные люди будутъ, въ центральныхъ управленіяхъ, гдѣ содержаніе высшее, а въ околіскіе начальники найдутъ таковыя.

Анневъ: Имамъ честта да съобща на Н. Събрание, че г. Шивачовъ нѣма право да казва, че е засядалъ въ комисията; той и други нѣколко съставляваха фракція отъ комисията. Мнѣніето на комисията е растурено, и моля Н. Събрание да се съгласи.

Василъ Шипковъ: Присъединявамъ се къмъ мнѣніето на г. Аннава, да бжде 3200 фр. И азъ съмъ членъ отъ комисията.

Бошнаковъ: Да ли сж много или не, не знамъ. Околийскій началникъ 1 пхтъ трѣбва да има форма, трѣбва да представява царското ведомство въ околията, да държи конь и пр. (Гласове: Чухме!) Подиръ туй трѣбва да има и слуга, за това не е много 3200. Моля, да се отпустнатъ и да се пристъпи на дневний редъ.

Предсѣдатель: Ми се струва, че мнѣніето на комисията въ този случай се растуря. (Гласове: Да!)

Ще предложи на гласоподаване мнѣніето на г. Аннава, защото и г. Манафовъ се присъединява къмъ неговото мнѣніе. (Гласове: Да!). Подиръ дохожда мнѣніето на г. Шивачова, който иска, да се дадатъ 3000 лъва.

Шивачовъ: Казахъ по напредъ, че трима души не могатъ промѣни мнѣніето на комисията, за туй нека се предложи на гласоподаване най-напредъ мнѣніето на комисията, ако се отхвърли, тогава, който обича, да предлага. На другитъ чиновници свалихме, а на тѣзи да не сваляме, но да оставимъ както си е било до сега.

Манафовъ: Азъ именно щѣхъ да кажа, че асж бюджетарната комисия не сжществува, тъй като г. Шивачовъ имѣ добрината да ме проглашава за членъ въ неговата секція.

Анневъ: Съ съжаление виждамъ, че г. Шивачовъ не е училъ добръ аритметиката. Значи, като свалимъ: 10% отъ 3,600, = 360 и оставатъ 3,240. (Гласове: На гласоподаването!)

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание за заплата за II. степеннитъ окол. началници 3,200 л.? (Приема). Който не приема, да си дигне ржката. (Меншество дига). (Приема се).

Шивачовъ: Азъ обявявамъ официално, че е болшинство.

Предсѣдатель: Който не приема да си дигне ржката.

(Квесторъ Манафовъ: Отъ 33 дигатъ 14). Значи че Нар. Събрание приема 3,200 лъва.

Докладчикъ: Моля г. Предсѣдателя, да предложи на гласоподаването и другитъ второстепенни управления.

Предсѣдатель: Моля, каква заплата се полага отъ комисията за Секретаря, писци и разсилни.

Докладчикъ: Окол. Началникъ 3,200
Секретарь 1,500

Писци и разсилни 1,800

Вещественни разноси 720. (Приема се).

Мин. Генералъ Соболевъ: Прошу вотируютъ сумму, необходимую для новой околии, можетъ битъ для Дръновской!

Бощнаковъ: Азъ мисля, че не трѣбва да се вотира никаква сумма за Дръновската околия, но да не се унищожава Търновската, дѣто има по-вече отъ 60,000 жители.

Мин. Генералъ Соболевъ: Я хочу сказать, что Дер. Совѣтъ разъ отказалъ.

Шивачовъ: До колкото знаемъ, чини ми се, че Дър. Съвѣтъ е постановилъ, щото Дръново да бѣде центръ въ околията. За това предлагамъ да се опредѣли една сумма за III степенна околия въ Дръново. (Гласове: съгласни).

Предсѣдатель: Моля г. Докладчика, да каже разликата между другитѣ II ст. околии.

Докладчикъ: Никаква разлика, сжща заплата и сжщъ персоналъ.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание да се отпустне за всичкитѣ други II ст. околийски управления сумма, както и за състава на Дръновската? (Приема). Който не приема да си дигне ржката. (Никой не дига).

Докладчикъ: Тукъ има една сумма, която е вотирало Нар. Събрание, и която не фигурира въ бюджета. Тя е 56,000 фр. волни помощи на окр. Съвѣти, съобразно 29 чл. пунктъ В отъ закона за окр. Съвѣти за 1883 г., сумма, която е вотирана, само трѣбва да се внесе въ бюджета.

ГЛАВА X.

Администрацията на затворитѣ. Съставъ на Софийската I степ. тюрма.

Смотритель 1,500. 3 надзиратели по 600 1,800
Всичко 3,300. (Приема се).

Всичкитѣ други тюрми първостепенни иматъ сжщия съставъ. Сжщо Видинската, Търновската, Руссенската, Варненската и Шуменската тюрми. (Приема се). Съставътъ на Кюстендилската второстепенна тюрма. Смотритель 1,200, двама надзиратели 1,200. Всичко 2,400.

Шивачовъ: Азъ предлагамъ за смотрителя на второстепенната тюрма 1200 сж достаточни. До сега е

толковъ получавалъ. (Гласове: Толковъ е казалъ и докладчика).

Буровъ: Достаточна е тази плата.

Предсѣдатель: Приема ли се за Кюстендилската второстепенна тюрма, както предлага комисията? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Съставътъ на Врачанската, Плѣвненската, Разградската, Силистренската, Самоковската, Трънската, Севлиевската и Свищовската сж отъ сжщата степенъ, и сжщата заплата и съставъ. Нѣ комисията като знае, че Трънската е третестепенна тюрма, принася Трънската въ Ломъ, защото въ Ломъ се открива сждилище, а въ Трънъ се унищожава сждилището, и ще се преименува Ломска тюрма.

Предсѣдатель: Приема ли Народното Събрание за Врачанската, Плѣвненската, Разградската, Силистренската, Самоковската, Трънската, Севлиевската и Свищовската второстепенни тюрми щата приетъ отъ комисията? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): вещественни разноси за канцелярски принадлежности 3,240. За поддържане дрѣхи на арестантитѣ 2,000. Отопление и освѣтление 2,400. Препращание арестантитѣ отъ една тюрма на друга 6,000. Храна на арестантитѣ 150,000. Всичко 185240 лѣва. (Приема се).

Докладчикъ: (Чете):

ГЛАВА XII.

Отъ тукъ тази сумма за съдържанието на столичната жандармерия, и добавочнитѣ имъ се принасятъ въ състава на полицейската стража, и за това тази глава нѣма да фигурира. (Гласове: Съгласни). Тоже глава XIII. Непредвиденитѣ разноси, комисията не е на мнѣние да си останжтъ тукъ. Глава XIV. Пенсии на поборницитѣ оставатъ тѣй, както тукъ, защото сж опредѣлени съ единъ законъ.

Предсѣдатель: Приематъ ли се пенсиятѣ съ тази цифра, както стои въ бюджета? (Приема се).

Докладчикъ: Предполагаемитѣ пенсии сж 4,247 лѣва и 60 стотинки? (Приема се).

ЧАСТЬ ВТОРА.

Медицинска частъ.

ГЛАВА XV.

Съдържание на съставна медицинский съвѣтъ.

Комисията дойде до това заключение, щото медицинский съвѣтъ трѣба да се реформира. Тази частъ за медицинский съвѣтъ да не съществува, нѣ да се слѣе медицинското управление съ медицинский съвѣтъ, и тѣ да съставятъ една глава.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Отъ имени правительства я имѣю честь заявить, что я несогласенъ съ тѣмъ, чтобы медицинский совѣтъ былъ слитъ съ медицинскимъ управленіемъ. Эти два учрежденія совершенно различны. Медицинский съвѣтъ занимается вопросами по медицинѣ научными и практическими, а медицинское управление занимается преимущественно административными вопросами. Члены медицинского совѣта имѣютъ совершенно точно опредѣленный кругъ обязанностей означенный въ законѣ утвержденномъ ЕГО ВЫСОЧЕСТВОМЪ. Медицинское управление какъ административный органъ есть исполнительное и хозяйственное учреждение.

Анневъ: Бюджетарната комисия обсъди този въпросъ много зрѣло и дойде до това заключение, че медицинский съвѣтъ, както до сега е съществувалъ, да съществува и за напредъ, това е немислимо нѣщо; защото до сега нѣмало е никаква полза отъ него, и той не е поставенъ на такава почва както трѣба; за това по добръ щеше да бѣде, да се учреди едно отдѣление медицинско при Министерството на Вътрѣшнитѣ работи, което да се грижи за санитарната частъ въ Княжеството, и което (отдѣление) да се състои отъ единъ началникъ отдѣления докторъ медицины съ плата 7200 л., единъ секретаръ тоже докторъ медицины съ 5400 л., единъ подсекретаръ съ 3000 л., химикъ съ 6000 л., ветеринаръ 4008 л., писци и расилни, 3360 л.; за съдържание на лабораторията 1800 л. и за разноси 3000 л. Такова секционна медицинско отдѣление нѣма да излѣзе скъпо, и отъ него може да се очаква полза. Отъ сегашний медицинский съвѣтъ нѣма и не е имало никаква полза. Въ време на Търновското Учредително Собрание, бѣха се събрали нѣколко доктори подъ предсѣдателството на Княза Дондукова Корсакова и между тѣзи бѣха д-ръ Стамболовъ, д-ръ Въл-

ковичъ, д-ръ Минчовичъ и още нѣкои други. Азъ зная много добръ, че въ онова събрание се рѣши по предложението на Княза Дондукова Корсакова, да се съставятъ нѣкои временни правила, по които да може да се управлява санитарната частъ въ Княжеството. Тѣ направиха таквизъ правила и ги поднесоха на Генералъ Гресера, който ги одобри и послѣ ги утвърди Князъ Дондуковъ Корсаковъ. Но послѣ станаха разни шмекерии отъ страна на д-ра Моллова и тия правила пропаднаха, и управляющий медицинската частъ (Молловъ) състави други правила, и то такива, които сж се практикували въ миналий и поминалий вѣкъ въ Европа, и които никакъ не отговарятъ на духътъ на сегашното време. И нищо повече не е направено, освѣнъ тѣзи правила. Отъ тѣзи точка зрѣние комисията се ръководи, и мисля, че тѣй да си остане за въ бѣдѣ не може. Освѣнъ това и въ предишното Нар. Собрание се говори за медицинский съвѣтъ, че трѣба да се реформира, и ако стане това, тогава може да върви работата по добръ. По надолу ще видите, г-да, че бюджетарната комисия е направила друго нѣщо; именно, съгласила се е, да има съразмѣрно съ административното распредѣление на територията 56 околийски доктори, и тѣзи ще се събиратъ въ центра на надлежний окръгъ два пѣти въ годината на съвѣтъ, и ще представяватъ по този начинъ единъ окръженъ медицинский съвѣтъ. Кога се събератъ, размѣняватъ мнѣнията, и единъ на други ще си съобщаватъ, какво се случило, въ тая или оная околия и да ли е имало нейдѣ епидимически болѣсти, и пр. И този рапортъ ще се представи на надлѣжното окръжно управление, което ще го препрати на тази секция, — при Министерството на Вътрѣшнитѣ работи. Освѣнъ това, ако днесъ нѣма толкосъ доктори още, то за сега да се състави съвѣтъ отъ тѣзи, които ги има. Днесъ има 14 окръга, има 14 доктори, и постъпенно въ продължение на нѣколко години, ще ги има въ всичкитѣ мѣста, и тогава ще може да се очаква полза отъ такива органи на медицинската частъ. А инакъ, както днесъ съществува медицинский съвѣтъ, що се върши? Азъ моля г-на Министра на Вътрѣшнитѣ работи да покаже едно дѣло. Той (медиц. съвѣтъ) до колкото азъ зная направи, само едни правила, и тѣ ескамотирани, които сж се практикували въ 17 и 18 вѣкъ; и послѣднѣ

време се бѣ распоредилъ да се зарови въ Разградъ 6000 оки пастарма отъ първо качество, — и нищо повече. (Смѣхъ). За това предлагамъ, да се устрои такава медицинска секция при Министерството на Вжтрѣшнитѣ дѣла, и тогава може да се очаква полза. Освѣнъ това имамъ приготвенъ единъ проектъ, и ако Народното Събрание е съгласно, да го прочетъ и послѣ да се препрати въ държавний съвѣтъ. Проекта е свършено кжсъ и може да се прочете, и държавний съвѣтъ да се помоли, щото на основание на тѣзи общи черти да състави нѣщо по-практично и основно. А за сега медицинский съвѣтъ трѣбва непременно да се унищожи. Послѣ ще струва това отдѣление, както азъ предлагамъ, само 34,732 лва, а сегашний медиц. съвѣтъ струва 133,904 л., а населението нѣма никаква полза отъ него.

Министръ Генералъ Соболевъ: Я не разбираю откуда г. Анневъ имѣетъ такія обширніи познанія относительно медицинской части? Сомнивалюсь въ сихъ познаніяхъ и удивляюсь его рѣзкому осужденію дѣлъ медицинскаго совѣта. Знаю хорошо что люди компетентные по этому дѣлу разсматривали дѣла совѣта и говорятъ, что онъ хорошо исполняетъ свою должность. Последнее время появившіяся въ княжествѣ эпидемическія болѣзни быстро исчезали вслѣдствіе принятыхъ медицинскимъ совѣтомъ рѣшеній. Недавно появилась страшная болѣзнь въ Берковскомъ окружѣи, такъ называемый дифтеритъ и болѣзнь эта уничтожена въ 2—3 недѣли. — Медицинскимъ совѣтомъ между прочимъ былъ рассмотрѣнъ особый законъ проектированный по тюрьмамъ г-мъ Цачевымъ. Законъ о медицинскомъ совѣтѣ утвержденъ ЕГО ВЫСОЧЕСТВОМЪ всего нѣсколько мѣсяцевъ. О дѣятельности совѣта, лишь недавно сзданомъ, я думаю, что ни я, ни г. Анневъ, ни кто либо другой изъ г. г. депутатовъ не компетентни разсуждать серьезно.

М-ръ Генералъ Каульбарсъ: Я долженъ сказать, что я слыхалъ здѣсь, что съвѣтъ не приноситъ никакой пользы. Время, въ которое мы живѣемъ въ Болгаріи всѣ занимаются съ организованиємъ дѣлъ, и мед. съвѣтъ, несомнено, играетъ большую роль. Онъ образуетъ гражданскую и медицинскую военную часть. Относительно войны, я въ этомъ случаѣ могу заявить, что онъ изработалъ отдѣльный законъ касательно медицинскаго управленія нашихъ чиновъ.

Военное М-во можетъ заявить искреннюю признательность объ дѣятельности медиц. совѣта, что касается до военнаго ведомства.

Шивачовъ: Г. Анневъ разясни твърдѣ добръ дѣятелността на медиц. съвѣтъ, тъй щото да се повръщаме нѣма нужда. Да ли той отговоря на назначението си и е извършилъ своята работа, не знамъ, но фактъ е, че не е считалъ за потребно да представя на Дър. съвѣтъ своитѣ закони по медицинската частъ, като че знае, че твърдѣ добръ ще съотвѣствуватъ на нашитѣ нужди. Ако бѣхъхъ убѣдени тѣзи хора, че отговаря на това назначение, което се изисква, то щѣхъхъ да представятъ изработений материалъ на дър. съвѣтъ дѣто има тоже доктори и тѣ щѣхъхъ да го прегледатъ. Но тѣзи г-да прибързахъ и слѣдъ като ги утвърди медиц. съвѣтъ, утвърдихъ се тѣзи правила и съ указъ. Това е единъ фактъ, който ясно доказва, че мед. съв. се бой за своята работа. Освѣнъ това мисля, че по военната частъ не е донесълъ толкова полза. Ние знаемъ че ставахъ много ревизии, че нѣкой членове отъ този съвѣтъ сж ходили въ болницата и сж питали за креватитѣ, добръ ли сж направени и пр., а не сж питали, съ какво се хранятъ хората. (Гласове: На дневний редъ.) Тукъ главно то нѣщо е, да сж питали, какъ се лекуватъ болнитѣ. Азъ го чувамъ това отъ много доктори. Но бюджетарната коммисия, като зе въ съображение всичко това, постанови да има едно медиц. управление и при него да се състави единъ медиц. съвѣтъ. Тамъ могатъ да викатъ главний врачъ на войската и въ този случай ще имаме много по голѣма полза, отъ този съвѣтъ, отъ колкото въ настояще време. Имало единъ случай за единъ докторъ въ Плѣвнѣ, нѣкой си докторъ Друмевъ. Генералъ-инспекторъ по медиц. частъ самъ е правилъ ревизията и още до днешенъ день нѣма никакъвъ резултатъ. До колкото знамъ, тамъ се намѣри смѣтката но много избъркана и нѣмаше никакви оправдателни документи. Имаше и една жалба отъ Плѣвнѣ, въ която се казва, че д-ръ Друмевъ е отказалъ да отиде при единъ боленъ. Въ сжщо време има единъ д-ръ Ш. . . , който е познатъ по своето пиянство, както се спомѣнува въ телеграммата. Но по мое мнѣние, най добръ е, да се приеме предложението, което прави коммисията.

Мин. Генералъ Каульбарсъ: Я не разбираю,

конечно точно, подробностяхъ, относително г. докторъ, которые спомнилъ г. Шивачовъ, но я на полномъ основаніи могу сказать, что по настоящемъ болѣзни въ арміи не ворлутъ.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Азъ никакъ не съмъ противенъ да има единъ медиц. съвѣтъ, но не такавъ, както е сега. Азъ имамъ случай да бъда 6, 7 мѣс. членъ на този съвѣтъ и имамъ възможностъ да се запозная съ работата по отъ близо. У насъ тия 2 управления се размѣсватъ и много пжти, едното управление незнае какво върши другото. Азъ не съмъ противъ да има единъ медицински съвѣтъ, както мисли Негово Високо-Превъсходителство Генералъ Каульбарсъ, но трѣбва единъ медицински съвѣтъ, който да се занимава изключително съ въпроси, които се касаятъ до медицинската наука; а колкото до управлението, той никакъ не трѣбва да се бърка въ него, защото администрацията трѣбва да бъде съвършено отдѣлно. Тукъ администрацията се распредѣля на 2 части, по нѣкога дѣлата, които се отнасятъ до управлението, ги рѣшава самъ генералний инспекторъ, а другъ пжтъ медиц. съвѣтъ ги рѣшава, безъ да знае единий, какво е вършилъ другий. И азъ имамъ доста нѣщо да казвамъ, но понеже се касае за моитѣ конфрери, азъ никакъ нѣма да отида да ги излагамъ на публиката. Азъ знамъ, че трѣбва да има единъ медиц. съвѣтъ, който да се занимава изключително съ научни въпроси, но не тъй съставенъ, както сега, и да има административна властъ. Този днешенъ медиц. съвѣтъ, който се занимава съ научната частъ, има даже и административна; властъ и какво става отъ този медиц. съвѣтъ и кои лица влизатъ въ състава му? Влиза, единъ химикъ 1 ветеринаръ, азъ бѣхъ трети и послѣ генералний инспекторъ всичко 5 души. Тѣ рѣшаватъ въпроси чисто научни, които се касаятъ до медицинската наука. Напр. разглежда се въ медицински съвѣтъ нѣкой въпросъ, туря се подъ гласоподавание и за него гласува и ветеринаринтъ и химиктъ. Това, г-да, никждѣ не се практикува. Но се вика химика когато се касае по неговата специалностъ, вика са ветеринарина, когато се касае до неговата специалностъ. Азъ имамъ щастие да направя въ медиц. съвѣтъ неколко предложения, мѣжду които можъ да спомѣна предложението за колоквиитѣ на докторитѣ,

които дохождатъ въ България, но много стѣ тѣзи предложения паднахъ, защото зехъ болшинство химиктъ и ветеринара, отъ които никой нѣмаше понятие за тази работа и никакъ не сж компетентни да рѣшаватъ въпроси, които се разискватъ тамъ, защото това бѣхъ въпроси чисто и просто медицински. За това съмъ напълно съгласенъ да се състави медиц. съвѣтъ, но мед. съвѣтъ на почва, която може да принесе полза на страната, а не както е сега съставенъ. И, повтарямъ да кажа, че този медиц. съвѣтъ не трѣбва да има никаква административна властъ. Той трѣбва да дава мнѣнието си относително въпроси, които правителството му представява. Напр. явява се една епидемия, събира се този мед. съвѣтъ и обмислюва, какви мѣрки трѣбва да се зематъ за прекращаванieto на тази епидемия. Направи едно постановление, съобщава го на гражданското мед. управление, на директора или главний врачъ и той тогава се распореща и зема мѣрkitѣ, които сж предвидени. Но тъй както е сега съставенъ мед. съвѣтъ, ще ми позволитѣ да кажа, че не ще може да очакваме много нѣщо отъ него. А да се съглася съ г. Аннева, че не е направилъ нищо, немога. И наистина, това не може да се каже, защото медиц. съвѣтъ отъ части, споредъ силитѣ си се е занимавалъ съ своята работа и споредъ силитѣ си е направилъ туй, което е можалъ. Да дойдемъ на другий въпросъ. Ако вземемъ суммитѣ, които се плащатъ на г. г. докторитѣ и, ако вземемъ дѣятелността имъ по градоветѣ, ще видимъ, че тѣзи сумми сж много голѣми, а бѣдното население не получава никаква помощъ, съотвѣтствующа на суммата, която то дава за тази цѣль. Какъ се практикува у насъ? Появи се една епидемия на пр. въ Орханийското окръжие. Телеграфира окол. началникъ до мед. съвѣтъ, че иска доктори. Тутакси се командирова или окр. началникъ, или нѣкой отъ Ловечъ, или Плѣвенъ и отива на мѣстото; направи рапортъ и го испроводи по пощата на централното управление и казва, че въ еди-кое окръжие има напр. дифтеритисъ. Моля, г-да представители, кажете въ другитѣ държави тъй ли се зиматъ мѣрки за прекращаваніе разни епидеми, които опустошаватъ нашето население. Питамъ, какви мѣрки сж се зели относително устранието тази болестъ сифилисъ, която упропастява Балканското население въ Троянъ и т. н.? Почти никакви. И

днесъ ще видимъ хора съ $\frac{1}{2}$ носъ, паднали устни, и като пиятъ вода, излиза изъ носа имъ. И всички, които бѣхъ въ Севлиево могатъ да докажатъ това. За това да не ни е криво. Единъ човѣкъ щомъ е зель на себе си длъжностъ да бѣде общественъ служителъ, той трѣбва да изпълнява тази длъжностъ. За това повтарямъ да кажа, че комисията, която разисква този въпросъ, видѣ, че окр. лекари не докарватъ никаква полза на населението. За това е на мнѣние, да има въ всѣка околия по 1 докторъ, на когото да се плаща отъ държавата. Въ заключение ще помоля г-да представителитѣ, да не откажатъ съществуването на 1 мед. съвѣтъ, който да не бѣде така съставенъ както е сега. И послѣ да се състави едно гражданско мед. управление, подъ ведомството на г. М-ра на Вжтр. дѣла, който да се занимава изключително съ мед. администрация, и чисто и просто да има за задача изучаването на учебнитѣ въпроси. Туй е моето мнѣние, като докторъ.

Бобчевъ: Има да отговорѣ на г-на Шивачова и Пачева. На г-на Шивачова ще кажж, че не е докторъ, а на г-на Д-ръ Пачевъ ще кажж еднажъ за всекога, да не укорява другитѣ доктори, защото тѣ не сж виновати, ако населението не се явява при докторитѣ. Азъ до сега, дѣто съмъ срѣщалъ доктори, мога да кажж, че си изпълняватъ длъжноститѣ. Въ Търновскій окръгъ не съмъ срѣщалъ докторъ, който да не е посѣщавалъ болнитѣ, когато сж го викали. Не съмъ видѣлъ докторъ тамъ, който да не е принесълъ полза на болнитѣ, и тѣ сж принасяли голѣма полза на населението; слѣдователно тѣзи приказки на тѣзи двама наши събратия не сж умѣстни. (Шивачовъ: Не е тѣй). Тѣй е!

М-ръ Начовичъ: Ако разбрахъ заключението на г-на доклатчика, комисията бѣше на това мнѣние, че медицинскій съвѣтъ и медицинската частъ да се слѣятъ въ едно, и съ една дума да се унищожи медицинскій съвѣтъ. Ако комисията направи туй рѣшение, азъ намирамъ въ това едно противорѣчие. Да предполагаме, че медицинскій свѣтъ не отговаря до тамъ на своето назначение, това не значи, че трѣбва да се унищожи. Напротивъ, ако има хора, които означаватъ недостатъцитѣ на този съвѣтъ, да заявятъ какво е вършилъ и какво трѣбва да върши, за да бѣде по добръ, да направятъ за туй нѣщо интерпелация, да пи-

татъ, защо е станало тѣй или иначе и да направятъ предложение за неговото улущение, и министерството ще имъ оказва срѣдствата; защото азъ не се съмнявамъ, че всички ще бѣдете съгласни, че медицинската частъ въ насъ не може да остане въ презрение. Всички сме съгласни, че има у насъ епидемии и болѣсти; а срѣдството за да се предотвратятъ тия, не е да се унищожи медицинскій съвѣтъ, а напротивъ да се усили, да му се даде по голѣма властъ. За туй искамъ да кажж, че въ заключението на комисията азъ виждамъ едно противорѣчие, и мисля, че медицинскій съвѣтъ заедно съ управлението трѣбва да си останатъ, а нетрѣбва да се размѣстватъ тѣзи двѣ нѣща, които съществуватъ. Г-нъ Д-ръ Пачевъ обясни този въпросъ, медицинскій съвѣтъ трѣбва да се занимава съ научни въпроси, и той може би, да има за днесъ друго направление, а министерството въ управлението ще бѣде като изпълнител на властта по медицинската частъ въ България. И въ случѣй на недоразумение по научни въпроси, това управление трѣбва да се отнася къмъ медицинскій съвѣтъ, който постановява, какво рѣшение трѣбва да се тури въ действие. Затова не е възможно да стане само едно управление по медицинската частъ въ България, и не е възможно да се управлява безъ единъ съвѣтъ, който има да се занимава изключително съ въпроси по научна частъ. Ако се произнесемъ да се унищожи, това ще бѣде вѣрѣдително за нашето отечество. Ний тука ще икономисаме 27,000 фр. а може би да загубимъ отъ друга страна 2 милиона. За това прѣдлагамъ щото медицинскій съвѣтъ да остане както си е, а медицинското управление да съществува при министерството на вжтрѣшнитѣ дѣла. Ако има нѣкои работи, които да не сж на мѣстото си, било въ медицинското управление, било въ медицинскій съвѣтъ, срѣдствата за тѣзи сж интерпелациитѣ, да се попитва министерството и да се искатъ улущения. Нѣ да се унищожи, съ туй срѣдство не може да се управлява работата.

Анневъ: Азъ увѣрявамъ г-да представителитѣ, че нѣмамъ нищо противъ личноститѣ, който съставяватъ медицинскій съвѣтъ. Боже сохрани! Азъ говоря просто върху учреждението. т. е. казвамъ, че е поставено на лоша почва, и че медицинскій съвѣтъ, както е въ насъ, не съществува нигдѣ на

свѣта. До колкото разбрахъ отъ г-на министра на вътрѣшнитѣ работи, той бърза да каже, че азъ не съмъ докторъ медицины, и слѣдователно не съмъ компетентенъ да разсждавамъ по този въпросъ. Нъ можа да го увѣря, че ако и да не съмъ докторъ медицины, азъ съмъ прочелъ нѣщо по санитарната администрация, и съмъ се посвѣтвалъ съ други хора специалисти, какъ трѣбва да се нареди санитарната частъ въ България, и какъ ще бжде най-евтино. До сега, както виждате, плащатъ се огромни пари на този медицинскій съвѣтъ, а полза нѣма никаква. При всичко, че г-нъ Начевичъ казва, че е принесло нѣкаква полза, но той не може да окаже нищо. Г-нъ министръ на войската изрази своята признателностъ къмъ работата, която направилъ медицинскій съвѣтъ за военното вѣдомство. Наистина въ това отношение по воената частъ може би да е направилъ чудеса; но по гражданската частъ абсолютно нищо не е свършено. (Военный Министръ: Не чудеса). Колкото за административната частъ, ще кажа, че медицинскій съвѣтъ нищо не е направилъ. Азъ бѣхъ двѣ год. въ Ломъ окруженъ управителъ и послѣ въ Русчукъ и всичко 4 или 5 бумажки съмъ получилъ отъ санитарното отдѣление. Отъ туй може да се заключи, каква работа се е вършила тамъ. Азъ си представямъ работата съвсѣмъ иначе; тѣй: да остане медицинскій съвѣтъ, нъ да му се отнеме административната частъ и да се занимава само съ научни работи; нъ той трѣбва да се състави отъ хора доктори, който сж били въ столицата било общински или правителствени, сж длъжни отъ врѣме да се събиратъ и да размишляватъ за улучшението на санитарната частъ. Така става въ другитѣ страни. Или когато се появи една епидемия, тѣзи доктори, който се намиратъ въ столицата, макаръ биле комунни или правителствени, тѣ сж длъжни да се събератъ и да правятъ извѣстни рапорти на правителството, да съставятъ инструкции и да ги даватъ на това секционное отдѣление, което ще ги изпълнява. Министра на вътрѣшнитѣ работи ще бжде изпълнителный органъ на гигиеническій съвѣтъ; и министерството ще съобщава това съ циркуляръ до всичкитѣ околийски доктори; и ще имъ каже: ако се намѣратъ такива и такива болѣсти, постъпвайте тѣй и тѣй, и пр. и пр. Ако г-нъ министръ на финанситѣ мисли, че иначе може да стане, азъ не разбирамъ такъвъ медицинскій

съвѣтъ както си е сега. Бѣше станала дума за окръжнитѣ доктори, за които Д-ръ Цачевъ каза, че не принасятъ никаква полза на страната, и азъ казвамъ, че не принасятъ; нъ и ако сж по напредъ принасяли нѣкаква полза, сега принасятъ много по малка, особено когато има медицинскій съвѣтъ, който испраща фелдшери на вънъ. Тѣзи окръжни доктори, ако получатъ нѣкое извѣстие за убийство или дамла, просто испращатъ своя фелдшеръ. Той отива тамъ, за да се каже че отишелъ и да може да земе прогонни, и дойде назадъ и каже: „всичко е благополучно“. А когато падне чловѣкъ на фелдшеръ въ ржцѣтъ, тогава Господъ да го прости (Смѣхъ). За това да се приеме предложението на бюджетарната коммисия, което е много практично. Между тѣмъ ние приготвихме единъ законопроектъ, ако Народното Собрание има врѣме, може да го прочета да се проводи на държавный съвѣтъ до идущата сессия да изработи единъ законъ за санитарната организация въ Княжеството, и да го предложи на идущата сессия; а сегда да се приеме, както коммисията го предлага, и бждете увѣрени, че ще може да очакваме полза отъ това.

М-ръ на Вътрѣшнитѣ Дѣла: Я полагаю, что настоящему Народному Собранию не слѣдъ нынѣ составлять новый законъ по устройству медицинской части, его обязанность опредѣлить содержаніе чиновниковъ медицинской части. Я позволю себѣ излѣвить Народное Собрание, имѣють ли силу законы утвержденные въ послѣднее врѣмя ЕГО ВИСОЧЕСТВОМЪ или не имѣють? Если имѣють, то надо утвердить соответствующую числу чиновъ сумму содержания, уменьшивъ его на 10%. Такимъ образомъ предстоящий разрѣшню вопросъ есть чисто вопросъ финансовый.

Поповъ: Каза се, че имало голѣма полза отъ докторитѣ; но както каза г-нъ Анневъ, за сега твърдѣ голѣма полза не сме видѣли. Азъ ще кажа особено онова, което не е лъжа. Ще кажа заради доктора въ Добричъ. Стана нѣколко мѣсяца отъ какъ е назначенъ, и азъ още не съмъ го видѣлъ какъвъ е. Не зная, дали медицинскій съвѣтъ знае докторитѣ какво правятъ по вънъ. На едно мѣсто се появи болѣстъ и правителствени докторъ нецеше да се помѣсти отъ мѣстото си. Хората се принудиха да завѣдѣтъ другъ докторъ. Мене ми е чудно, че правителствени докторъ никакъ не се вижда кждѣ ходи, и никой го не знае какъвъ е. Тѣзи работи медицинскій

свѣтъ да ги испитва.

Шивачевъ: Г-нъ Бобчевъ не ме е разбралъ добръ. Азъ не казахъ, че докторитѣ сж лоши; но само казахъ, че организацията на медицинскій свѣтъ е докарата до това положение докторитѣ. Г-нъ Поповъ приведе примѣръ и Добричъ, значи медицинскій свѣтъ не е могълъ да избира лицата, както и не е могълъ да направи таквазъ организация, която да бжде полезна за страната. Намъ не ни бѣше нуженъ медицинскій свѣтъ само за пастармата, която зарови и се опропастиха на чловѣцитѣ 20,000 гроша. Нѣма нужда и да разказвамъ за Варненската холера; защото единъ докторъ отива и казва, че има холера, когато сжщий докторъ, като отишелъ у Женева на конгресса формално заявилъ, че не е имало никаква холера. И други такива още много работи има, които показватъ, че медицинскій свѣтъ не отговаря на своето название. Г-нъ Д-ръ Цачевъ разказа много добръ, какъ трѣбва да се устрои този свѣтъ; и моето скромно мнѣние е почти сжщото: тѣй да има едно отдѣление при Министерството на Вжтрѣшнитѣ дѣла; въ сжщото време да има единъ наученъ медицинскій свѣтъ, който да се състави отъ председателя на медицинското управление при това Министерство и другитѣ доктори граждански, военни, правителствени и др. За това настоявамъ, да се приеме мнѣнието на бюджетарната комисия. Що се касае до бжджщата организация на медицинската частъ въ България, ще да се помоли правителството, да ни представи единъ законопроектъ да се разглѣда, да се утвърди и такъ далѣ.

М-ръ Грековъ: Г-да представители! Азъ не съмъ специалистъ по този въпросъ, и нѣщх да влизамъ въ подробности. Но за да се даде едно рѣшение, както трѣбва на този въпросъ, азъ ще се поставя на друга едра точка зрѣние. Тукъ ни се предлага да заличимъ медицинскій свѣтъ, и да направимъ едно медицинско отдѣление при Министерството на Вжтрѣшнитѣ работи, безъ да се вземе въ съображение, че законитѣ по които се управлява днесъ у насъ медицинската частъ, сж направени въ предположение, че сжществува медицинскій свѣтъ. (Анневъ: Не ги знаемъ). (Генералъ Майоръ Соболевъ: Какъ не, они утвържденни отъ ЕГО ВИСОЧЕСТВА). Има закони по медицинската частъ, и всичкитѣ, казвамъ го още веднажъ, сж направени по това предполо-

жение. Днесъ казвате да затворимъ този свѣтъ и да го нѣма. Азъ незная, трѣба ли да има медицинскій свѣтъ или да нѣма. Азъ нѣмамъ намѣса въ това нѣщо. Питамъ тѣзи г-да, които предлагатъ да се тури единъ кръстъ на медицинскій свѣтъ, какъвъ хаосъ ще произведе туй нѣщо въ това управление? Щомъ липсува този свѣтъ, кой ще упражнява тази властъ, която се падаше нему съгласно съ сжществуващитѣ закони? Азъ разбирамъ да искате преправяние на сжществуващата система въ насъ, че искате подобрението ѝ, и дѣйствително всички трѣба да се стремимъ къмъ подобрене. Но въ сжщото врѣме не трѣбва да туряме плуга предъ воловетѣ, защото нѣма да се свърши работата. Ний трѣбва да имаме въ съображение сжществуващитѣ закони, и съ това, което мислимъ да направимъ относително до щата по санитарното управление, съ това ще направимъ една бъркотия, която никой отъ г-да представителитѣ не трѣбва да желае. Колкото за недостаточитѣ, ако и да предполагаме, че сжществуватъ днесъ, азъ ви увѣрявамъ, че ако приемете мнѣнието на г-на Аннева: то тѣзи недостаточи ще останатъ 10 пѣти по-голѣми, и бъркотиитѣ ще бждатъ неописуеми. Тамъ дѣто има единъ законъ, който предполага едно извѣстно учреждение, да унищожаваме това учреждение, безъ да промѣнимъ закона, това е невозможно. Тѣй сжщо на примѣръ, да унищожимъ единъ или два разряда отъ сждилищата. Тогасъ азъ ви питамъ какво щеше да стане? — Бъркотия. Не трѣбваше ли по-напредъ да съобразимъ закона съ това, което искаме да направимъ и послѣ да съобразяваме щата съ него. Азъ моля г-да представителитѣ, да не се повеждатъ по мнѣнието на г-на Аннева, защото ако по таково съображение рѣшаваме въпроси отъ такава важность то много пѣти ще достигнемъ да направимъ рѣшения, които нѣма да бждатъ съобразни нито съ обстоятелствата, нито ще докаратъ полза на страната. Въ тѣзи въпроси г-нъ Анневъ е толкосъ компетентенъ колкото и азъ, и повече отъ мене и той не разбира отъ медицината, слѣдователно, да дохожда тука да казва, че медицинското управление тѣй трѣбва да се нареди и тогава ще стане хубаво, азъ мисля, че това нѣщо никакъ си нѣма мѣстото. Ако г-нъ Анневъ имаше предъ себе си единъ специалистъ да му възражава; то г-нъ Анневъ на първата дума не

беше въ състояние да му отговори. Г-нъ Анневъ искаваше една теория, че доктори, които приематъ заплатата отъ правителството, и частни доктори, които се намиратъ въ столицата, да се събиратъ и да съставяватъ медицинский съвѣтъ. Азъ мисля, че тукъ има около 20 доктори, които получаватъ заплатата отъ правителството; ако медицинский съвѣтъ се състои отъ тѣзи 20, ще ли да може да се направи по-добъръ работа? И най-сетнѣ тѣзи хора нѣма да работятъ безъ възнаграждение. Всѣки ще казва, че този пътъ нѣма време да дойде въ медицинский съвѣтъ. Безъ да е предварително възнагражденъ, никога нѣма да се събира. И ако би да се появи нѣка епидемия и друга нѣкоя болѣстъ: то ако се остави на тѣхъ да рѣшаватъ, какви мѣрки трѣбва да се зематъ, ще иматъ хората спокойно време да си умиратъ; защото, азъ мисля, че тѣй легко да се говори върху въпросъ и да говоримъ за работи, които най-сетнѣ не сж отъ нашата компетентностъ, безъ да има единъ проектъ представенъ тукъ и обмисленъ отъ хора специалисти, мисля, че това е много опасно. И да се иска тукъ просто и чисто да дръпнемъ кръстъ върху медицинский съвѣтъ, безъ да мислимъ, какво ще стане послѣ, това е немислимо нѣщо. Народното Събрание може да заяви желание да стане едно преобразуване по тази частъ, и може да се натовари медицински съвѣтъ да изработи проектъ и тогава ще можемъ съобразно съ него да направимъ щата. А за сега нѣма другъ проектъ и другъ законъ, който да е готовъ. Слѣдователно ще съществува тосъ законъ, който е съществувалъ до сега. Но тосъ законъ предполага, че съществува медицинский съвѣтъ, и азъ мисля, че този щатъ трѣбва да си остане до тогава, до когато закона не се е промѣнилъ. Ето това относително този въпросъ. И най-сетнѣ, ако искаме да постѣпваме благоразумно, не трѣбва да приемаме нищо тѣй бързо, безъ да помислимъ, какво ще да е послѣдствието на това нѣщо.

Анневъ: До колкото разбрахъ отъ думитѣ на г-на Министра на Вътрѣшнитѣ работи, той искаше да каже, че имало нѣкой законъ издаденъ по медицинската частъ, за който ний незнаемъ като неспециалисти. Разбрахъ тоже, отъ думитѣ на г. Министра Президента, че като се създаде този законъ: то не може медицинский съвѣтъ сега да се растури. Но азъ мож да увѣра г-на Министра, че макаръ се издали

единъ или два закона, това не значи нищо. Тѣ ще могатъ да се прилагатъ и подиръ, и за тѣхното изпълнение ще се грижи това санитарно отдѣление, което ще съществува при Министерството на Вътрѣшнитѣ работи. Както по-напредъ строителното отдѣление стоеше при Министерството на Вътрѣшнитѣ работи, той може да стои още по-добъръ и ще върши работа по-успѣшно, защото ще се занимава по съ при сърдце, отъ колкото медицинский съвѣтъ. (М-ръ Грековъ: защо?). Въ отговоръ на г-на Грекова имамъ да кажа слѣдующето. Той каза, че тѣй като има издадени нѣкой закони вече по тази частъ, този съвѣтъ не може да се растури. Значи: тѣзи закони сж издадени само съ тази цѣль, за да привилигирова съществуването на настоящий медицинский съвѣтъ. Законитѣ по санитарната частъ може да се издаватъ, а членовѣтъ да си идатъ въ кжци, и управлението да си е при Министерството на Вътрѣшнитѣ дѣла. Послѣ казва г-нъ Грековъ, че щѣлъ да излѣзе хаосъ, ако не си остане медицинский съвѣтъ. Питамъ азъ: да ли до днеска видѣхме нѣкоя облага отъ него? Заровила се 6000 ока пастарма и больше ничево! Послѣ каза г-нъ Грековъ, че, ако се състави единъ съвѣтъ отъ доктори, които практикуватъ въ столицата, тѣ не щѣли съ добро око да глѣдатъ на своята работа, и въ случай на нѣкоя болѣстъ щѣли да бждатъ индиферентни. Най-сетнѣ тѣ ще се събержатъ, когато е нужда или периодически, и ако засѣдаватъ нѣкой день, нѣма да се съсипи правителството, ако плаща на такива специалисти, отъ които се очаква нѣкоя полза за Княжеството единъ или два наполеона. (Грековъ: Тогава ще искатъ тѣзи хора всѣкой день да засѣдаватъ.) Той казва, че ако имало тукъ единъ докторъ медицински, той щѣлъ да ме сконфузи на първий въпросъ. Но азъ увѣрявамъ г-на Грекова, че преди да захвана нѣкоя работа, имамъ обичай да се съвѣтвамъ съ нѣкои специалисти хора. (М-ръ Грековъ: азъ знаа, че г-нъ Анневъ не говори за себе си тукъ). За това се съгласявамъ (за идущата сесия да се предложи единъ добъръ обмисленъ законъ по санитарната организация въ България, защото съ една дума, до сега въ това отношение не е станало нищо, и трѣбвало е нѣщо да стане.

Д-ръ Пачевъ: Тѣй както съществува медицинский съвѣтъ днеска, азъ не намирамъ за нужно единъ особенъ секретаръ съ 6,000 лва; защото до

сега изпълнява тѣзи длѣжностъ единъ секретаръ отъ медицинското гражданско управление, за който е турено 5,004 лѣва, и тѣ сѣ достаточни, защото медицинскій съвѣтъ нѣма ежедневни засѣдания. Нѣкой пхтъ въ седмица даже нѣма едно (Анневъ: И въ шесть мѣсяца нѣма едно). (Смѣхъ). За това не намирамъ за нужно да има единъ секретаръ и особена канцелария. И най послѣ гражданското медицинско управление има 7,000 лѣва за писци. Това е достаточна за едно отдѣление въ едно Министерство, като напр. Министерството на Вхтрѣшнитѣ работи има 20,000 за канцелария и писци, пакъ едно медицинско управлени да има 7,000 това е много. Тамъ трѣба да става икономия. А архивара трѣба да бѣде сжщи, както архивара отъ Министерството на Вхтрѣшнитѣ работи. Както въ всѣко отдѣление нѣма архиваръ и тѣй сжщо и това гражданско медицинско управлени да нѣма. Нататѣкъ ще помоля, химика да сжществува, защото е подъ контрактъ, а секретаря предлагамъ на Народното Събрание да го изчеркне, защото неговата длѣжностъ ще се занимава отъ единъ секретаръ на медицинското гражданско отдѣление. Когато стане засѣдание, тогава секретаря ще се повика.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да Представители! Совершенно справедливо то, что медицинскій совѣтъ нѣкоторое время въ теченіи лѣта не собирався; но это естественно, ибо лѣтомъ многія должны были бити въ командировки. Г-нъ Д-ръ Цачевъ какъ членъ Совѣта тоже отсутствовалъ „защото надзираше своитѣ тюрми“ (Гласове: Да). Что же можно быть особеное сдѣлать, когда составъ совѣта не былъ еще полный. Теперь именно въ послѣднее время составъ пополнился и я полагаю, что было-бы совершенно неумѣстно разстроить его, не давъ ему возможности даже начать свое дѣло.

Докладчикъ: (Захваща да чете).

Шивачевъ: Азъ само ще отговоря слѣдующето: белкимъ който дава пари, той свири свирката. (Гласове: Не е тѣй). За това Народното Събрание може да рѣшава по този въпросъ както иска. (Дуковъ: Шивачевъ желае, да свири свирката). Този въпросъ е твърдѣ деликатенъ може би, и азъ предлагамъ да се приеме предложението на бюджетарната коммисия.

М-ръ Грековъ: Ако думата е, да свиримъ свирка,

нека я свири г-нъ Шивачевъ; нѣ тукъ предтѣжи да се върши работа, а съ свирка работа не се върши. (Веселостъ).

Анневъ: Г-нъ Цачевъ бѣше захваналъ да чете нѣщо, безъ да знае какво. Слѣдователно трѣбваше по-напредъ да чете предложението на бюджетарната коммисия; а въ законитѣ, които сѣ издадени въ послѣдне врѣме, азъ казвамъ, че никой не желае да се мѣша законъ съ законъ, само искаме да направимъ, щото на мѣсто да се изпълняватъ отъ медицинскій съвѣтъ, ще се изпълняватъ отъ санитарното отдѣление при Министерството на Вхтрѣшнитѣ дѣла, което ще бѣде постоянно тамъ. А медицинскій съвѣтъ сжществува сега само въ фантазията на нѣкой хора, защото колкото пхти се мжчишъ да заваришъ нѣкого, никога нѣможешъ да го намѣришъ.

Д-ръ Цачевъ: Азъ почнахъ да докладвамъ по медицинската частъ на основание на думитѣ на г-на Аневъ, който казва, че за идущата сессия трѣба да се привлече вниманието на правителството, за да изработи за идущата сесия единъ законъ по медицинската частъ, които да отговаря на нуждитѣ на страната, а сега да видимъ какво можемъ да направимъ съ бюджета.

Бошнаковъ: Азъ бихъ помолитѣ г-на Анева да представи своя законопректъ като едно предложение, и да се препрати на държавний съвѣтъ. А сега; като медицинскій съвѣтъ е съставенъ и бюджета му е представенъ: то могатъ само отъ персонала нѣкои излишни личности да се извлекатъ. Ако е възможно, тогава да се мине на дневенъ редъ. (Гласове: Съгласно).

Анневъ: Може да се произнесе Народното Събрание както ще, нѣ азъ си казахъ своето мнѣние като народенъ представител, и съмъ увѣренъ, че не може да се очаква никаква полза отъ него. За сега совѣстѣта ми е спокойна, и Народното Събрание да се произнесе както ще.

Председателъ: Какъ мисли Народното Събрание?

Анневъ: При всичко туй, азъ сподѣлямъ мнѣнието на г-на Министра на Вхтрѣшнитѣ работи, и бихъ се съгласилъ, да си оттегля своето предложение, ако г-нъ М-ръ на Вхтрѣшнитѣ работи даде обѣщание на Народното Събрание, че за идущата сессия, непременно ще представи единъ законъ за санитарната организация на страната.

М-ръ Ген. Соболевъ: Этотъ вопросъ быть раз-
смотрѣнъ въ Мин. совѣтѣ.

Анневъ: До колкото разбрахъ, г-на Министра на
Вжтрѣшнитѣ дѣла, той се обѣщава, да приготви законъ
за санитарната организация на страната и че ще се
предложи на Нар. Събрание. Тогава съмъ съгласенъ
да се вотира споредъ бюджета, освѣтъ ако Нар.
Събрание пожелае, да направи нѣкакво измѣнение
въ бюджета. (Гласове: На дневни редъ).

Докл. Д-ръ Цачевъ: (Чете):

ГЛАВА XV.

Медицинска часть.

1 химикъ 6000 лъва. Той е съ контрактъ.

1 секретаръ 6000 лъва; нова длъжность е.

Такъвъ секретаръ за сегашний мед. съвѣтъ не е
нужденъ, защото другдѣ се прибавлява секретаръ
— врачъ при мед. управление, тѣй като е граж-
дански врачъ и членъ на тозъ съвѣтъ, тогава трѣ-
ба по моето мнѣние да изпълнява тая длъжность.

Анневъ: Ако се предполага, че тозъ секретаръ
ще бѣде Д-ръ медицины, а не нѣкой фелдшеръ, то-
гава разбирамъ, а 5000 лъва му стигатъ.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Секретаръ медицин-
скаго управления неможесть быть секретаремъ со-
вѣта. Это немислимо. Въ Министерствѣ столько ра-
боты, что секретаръ управления не будетъ имѣть сво-
боднаго времени для совѣта. Вся медицинская часть
Княжества сосредоточенна въ этомъ отдѣленіи. Вся
организация больницъ зависитъ отъ этого управле-
нія; незначительный составъ сего послѣдняго немо-
жетъ вести огромную переписку и обширную отчет-
ность да еще заниматься научными вопросами. Оно
должно надзирать, какимъ образомъ исполняются об-
язанности въ другихъ учрежденіяхъ этого вѣдомства.

Шивачовъ: Потвърдявамъ думитѣ на г-на До-
кладчика като на бившия членъ на мед. съвѣтъ, който
по добръ знае тоя въпросъ и казвамъ, че секре-
таръ въ мед. съвѣтъ не трѣба, защото малко работа
има, само единъ пѣтъ въ мѣсеца се събиратъ. Тѣй
щото за 12 или 20 засѣдания въ годината да се
даватъ 6000 фр. ще бѣде неумѣстно, и предлагамъ
да се унищожи тая длъжность като непотрѣбна.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Г-нъ М-ръ на Вжтрѣшнитѣ
работи знае твърдѣ добръ, че при гл. врачъ при
мед. управление, секретаръ — врачъ до сега нѣ-

маше; слѣдователно, щомъ се прибави, или тука
трѣба да се махне и да го прибавимъ въ мед. съ-
вѣтъ, или обратно. Защото тамо de facto не сѣ
двѣ отдѣления, а дѣйствувать заедно и двѣтъ. Гл.
врачъ е и членъ на мед. съвѣтъ. То е само една
канцелария особена, има съ една преписка повече.
Много пѣти виждамъ, че самия инспекторъ пише на
гл. врачъ. Това е само една излишна преписка за
усложнение на работата. Но щомъ има секретаръ —
врачъ при гражд. мед. управление, тогава той нека
испълнява всичката секретарска длъжность.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-да! Вы видите
изъ бюджета, какое количество находится въ кня-
жествѣ госпиталей и разныхъ лечебныхъ завѣденій.
Теперь ми узнали, что въ мѣсто 27 предполагается
57 врачей, которые часто будутъ обращаться къ ме-
дицинскому совѣту. Однимъ словомъ мед. совѣтъ бу-
детъ имѣть большое количество корреспонденціи. Я
спрашиваю Васъ, кто будетъ завѣдывать въ канцеларію
подобныя учрежденія? Кто будетъ собирать всѣ свѣ-
денія, которыя будутъ доставляться врачами? Кто
будетъ надзирать за дѣятельностью этихъ 57 вра-
чей? Вы хорошо устраниваете медицинскую часть въ
околіяхъ и округахъ и совершенно разстраиваете
центральное управленіе той же медицинской части.
Кто же будетъ отвечать за общій порядокъ всего
этого важнаго дѣла?

Поповъ: Много врѣме се измина и нищо не на-
правихме. Азъ ще кажа, че на г-нъ Д-ръ Цачевъ
да възложимъ и той понеже разбира по тая часть,
каквото каже, да направимъ.

Д-ръ Цачевъ: Мож да увѣря г-на Министра
на Вжтр. дѣла, че тука нѣма нужда отъ особенъ
секретаръ при ген. инспектора на санитарната часть.
Да остане тука само единъ секретаръ, който е врачъ
съ 6000 лъва; а да има още единъ секретаръ въ
гражданското медицинско управление, то не е доб-
ро; то е много и нашата страна неможе да поднесе
това. Това е луксузъ за мене. Единъ секретаръ ще
може да върши и двѣтъ работи. Ако имаше особенъ
съвѣтъ, който да се занимава особено, азъ бихъ
се съгласилъ да приемемъ; но тука нѣмаме особенъ
мед. съвѣтъ за гл. врачъ на гражданското отдѣле-
ние. Гл. врачъ е при Военното Министерство съ
химика заедно и иматъ друга работа съвсѣмъ от-
дѣлна отъ мед. съвѣтъ. Слѣдователно, това е из-

лишно, да има ген. инспекторъ по санитарната частъ особена канцелария. Всичката кореспонденция може да се съсредоточи въ гражданското мед. управление, тъй щото не ще да трѣба да се плаща на двѣ мѣста за помѣщения, а на само едно мѣсто. Това се вършеше при моето такова.

М-ръ Начовичъ: Мемогж никакъ да се съгласа съ г-на Д-ра Цачева. (Д-ръ Цачевъ: Защо?) Ще кажя. Защото, както каза Негово Превосходителство, въ Министерството вжтрѣ има доволно работа и не може да я свърши самъ мед. съвѣтъ. Отъ друга страна, ималъ съмъ случай да видя, че тамъ трѣба да има единъ Българинъ, който да отбира да превежда законитѣ, както и да се грижи за тѣхното изпълнение. Тамъ всичкитѣ почти не сж Българи. Химикътъ не е Българинъ; ветеринарътъ не е Българинъ, лабораторинътъ тоже, и заради това законитѣ се правятъ на други язици. Тѣзи закони, които се издаватъ по медицинската частъ, бждете увѣрени, че се преписватъ по нѣколко пѣти, защото не е имало, кой да ги напише на български и да се погрижи за тѣхното напечатване, и заради това се предвижда още единъ секретаръ. Ако щете, намалете заплатата му, ако не щете, недѣйте, но не трѣба да забравяте, че секретарътъ ще е дѣсната рѣка на тѣзи хора, които не сж Българи. (Гласове: Отпускъ!)

Предсѣдатель: Давамъ отпускъ за 5 минути.

(Послѣ распускъ).

Предсѣдатель: Засѣданieto се открива на ново.

Докладч. Д-ръ Цачевъ: (Чете): Секретаръ врачъ 5400, но той се унищожавя.

Шивачовъ: Какъ се унищожавя? Просто при медицинский съвѣтъ се унищожавя, и остава при медицинското управление.

М-ръ Генер. Соболевъ: Я прощу оставить этого врача при медицинскомъ совѣтъ. Если вы его упраздните, то придется связать въ совѣтъ для секретарскихъ должностей либо околийски либо какого либо другого врача.

Докладчикъ: (Чете) 1 подсекретаръ. . . 2400.
1 Ветеринаръ. 1800.
1 Ученикъ при лабораторията. 1800.
Писци и слуги. 3360.

Предсѣдатель: Моля г-на Докладчика да прочете отъ първо още единъ пѣтъ.

Докладчикъ (Чете): химикъ 6000 (Приема се).
Секр. — врачъ 5400. (Приема се).
Подсекретаръ 2700 (Приема се).
Ветеринаръ 1800. (Приема се).
Ученикъ при лабораторията 1800 . (Приема се).
Писци и слуги 3360. (Приема се).

Веществени разности:

Наемъ помѣщение 2500. (Приема се).
Отопление освѣтление и други канцелар. разности 1500. (Приема се).
Съдържание на лабораторията 2000 (Приема се).

ГЛАВА XVI.

Съдържание състава на медицинското управление.

Старши врачъ. 7008.

М-ръ Генер. Соболевъ: Въ бюджетопроектъ поставлено 9600 и я прощу не уменьшать жалование старшаго врача; по такъ какъ большинство г-дѣ депутатовъ желаетъ уменьшить вообще содержанія, то прощу и это жалованье уменьшить наравни съ другимъ, т. е. на 10% и вмѣсто 9600 поставить 7540 лева.

Анневъ: Ние се съгласихме, че ще намаляваме на едни 10%, а на други 15%; за това сега трѣба да се приеме както е предложила комисията, сир. 7008 лева. Освѣтъ това ще обърна вниманието на г-на М-ра на Вжтр. дѣла, щото тѣ старшитѣ врачове да бждатъ Д-ри медцини, а не врачове.

М-ръ Генер. Соболевъ: Знаетъ ли г-нъ Анневъ въ дѣйствителности различіе между Докторомъ медицины и врачомъ?

Анневъ: Имамъ честь да зная. Есть большая разница.

Предсѣдатель: (Чете) Регистраторъ — Архиваръ 2700.

Анневъ: Тукъ ми се струва ще приеме Н. Събрание както е написано. Между Архивара на едно Министерство и този има голѣма разлика. Тукъ има само 30—40 исходящи бумаги въ годината. 2400 лева сж достатъчни.

Предсѣдатель: Приема ли Н. Събрание заплатата на Архиваря да бжде 2400? (Приема се).

Докладчикъ (Чете): Писци и разсилни 5000.

М-ръ Генералъ Соболевъ: (Преводъ отъ русски). Сега работата се увеличава. Незная какъ ще стиг-

натъ 5000 лъва, когато на писаритѣ се плаща по 1800 лъва, а за разилнитѣ колко остава?

Докладчикъ: На едно гражданско отдѣление сж достаточни 5,000 лъва, защото и 10,000 да туримъ ще се израсходватъ.

Предсѣдатель: Съгласно ли е Н. Събрание за писци и разилни да остане 5,000 лъва? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): 4 Ветеринари по 4800 Тѣзи да бждатъ ва Варна, Русчукъ, Видинъ и Търново. (Гласове: Съгласно).

Буровъ: Тукъ стои 4008, а г-на докладчикъ каза 4800.

Предсѣдатель: Приема ли се за 4 Ветеринари по 4008 лъва? (Приема се).

Докладчикъ: Вещественитѣ расходи се уничтожаватъ; защото заминаватъ въ централното управление на М-рството на Вжтрѣш. дѣла командировки 10,000 лъва, се почеркнаха съ съгласието на г-на Министра.

М-ръ Генер. Соболевъ: (Преводъ отъ русски). Азъ се съгласихъ, но съ условие, ако има достатъчно извънредно расходи, за харчение когато притребятъ; защото тамъ съкращавате, тукъ съкращавате, отъ еждѣ ще се зематъ кога стане нужда.

Предсѣдатель: Приема ли Н. Събрание, както е уничтожила комисията извънреднитѣ расходи? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете). Съдържание състава на окр. болници.

Соф. първокласна болница на 120 крѣвата.

1 Старши лѣкаръ 5004 лъва. Ще направа една забелѣжка. Ще помоля г-да Министра на Вжтрѣш. дѣла, щото всички старши лѣкари въ първокласнитѣ болници да бждатъ доктори медицини.

Докладчикъ: Ордinatorи старши и младши комисията опредѣли на единия и другия сжща заплата; защото трѣбва и двамата да иматъ сжщата наука и образование. За туй трѣбва да бждатъ равни.

М-ръ Генералъ Соболевъ: (Преводъ отъ русски). Азъ не зная, защо искате да увеличите. Нека работи усърдно да добие чинъ на старши.

Анневъ: Ние всичкитѣ членове въ комисията бѣхме противъ такива полини. Ще дойда надумитѣ на г-на Д-ра Пачева. Г-да, старший и младший не трѣба да стои, защото често младшия може да бжде по добръ и отъ старшия.

М-ръ Начовичъ: Тукъ старши и младши не сж отъ единъ чинъ, нито една порода. Тукъ има една иерархия, и трѣба да си я има по медицинската частъ, защото трѣба да иматъ всѣкий своя отговорность.

Докладчикъ: (Чете): 1 Старши ординаторъ 4008.

1 Младши. 3804.

Анневъ: Моля Н. Събрание да приеме, както е приела комисията; да не намалява на едно и увеличава на друго. Въ спитала и единия и другия работятъ сжщата работа.

Шипковъ: Ако е намалила комисията, азъ съмъ съгласенъ; но колкото е намалила не съмъ съгласенъ.

Докладчикъ: (Чете):

1 Надзирателъ. 2400.

1 Помощникъ 1200.

5 Фармазисти по 1200 = 6000.

1 Писаръ. 1200.

Слуги. 9200.

Всичко. 35,216 лъва.

(Приема се).

Търновска I класна болница на 100 крѣвети.

1 Старши лѣкаръ. 5004.

2 Ордinatorи. 3804.

1 Надзирателъ. 2400.

1 Помощникъ 1200.

1 Фармацистъ 2400.

4 Фелдшери по 1200 4800.

Слуги. 7220.

Тукъ за слугитѣ трѣбва да се прибави, защото сж малко и има отношение отъ Министерството по това.

Предсѣдатель: Приема ли Н. Събрание както е въ бюджета съ исключение 400 лъва, които да се смаятъ на надзирателя и да останатъ всичко 31.432 лъва? (Приема се).

Докладчикъ: (Чете): Руссенска първокласна болница съ 60 крѣвата.

1 Старши лѣкаръ. 5004.

2 Ордinatorи по 3804. = 7608.

М-ръ Генералъ Соболевъ: (Преводъ отъ русски) Тукъ трѣба по малко отъ както Търновската защото не е отъ 100 крѣвати.

Докладчикъ: (Чете):

1 Надзирателъ. 2400.

1 Помощникъ	1200.
1 Фармацистъ	2400.
4 Фелдшери по 1200 =	4800.
1 Писаръ	1200.
Слуги	5000.

Бобчевъ Ординатора комисията е намѣрила да с 3600 л.

Доклад. Пачевъ: Когато е рѣшавала комисията по това, г. Бобчевъ е билъ занятъ съ друго нѣщо.

Анневъ: Напротивъ. И азъ ще кажа на г-на Пачева, че и у мене е забѣлежено 3,600, По напредъ пропуснахъ да забѣлежа на г-на Министра. че ординаторитѣ трѣбва да живѣятъ въ болницитѣ, а не да живѣятъ отвънъ и да дохождатъ когато искатъ.

Бобчевъ: Азъпредлагамъ на г-на Докладчика, да го приеме, както е забѣлежено у мене.

Докладчикъ: Ние вотирахми за Търново. Тамъ сж по 3804. И миналата година е било тѣй.

Бобчевъ: Да! Но Търново има 100 кревати, а Русчукъ 60.

Докладчикъ: Ординаторитѣ иматъ една и сжца работа, една и сжца наука. Въ Русчукъ се живѣе по сжкпо. Ако трѣба за Търново, трѣба — и за Русчукъ. (Гласове: Съгласно).

Бобчевъ: По преди г-нъ Д-ръ Пачевъ укоряваша окръжж. ординатори, а сега иска да имъ се повиши платата.

Шивачовъ: Тукъ стана дума за организацията, а за тѣхъ никаква дума не стана.

Предсѣдателъ: Ще туря подъ гласоподавание, както е приела комисията. Които не приема да си дигне ржката. (Никоѣ). Значи приема се.

Докладчикъ: (Чете);

Видинска I класна болница съ 60 кревата.

1 Старши лѣкаръ	5004.
1 Ординаторъ	3804.
1 Надзирателъ	1500.
4 Фелдшери по 1,200	4800.
1 Писаръ	1200.
Слуги	7220.

(Приема се).

Варненска I класна болница съ 100 кревати

1 Старши лѣкаръ	5004.
1 Ординаторъ	3804.

1 Надзирателъ	1500.
1 Фармацистъ	2400.
4 Фелдшери по 1200 =	4800.
1 Писаръ	1200.
Слуги	7220.

(Приема се).

Кюстенд. II класна болница съ 40 кревети.

1 Надзирателъ	1500.
2 Фелдшери по 1200 =	2400.
1 Писаръ	804.
Слуги	2500.
Всичко	7204.

(Приема се).

Самоковска, Радомирска, Севлевска, Ловчанска, Габровска, Еленска, Свищовска и Плѣвненска иматъ сжщия персоналъ и сжщия щатъ. (Приематъ се).

Ломъ Паланска II класна болница 40 кревети.

1 Надзирателъ	1500.
2 Фелдшери	1200—2400.
1 Писаръ	804.
Слуги	2500.
Всичко	7204.

(Приема се).

Берковска II кл. болница е съ сжщия щатъ. Разградска II класна болница по 40 кревети.

1 Надзирателъ	1500.
1 Фармацистъ	2400.
2 Фелдшери по	1200 = 2400.
1 Писаръ	804.
Слуги	2500.
Всичко	9604.

(Приема се).

Анневъ: Моля г-на Докладчика, да чете и да казва само: Берковската II кл. болница, толко кревети има, и има ли измѣнение или не.

Докладч: (Чете): Берковска II кл. болница на 40 кревети 7204 л. (Приема се).

Шумнеската 8904 лъва. (Приема се).

Силистренската 7704. Тукъ има измѣнение. Въмѣсто 3,000 лъва. за слуги, турнато е 2500, и тѣй остава 7204 лъва. (Приеме се).

Врачанската на 40 кревети 7204 (Приема се).

Ески-Джумайската III кл. болница, на 10 кревета 3900. (Приема се).

Раховската, Добричката, Трънската и Балчикската III класни болници по 3900. (Приема се).

Веществени разноски на болницитѣ.

Храна на болнитѣ, облѣкло, отопление и погребение. 406,975 л. (Приема се).

За медикаменти 78,343.

Пренасане болнични вещи отъ едно мѣсто въ друго 1500 л. За съдържание домове за неизлечими болни 10,000. Наемъ на болнични помѣщения 7,000. За командировки на окр. лѣкари 12000.

За командировкитѣ на окр. лѣкари, тукъ комисията не е на мнѣние да останатъ. За тѣзи командировки има особено такова.

За съдържание на 27 лѣкари въ бюджетъ предвидени съ заплата по 4008 лѣва. Комисията тукъ намѣри за нужно да направи измѣненіе т. е. вмѣсто 27 окр. лѣкари направи 57 околистий лѣкари, за да има въ всѣка околия по единъ; защото единъ докторъ въ единъ окръгъ не е достаточенъ, и населението нѣма да има никаква помощъ. Трѣбва въ всѣка околия по 1 докторъ.

М-ръ Генер. Соболевъ: (Преводъ отъ руски). Азъ благодаря на комисията, че е направила това, и съмъ съгласенъ съ нея.

Бошнаковъ: Това може да бжде, когато се изработи законъ. Ние нѣмаме за сега доктори. Заради туй този въпросъ да остане висящъ.

Анневъ: Наистина, въ комисията бѣхми рѣшили да се поставятъ 57 доктори. Разбира се, това можеше да стане, ако се приемеше моето предложение: да има едно медицинско отдѣление при М-рството на Вятрѣш. дѣла, което предложихъ послѣ да остане до идущата сессия. Това трѣба да се остави до идущата сессия и тогава да се размисли. (Приема се).

Дуковъ: Не зная, да ли има доктори за всѣка околия по единъ; но зная, че не трѣба околистѣ да стоятъ безъ доктори. Зная, че на всѣкъдѣ имаше доктори, или тѣй да кажа, на повече мѣста, а сега останаха само въ градоветѣ, а въ околията ги нѣма. Народа страда отъ различни болѣсти и нѣма кои да обърне внимание на това. Предпочитатъ се нѣкои околии, като имъ се даватъ доктори както нѣкои I степенни, II ст. и III степенни, а нѣкой които бѣха окръзи, както на пр. Провадия. да ли и тѣ не искатъ тѣй когато се разболѣятъ. Защо да има доктори само по нѣкой мѣста, а въ други мѣста да нѣма, когато

и тамъ съществували доктори. Коя е причината, че сж се зели докторитѣ отъ тамъ, не зная. Искамъ да ми се каже, да ли ще има тамъ за напредъ доктори, и защо сж се зели, когато тамъ има и помѣщения за тѣхъ. Народа бѣше навикналъ да ходи при докторитѣ, а сега остава безъ тѣхъ.

М-ръ Генералъ Соболевъ: И азъ съмъ съгласенъ да има доктори и зная, че ще принесжтъ полза на жителитѣ въ България. Азъ казвамъ за идущата сессия е полезно да се усили медицинския съставъ.

М-ръ Начевичъ: Нѣма съмнѣние, че предложението на Г-на Аннава е твърдѣ умѣстно, и добрѣ е да се тури въ дѣйствиe; но медицинския съвѣтъ ще се намѣри въ затруднение да изпълни това нѣщо. Заради туй предлагамъ, да се предвиди една сума въ бюджета, съ която да се помогне на общинитѣ, които нѣматъ лѣкари. Г-нъ Дуковъ каза, че отъ Провадия се дигналъ доктора. Ако Провадия се нуждае, да се отпуснатъ 2,000 франка за подпомаганіе на тази община. Има такива общини, като Никополъ и Орхание, на които трѣбаше да се помогне; но М-рството на Вятрѣш. дѣла нѣмаше срѣдства. Заради туй сега да се предвиди въ бюджета една сума отъ 20, 30 или 40,000 лѣва за подпомаганіе, съ разрѣшението на Държав. Съвѣтъ на такива общини, които не могатъ да издържаватъ единъ докторъ.

Шивачовъ: Азъ поддържамъ това мнѣние на комисията; именно на това основание, че болницитѣ се намиратъ въ окръж. градова. За това потвърждавамъ думитѣ на г-на Дукова, и е желателно, въ центроветѣ на околистѣ да има доктори. А при това имамъ честъ да забелѣжа, да се назначаватъ такива хора за доктори, които да отговарятъ на назначението си, ако ги има, ако не тогава и пакъ да оставимъ на М-рството, да се погрижи да намѣри такива хора.

Геровъ: Понеже по градоветѣ има доктори, но желателно е да има такива и по Околистѣ, и то както каза г-нъ Шивачовъ, ако има такива доктори, които да отговарятъ на назначението си, и тѣ не зиматъ напразно паритѣ. Трѣба да има такива доктори, които да пазатъ животътъ на населението.

Попповъ: Сящо щѣхъ да кажа. Казватъ не можало да се намѣратъ 56 доктори; но може да се намѣратъ. Както каза г-нъ Дуковъ, въ Провадия имаше болница, но сетнѣ се дигна и сега нѣма докторъ. Най-подиръ и да се намѣратъ доктори, но трѣбва

да сж такива, които да отговарят на назначението си.

Дуковъ: Моля Н. Събрание да обърне внимание на този провадийски окръг за който казахъ. Той бѣше окръгъ, макаръ и сега да е околия, но по населението и жителитѣ се държи по високо и отъ Варна. Тамъ, г-да, по вече пребивава войска. За това моля Н. Събрание, да бѣде малко по щедро да отпусне нѣкаква сума, за да се снабдятъ съ докторъ, защото сега особно тамъ има епидемическа болѣсть и да не умиратъ хората безъ време.

Председателъ: Ще потвърдя думитѣ на г-на Л. Дукова, че въ едно писмо, което имамъ отъ Провадия, въ него ми казватъ, че има епидемическа болѣсть и като нѣма доктори, хората умиратъ и нѣма никой да ги погледне.

Д-ръ Цачевъ: Ще привлече вниманието на правителството, да се не назначаватъ доктори, които ги гонятъ отъ Русия; имаше единъ докторъ, отъ когото цѣль свѣтъ бѣше пропищаль. Този човѣкъ намѣсто да се накаже или отчисли, той напротивъ за зла честъ се награди. Това знае и Негово Превосходителство, но какво стана, незнай.

Анневъ: Много благодаря на г-на М-ра на Вжтрѣш. дѣла, и не 56, а 112 даже да се назначатъ ако Н. Събрание приема. Това ще има смисълъ, ако санитарната частъ се полага, както предлага комисията.

Бошнаковъ: Но азъ, ако предложихъ, че не може да се намѣратъ толко доктори, казахъ го че нѣма способни. За туй подкрепямъ мнѣнието на г-на М-ра Начевича, да остане до дѣто се представатъ доктори. Да се отпусне въ бюджета една сума около 60.000 лѣва. Тукъ 30 доктори по 2.000 лѣва 60,000 лѣва или по 3.000, сж 90,000 лѣва. Ако се отпусне такава сума, тогава ми се вѣрва да се снабдимъ съ доктори, иначе нѣма да ги имами.

Шивачовъ: Азъ отъ обясненията, които станаха тукъ, че трѣба да има на всѣкъдѣ доктори, съмъ на мнѣние, да има по центроветѣ доктори, и за тѣзи цѣль да се отпусне на правителството една сума отъ 90.000 лѣва.

Л. Дуковъ: Съгласенъ съмъ съ г-на Шивачовъ, но незнай, какъ ще се разбира доктори. Азъ не знай този въпросъ да говоря, но направихъ предложение по напредъ и моля Н. Събрание да обърне внимание на Провадия особено. Защото, г-да, както

знаете, че като нѣма докторъ, селянетѣ ходатъ дѣто коватъ коньетѣ да зиматъ прахъ, купуватъ балсамъ и се лѣчатъ, съ което истровиха повечето дѣцата си. Заради туй пакъ казвамъ, да се обърне внимание и се отпусне за лѣкари, особено за Провадия. За сега моля да се отпусне за тамъ: защото има болѣсть, както по хората тѣй и по добитѣка.

Анневъ: Да приемемъ прѣдложението на г-на Лазаръ Дукова за отпущание на единъ докторъ въ Провадия. И предложението, което предлагаше комисията, да остане за идущата сессия; защото, ако отпуснемъ такава голѣма сума, страхъ ме е, да не се навлечатъ тукъ такива Яйтелесовци.

М-ръ Начевичъ: Азъ повтарамъ пакъ понапредното си предложение. Азъ отъ опитъ зная, че много общини се нуждаятъ отъ доктори, а нѣматъ срѣдства да ги поддържатъ, Азъ споменахъ Орхание, Никополъ тоже и Търново и Дръново сж въ сѣщото положение. Миналъ съмъ прѣзъ тѣзи градове и зная положението имъ. Рахово е въ сѣщото положение. Тамъ сж принудени да привеждатъ отъ Влашко доктори съ много разноски, и много пѣти 2-3 дѣца умиратъ изведнѣжъ, защото нѣмали лекарска помощъ. Ако на таквизи общини се отпуснатъ по 2000 л. то другитѣ 2000 може да даде общината, и да си зематъ единъ докторъ, Именно да се поправи злото, да се предвиди въ бюджета една сума отъ 30—40000 лѣва, за да може правителството да помага на тѣзи общини, които сж готови да зематъ единъ докторъ. Нѣма да се плати на община всичката плата, но ще имъ се отпусна една сума около 2000 лѣва. Това искахъ понапрѣдъ да кажж.

Анневъ: Азъ бихъ се съгласилъ съ г-на М-стра на Финанситѣ, да се предвиди една сума за поддържане на докторитѣ въ общинитѣ. Но на никакъвъ начинъ медицински свѣтъ да не предлага на разнитѣ общини доктори, а общинитѣ сами да си избиратъ своитѣ доктори, и медицинский свѣтъ да имъ помага само съ пари.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Будутъ ли вотированы платы для околійскихъ докторовъ, или же будетъ опредѣленная сума для помощи общинамъ, это все равно. Но такъ какъ г-нъ Анневъ замѣтилъ, что доктори не будутъ подчинены уставленной власти и существующимъ закономъ, то я спрашиваю, могутъ ли они

что либо сдѣлать серьезное? Передъ кѣмъ будутъ отвѣчать и кому будутъ подчинены?

М-ръ Начевичъ: Азъ не предполагаю, че нѣма да се подчиняватъ на медицинскій съвѣтъ. Тѣ ще бждатъ подчинени на него както напр. М-ство на Просвѣщеніе-то има надзоръ на всичкитѣ училища. Тѣ е другъ въпросъ, който искахъ да кажа; знамъ че общинитѣ не сж въ състояние да поддържатъ сами докторитѣ си; на таквизи общини правителството да отпусне помощъ; но то ще има и сила надзирателна върху тѣхъ.

Предсѣдатель: Желаетъ ли Нар. Събрание да се разисква този въпросъ? (Не!) Отъ разискванията, кой-то сж станали по този въпросъ, се появиха слѣдующитѣ предложения: първо стои предложението на комисията и на г-на докладчика, които предлага. .

Д-ръ Цачевъ: Оттеглявамъ си предложението.

Предсѣдатель: Въ такъвъ случай предложението на комисията се оттегли, и нѣма нужда да се тури подъ гласуване. Подиръ това дохожда предложението на г-на М-стра на Финанситѣ, което поддържатъ нѣколко г-да представители. Споредъ това предложение трѣба да се предвиди въ бюджета една извѣстна сума, отъ която да се даватъ помощи на онѣзи общини, които искатъ да си условятъ доктори. Г-нъ М-стръ Начевичъ предлага 40000 л.

М-ръ Начевичъ: 50000 лъва.

Предсѣдатель: Мнѣнието на г-на М-ра Начевича, е да се отпуснатъ 50000 лъва, на М-ството на Вжтрѣшнитѣ работи, за да се даватъ помощи на онѣзи общини, които не сж въ състояние да платятъ всичката заплата, която да се плаща на единъ докторъ.

Който не приема предложението на г-на М-ра Начевича, да си дигне ржката. (Менпество дига). Значи, че Нар. Събрание приема 50,000 лъва да се отпуснатъ.

Г-нъ Дуковъ настоява ли на своето предложение, да се отпусне особена сума за единъ докторъ въ Провадия?

Л. Дуковъ: Моето предложение бѣше, да има докторъ отъ сега въ Провадия; да ли е отъ тази сума или отъ други сумми, то е всичко равно. Азъ казвахъ именно не за община, а за Провадийската околия.

Д-ръ Цачевъ: Между 27 окръжни доктори, фигурира и Провадийскитѣ. Тии сж споредъ старитѣ окръзи, и суммата е предвидѣна.

Съдържанието на 27 окръжни лѣкари по 4008 фр. = 108216 лъва. (Приема се).

София и Търнъ 2 окръжни лѣкари по 5004 л. (Приема се).

За 1 лѣкаръ въ гр. Никополъ съгласявамъ се да се заличатъ 2000 л. показани въ бюджета, като се прие достатъчна помощъ на общинитѣ, които искатъ да си зематъ доктори. (Съгласие).

6 окръжни фелдшери: София, Търново, Руссе, Виддинъ, Варна, и Птѣвентъ по 1200 лъва. = 7200 лъва. (Приема се).

5 окръжни акушерки въ София, Търново, Руссе, Варна, и Виддинъ по 1296=6480 лъва.

Бобчевъ: Като дѣятелността на тѣзи акушерки се ограничава само въ градищата, то нетрѣба да имъ се плаща отъ правителството, а градскитѣ съвѣти да имъ плащатъ.

Марко Велевъ: Колкото за фелдшеритѣ г-да тѣ никакъ не искачатъ отъ градоветѣ (Гласове: Съгласни! Заспалъ си?)

Предсѣдатель: Азъ не разбирамъ, защо да не оставите г-на Марко Велева, свободно да си изкаже своето мнѣние.

Шивачовъ: Азъ искахъ почти също да кажа; както г-нъ Бобчевъ именно, че тѣзи акушерки служатъ само за градове, и предлагамъ да се унищожатъ тука.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Ми опредѣлили 50000 фр. на помощъ общинамъ. Може въ да изходить помощъ и для наема акушерекъ.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание, да се заличи суммата отъ 6480 лъва за акушеркитѣ? (Приема се).

М-ръ Соболевъ: Хочу попросить не забыть сумму на командировку окружныхъ врачей.

Докладчикъ: 12000 л. за командировки на окръжнитѣ доктори.

Шивачовъ: Намѣсто 5 статия въ тази глава, да се укаже командировка за лѣкаритѣ.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание да се отпусне 12000 лъва за командировки на окръжнитѣ лѣкари и да се запише тази сума въ 5 статия на 18 глава. (Приема се).

Докладчикъ: Глава XIX. Съдържание на оспенний телятникъ.

1 директоръ 1500 л.; фелдшеръ 1200 л.; 1 слуга 480 лъва.

Всичко 3180 лъва.

За помѣщение, прехрана на телетата и канцеларски разноси 3500 лъва.

Шивачовъ: Азъ до колкото зная, директорътъ на този телятникъ е окръженъ лѣкаръ, който получава жалование отъ хазната и не може по закона за чиновниците да получава и тази сума.

Докладчикъ: Ако е сѣщия окр. лѣкаръ, не може да получава двѣ заплати и да се избрише тази заплата съвършено.

Предсѣдатель: Съгласно ли е Нар. Събрание да се заличи суммата предвидена за директора на оспенний телятникъ? (Съгласно).

Докладчикъ: Единъ фелдшеръ 1200 лъва. (Приема се).

1 слуга 480 л. (Приема се).

Вещественни разноси 3500 лъва на оспенний телятникъ. (Приематъ се).

Глава XX. Съдържание служащите при Софийскій, Свищовскій, и Шуменскій болнични складове. 1 смотритель 1880 л. 2 смотрителя по 1500 лъва, 2 пазача по 720, и 2 слуги по 660 л. Комиссията е на мнѣние, тѣзи складове да се предоставятъ на болници въ София, Свищовъ и Шуменъ, и да не се плаща особена заплата на чиновниците.

Анневъ: Потвърждавамъ думитъ на г-на Д-ра Пачева. Бюджетарната комиссия намира, че тѣзи пари се харчатъ на вѣтъръ, и намира за нужно да се раздадатъ тѣзи вѣщи по разни болници. Тии складове останаха отъ времето на войната, и ще се развалятъ. Просто да се раздадатъ на разни болници и да се закриятъ тѣзи складове.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Министерство предполагаетъ упразднить эти склады, и передать ихъ красному кресту, который будетъ учрежденъ въ скоромъ времени въ Болгаріи. Тогда содержаніе ихъ nebude стоить ничего. Я бы потому просилъ оставить здѣсь нѣкоторую сумму 1 или 2000 франковъ, для уплаты служащимъ лицамъ, такъ какъ ихъ сразу нельзя отчислить, и имъ нужно по закону заплатить 3-хъ мѣсечное жалованіе.

Анневъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ предложението

на г-на Министра. но тази година непременно тѣзи складове да се раздадатъ. Да се оставатъ 1500—2000 лъва да се плащатъ на хора, до гдѣто да се раздадатъ тѣзи складове.

Докладчикъ: Приематъ 2000 л.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание да се отпуснатъ 2000 лъва за съдържание служащи при Софийскій, Свищовскій и Шуменскі болнични складове? (Приема се).

Докладчикъ: XXI глава. Съдържание състава при депо за медикаменти. 1 провизоръ 6000 л.: 1 помощникъ провизора 3000 л.; 1 фелдшеръ 1200; 2 слуги по 600 л. = 1200 л. Вещественни расходи при депо за медикаменти: Наемъ помѣщение 4000 л., за стѣклани и глинани сѣдове и други разноси 2000 л.,

Всичко 17400 лъва.

Комиссията, като зе подъ внимание, че въ послѣдно време станаха търгове за не повече отъ 40000 лъва медикаменти, не намира за нужно да се даватъ за 40000 л. медикаменти, 17400 фр. за тѣхното депониране. Комиссията е за това, да се раздадатъ тѣзи медикаменти на болницитъ, и да се разпределятъ още отъ сега, а за напредъ да не съществува таково депо, въ което да се съхранятъ за 50000 л. лѣкарства, и да се харчатъ 17400 за съхранение, то е. до 40%.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-нъ докладчикъ вѣроятно читаль докладъ, который я представилъ ЕГО ВѢСОЧЕСТВУ объ ожидаемыхъ отъ этой мѣры результатовъ. Тамъ показано, во что обойдется содержаніе аптечнаго депо, сколько медикаментовъ необходимо для больницъ, показаны серьезные выгоды, которые ожидаются казною отъ этого депо. Изъ смѣты нынѣшняго года я приказаль исключить 75,000 фр. на пищу и медикаменты госпиталей, въ бюджетѣ получилась экономія. Все дѣло ограничится съ прошлого года; организациі эти еще вногамъ, и я полагаю, что Народное Собраніе настоящаго состава остержется, разстроить что только начинается устриваться.

М-ръ Генералъ Каульбарсъ: Г-да! Кромѣ икономическаго вопроса я желаль бы обратить вниманіе, на то, что этотъ складъ медикаментовъ чрезвычайно нуженъ для арміи, и если случится мобилизациа, то нужно ее снабдить лѣкарствами, и потому нужно

имѣть такой складъ, изъ котораго можно взять все нужное, когда армія выйдетъ въ походъ. Я прошу, относиться симпатично къ этому дѣлу, и поддержать его, такъ какъ большая польза выходитъ изъ него для нашей арміи.

Анневъ: Такова депѣ да се поддържа, нѣма никаква смисълъ, когато съдържанието му струва 17400 лѣва. За медикаменти, които трѣбватъ за арміята, може всѣка година да се назначатъ търгове и ще ги доставятъ хора частни, и поевтино, и по прѣсни и по подобри, отъ колкото сж тука въ депѣ. Азъ предлагамъ на Нар. Събрание, да се съгласи съ комисията, да се закрие това депо. А колкото медикаменти сж нужни, може за тѣхъ Министерството да назначи търгове, и да се доставляватъ прямо въ болницитѣ.

М-ръ Генералъ Гоболевъ: За симъ воть что я имѣю Вамъ сообщить: помѣщеніе нанято, мебель дѣлается; провизоръ взятъ по контракта, помѣщеніе нанято по контракту. Что полагаете сдѣлать со всѣмъ этимъ, если упраздните это депо? Медикаменты куплены, и необходимо ихъ сохранять. Черезъ годъ лишь можно убѣдиться, будетъ ли выгода или nebudeтъ. Теперь же неможесть быть и вопроса, и вамъ неостается ничего болѣе какъ утвердить предложенныя расходы.

М-ръ Генералъ Каульбарсъ: Торгами можно доставлять медикаментовъ въ мирномъ времени; но когда есть мобилизация, тогда уже поздно, и лѣкарствъ въ врѣмя войны трѣбуются въ огромное количество. Потому нужно устроить такой складъ, и имѣть запасъ медикаментовъ.

Шивачовъ: Азъ нѣща да продължавамъ върху въпроса, освѣнъ да добавя, че подобрѣ да се платятъ пари на тѣзи, които сж съ контрактъ и да се прекъсне това депо, отъ колкото да се поддържа. Персональтъ струва повече отъ колкото струватъ медикаментитѣ. Ще можемъ да купимъ сжщитѣ медикаменти по пресни и поевтини. Ако е нужно за Военото М-ство, то може да има сѣка дружина единъ малкъ складъ отъ потребнитѣ за войска медикаменти; но особенно да се не плаща за такова депо, гдѣто само мишки се расходжатъ. Азъ предлагамъ да се унищожи това депо.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Г-нъ Шивачовъ всѣмъ не понимаетъ, какъ рѣшаются подобния дѣла. Каждая дружина можеъ имѣть складъ, но при арміи долженъ быть центральный складъ, отъ котораго

бы питались маленькія склады, которые могутъ находиться въ дружинахъ. Но чтобъ дружины содержали все, что потребуется въ военное время, это вѣшь немислимая.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Напълно съзнавамъ, че дѣйствително трѣба да има складъ за нужно време. Азъ съмъ билъ воененъ и съмъ ималъ честь да практикувамъ 10 години по тая часть. Но тѣзи складове не се съставяватъ така, както у насъ. Съзнавамъ напълно, че трѣба да има складъ, който да има всичкитѣ нужни нѣща за походъ. Тука какво ще има? Азъ видѣхъ листата на търговетѣ, но въ него не сжществува освѣнъ медикаментитѣ които се употребляватъ въ мирно врѣме. Азъ съзнавамъ това и моля г-нъ Военный М-ръ, да състави единъ такъвъ складъ по военното вѣдомство; и по тази часть можъ бесплатно да послужа. Но такъвъ складъ както се сттавява у насъ, азъ можъ да уверя г-на Военный М-ръ, че нѣма да му послужа за нищо въ време на войната. Какви спекуляции сж се правили при купуване медикаменти, не сж да говоря тука. Но мисля че г-нъ М-ръ ще се съгласи съ мене, да се направи единъ складъ само по военното вѣдомство както става въ всички добрѣ организувани държави за войската.

Анневъ: Колкото за медикаментитѣ, ще кажъ на г-на М-ра на Вжтрѣшнитѣ дѣла, че съ тѣхъ много лесно може да се постъпи, като се раздѣлятъ по части на болницитѣ. А колкото за време на войската, то азъ се съгласявамъ съ г-на Д-ра Цачева, че тука трѣба друго нѣщо, съвсѣмъ независимо отъ гражданското управление. Освѣнъ това има въ случай на единъ походъ, — недай Боже — красния кръсть и други благодетелни учреждения, които осгавятъ нужнитѣ медикаменти даже и бесплатно. За това предлагамъ на Нар. Събрание, да остане при мнѣнието на комисията, сирѣчь да се закрие депото; а колкото за чиновницитѣ, съ тѣхъ може да се постъпи съгласно съ закона (за чиновницитѣ) и да имъ се плати за 1 или 2 мѣсеца. (М-ръ Ген. Соболевъ: А контрактъ?) Колкото за контракта, незнай да ли се е изпълнила формалносѣта по чл. 5 отъ закона за чиновницитѣ. Но знамъ, че всичкитѣ финансови въпроси зависятъ отъ Народното Събрание.

Бошнаковъ: Съгласенъ съмъ това да се закрие. Онѣзи медикаменти, които сж важни за войската, да

се пратятъ на Военното М-ство, и чиновниците да се подведатъ на друго служение. Азъ не бихъ се съгласилъ за наемъ да се плаща 4000 лъва, тѣ сж 20000 гроша. За какво сж тии лични разноси? Други лѣкарства да се раздадѣтъ по болницитѣ. Азъ незная, защо да се плати единъ ревизоръ съ 6000 лъва. Като има доктори, както г-нѣ Цачевъ, които желаятъ да служатъ даромъ, то е излишно да се плаща тѣй скъпо персоналътъ. За това да пристѣпимъ и постановимъ, щото да се закрие това депо.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я согласенъ съ Вами передать депо въ Военное Министерство.

Докладикъ: По този начинъ ще се удовлетвори нуждитѣ за време на войната и въ това дѣто ще се съхраняватъ вѣщи неизбежни за войската. Но както е склада сега, той нѣма да послужи за армията.

Шивачовъ: Тука Нар. Събрание трѣба да го унищожѣ за сега; и когато дойде въпросъ за военния бюджетъ, тогива може да се разиска.

Анневъ: Азъ незная, какъ г-нѣ Цачевъ може да предлага ново нѣщо отъ страна на комисията, щото това нѣщо да мине въ военното вѣдомство. Комисията предлага да се закрие, и съ чиновниците да се постѣпи съгласно съ „закона на чиновниците“, и да имъ се заплати за 1 или 2 мѣсеца жалование. А г-нѣ Военный М-стръ може въ идущата сессия да предложи онова, което ще намѣри за нужно.

Бошнаковъ: Г-нѣ М-стръ каза, че тѣзи чиновници сж съ контрактъ и сж иностранци. Азъ мисля, че тѣзи чиновници, които сж съ контрактъ, сж подчинени на нашитѣ закони.

Както се каза, това депо ще бѣде непригодно за военно време. За това да се спазатъ за войската само ония медикаменти, които сж нужни за войска а излишнитѣ лѣкарства да се раздадатъ въ другитѣ болници, и персоналъ или да се намѣсти при болницитѣ, или на други мѣста.

Съ други думи да се закрие това дѣло.

Предс.: Както чухме, има двѣ мнѣния за съдържание на депото на медикаментитѣ. Комисията предлага на Нар. Събрание, да се закрие това депо, и медикаментитѣ отъ сжщо това депо да се раздадатъ на разнитѣ болници.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Я обявляю, что

рѣшеніемъ закрыть это депо будетъ высказано личное недоверіе къ мнѣ.

Анневъ: Г-нѣ М-стръ на Вжтрѣшнитѣ работи нетрѣба да зема това за лично недоверіе. Чиновниците могатъ да се наредятъ на друга служба.

(Генералъ Соболевъ излиза изъ залата).

Предс.: За 5 минути почивка.

(Послѣ распускъ).

Предсѣд.: Засѣданіето се открива отъ ново.

Шивачовъ: При всичко, че всичкитѣ г-да Представители сж съгласни, че отъ такова депо нѣма нужда, и е само за обременение на хазната, но ако Н. Превосходительство желае, ние можемъ да му отпустемъ повече отъ 1 мил. фр. само и само да го увѣримъ голославно, че имаме у него доверіе, но желателно е за въ бѣдѣще такъвъ видъ натискъ да не става. — Като е съ зоръ, нѣма какво да се прави. (Гласове: На предмѣта!)

Предсѣд.: Приема ли Н. Събрание за състава на медицинското депо да се отпустнатъ 17400 л.? (Приема). Който не приема, да си дигне ржката. (Никой не лига).

Докл.: Съдържание на карантинитѣ 10,000 л.

Комисията моли г. Мин. на Вжтр. работи, гдѣ фигуриратъ доходитѣ отъ тѣхъ; въ бюджето-проекта ги нѣма: а слѣдовователно и карантини нѣмаме.

Мин. Начевичъ: Доходитѣ отъ карантинитѣ ги зема турското правителство, защото има една интернационална или между-народна конвенция, която налага да се събиратъ тѣзи доходи отъ Санитарный Сѣвътъ въ Цариградъ. Правителството се старееше още при първото М-во да унищожѣ това нѣщо и да се постави на свободна нога, и то се ползува отъ всичкитѣ случаи да може да придобие това право, но, защото не зависи отъ България, а отъ цѣла Европа, за туй М-вото не сполучи да може то да зема доходитѣ и да се освободи отъ турскитѣ карантини, които сж въ Варна и Балчикъ. За туй въ нашия бюджетъ не съществуватъ никждѣ доходитѣ отъ тѣхъ. М-вото както е слѣдвало до сега, ще слѣдва и и за напредъ да се старае въ това отношение и може би ще бѣде по-щастливо.

Анневъ: Комисията, като размисли за тази сума, дойде до заключение, че гова право е международно. Въ послѣдното или пред-послѣдно Н. Събрание се прие единъ уставъ за карантинитѣ, но той не можѣ да се приложи, защото представителитѣ

на тази мѣжду-народна комисия го отбѣснати. Азъ мисля, че суммата просто трѣбва да се угаси. Има назначенъ единъ докторъ, който нѣма право да се мѣси. Всичкиѣ хора, които пристигатъ въ Варна сж подчинени на ревизия на докторитѣ отъ мѣжду-народната комисия. Нашия карантиненъ докторъ се расхожда и нѣма никаква работа. Предлагамъ да се угаси тази сумма, и д-рътъ да се назначи на друга службаа. (Гласове: Не тѣй!)

М-ръ Стоиловъ: Карантиния въпросъ е единъ отъ многото въпроси, които сме наслѣдили съ създаването на Българското Княжество. Преди нѣколко деня чухме нашитѣ задѣжжения спрямо Дунавската Комисия. Сжщото и е съ санитарний въпросъ. Това сжществуваше още по напредъ, и Романия до дѣто бѣше васална на Турция и тя бѣше подчинена на сжщия свѣтъ, който се намираше въ Цариградъ. Работитѣ, които иматъ источника си въ Цариградъ, много пакти става, че общи въпросъ се сплита съ личний; сжщо е станало и съ нашия въпросъ. Тѣзи карантини иматъ значителни приходи. Но има нѣкои лица отъ левантинско происхождение, които сж се замѣстили тамъ, зиматъ тия приходи, които се назначаватъ отъ интернационалната комисия, а даже не мож да кажа, да ли не сж роднини на мѣкои членове отъ тази комисия. Европа мисли, че за здравieto на цѣла Европа трѣбва да поддрѣжатъ своя карантинъ въ Цариградъ. Отъ това излиза, че, ако слѣдваме по буквата на нашитѣ задѣжжения, трѣбва да оставимъ мѣжду-народната комисия да се грижи за санитарното положение на нашето крайбрѣжие. Нашето правителство като съзнава задѣжженията, които лежатъ на него спрямо общото здравие, намѣрило е за нужно да земе нѣкои мѣрки, за да се предпази ото епидемически болѣсти. За това се направила тази наша карантина въ Варна. Тя има за цѣль, не само положителната полза за предупазвание Княжеството отъ болѣсти, които могатъ да влѣзатъ отъ вънъ, но и да докаже на Европейскитѣ сили, че тази карантина, която тѣ сж турили тукъ, не принася никаква полза и, че, България служи като граница, като предѣлъ, която запазва влизанieto на болѣститѣ, именно отъ нейното крайбрѣжие. Азъ мисля, че, ако се нареди тѣй, както мисли да я нареди нашето санитарно управление, ще можемъ да се отървемъ отъ това попечителство. Тукъ отъ

една страна ползата е положителна, а отъ друга страна ще бжде важно срѣдство въ нашата ржка, за да се отървемъ отъ едно неприятно за насъ задѣжжение.

Предсѣдатель: Приема ли се за съдържание на карантина 10,000 л.? (Приема). Който не приема, да дигне ржката си. (Никой не дига).

Докл. Д-ръ Цачевъ:

ГЛАВА XXIII.

Непредвидени разноски 15,000 л.

Комисията счита за излишно да се турнатъ извънредни разноски, тѣй като има сумма, предвидена за разносикитѣ по М-вото на Вътрѣшнитѣ дѣла.

Бошнаковъ: Азъ бихъ казалъ, тѣ да не се исхвърлятъ, но да се прибавятъ. Както знаете, въ този бюджетъ има много нѣща, които заличихме, но има длѣжности, които ще стане нужда да се откриятъ. За туй на мнѣние съмъ, тия непредвидени разноски да се поставятъ при ония, които сж непредвидени или извънредни. Ако се съгласи Нар. Събрание, нека приеме моето предложение.

Предсѣдатель: Мнѣнието на комисията е. да се заличи тази глава за извънреднитѣ разноски, тѣй като за М-вото на Вътр. дѣла има предвидена сумма за непредвидени разноски. (Гласове: Съгласни). Какво е мнѣнието на Нар. Събрание? Съгласявали се съ предложението на бюджетарната комисия? Който се не съгласява да дигне ржката си. (Никой не дига). Значи, че Нар. Събрание е съгласно, да се заличатъ тия непредвидени разноски.

Докл. Д-ръ Цачевъ: (Чете):

ОТДѢЛЕНИЕ II.

Извънредни разноски.

ЧАСТЬ ПЪРВА.

Вътрѣшни Дѣла.

ГЛАВА I.

§ 1. Съставъ,

Допълнително съдържание на г. Мин. Генерала Соболева 14,640. (Приема се). Квартиритѣ на чиновникитѣ живущи въ града София се унищожаватъ. (Гласове: Унищожаватъ се).

§ 2. Веществени разноски.

Купуване мобили. 10,000 л.

Купуване дрѣхи за арестантитѣ. . . 15,000 л.
 За облеклото на тѣлохранителиѣ. . . 10,000 л.
 Купуване 6 литографии. 2,400 л.
 Пособие на поборницитѣ. 30,000 л.

Мин. Ген. Соболевъ: Вы сократили всѣ расходы и нѣсколько разъ говорили, что многіе изъ расходовъ могутъ бытъ покрыты изъ особыхъ суммъ.

Поповъ: 100,000!

Бошнаковъ: Имахъ едно предложение за 15,000 фр., които да се прибавятъ и да се каже 115,000 л. непредвидени сумми.

Анневъ: Наистина, въ бюджетарната коммисия рѣшихме да се отпуснатъ 50,000 л., но сега виждамъ, че сж малко; за това предлагамъ 100,000 л. а не 150,000 л. както каза г. Бошнаковъ.

Мин. Соболевъ: Я согласенъ на 100,000 фр.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание суммитѣ ассигновани въ бюджето-проекта, за купуване мобили, дрѣхи на арестантитѣ, облекло на тѣлохранителиѣ, 6 литографии и пособие за поборницитѣ; а 100000 за извънредни разноски? (Приема.) Който не приема, да си дигне ржката. (Никой не дига).

Докладчикъ: Купуване домоветѣ, дѣто е живѣлъ въ Воевъ Почившии, Царь Освободитель . . . (Гласове: Това е вече прието).

ЧАСТЪ ВТОРА.

Медицински Съвѣтъ.

ГЛАВА I.

§ 1. Съставъ.

Допълнително съдържани на химика споредъ контракта 3000. (Приема се).

М-ръ Соболевъ: Коммисія пропустила расходъ въ 8000 фр. для содержанія частныхъ оспопрививателей во время появленія оспа и награды производителямъ опиума.

Докладчикъ: Коммисията мисли, че тѣ сж извъ предни расходи. (Гласове: Съгласно).

М-ръ Соболевъ: Кромѣ того нуженъ расходъ на поддержаніе памятниковъ убитыхъ за освобожденіе Болгаріи.

Докладчикъ: По доле има. (Чете): Съдържаніе на частни оспопрививателни въ време на появяване оспа и награда на производителитѣ опиума 8000 л.

Мин. Соболевъ: Это я принимаю на счетъ извънредныхъ расходовъ.

Докладчикъ: За поправаніе и поддержаніе памятницитѣ въздигнати въ паметъ на нашии Освободитель 10000. (Приема се).

Съдържаніе полицейската стража.

4 Пристава въ градъ София.

Мин. Соболевъ: Я попросилъ бы отложить этотъ вопросъ до разсмотрѣнія бюджета Военнаго М-ства.

Анневъ: Азъ немож да разбера, защо ще отложиме. Това да се приеме и да се заключи бюджета за Вътрѣшнитѣ работи.

Шивачовъ: И азъ икахъ да кажа почти сжщото, което каза г. Анневъ.

Докладчикъ: 4 пристави въ г. София по 3000 л. 12000.

Анневъ: Азъ моля г. Докл. да захваща така, както е наредила коммисията: не отъ пристави, и отъ пѣшитѣ стражари да захване да доклува.

Докладчикъ: 4 пристави въ г. София по 3000 л. 12000 л. (Приема се).

3 въ г. Руссе по 2400=7200. (Приема се).

Предсѣдатель: Моля г. Докл. да чете поредъ, защото нѣмамъ предъ видъ, какъ е наредила коммисията, за да мож да дамъ на гласоподаване.

Докладчикъ: 3 въ г. Варна по 2400=7200. (Приема се).

Докладчикъ: 1 въ Търново 2100. (Приема се).

1 въ Свищовъ 2100 (Приема се).

1 въ Видинъ 2100 (Приема се).

Шишковъ: Този приставъ сега излиза на явѣ. Азъ не се съгласявамъ. Предлагамъ да се исхвърли.

Докладчикъ: Тѣй като тѣзи градове се посѣщаватъ отъ параходи, трѣбва непрѣмѣнно да има по 1 приставъ. Коммисията въ своето засѣданіе, дѣто г. Шишковъ не бѣше, бѣше г. Анневъ, г. Бобчевъ и др., размисли, че трѣбва да има по единъ приставъ, който въ сжщо време да преглежда пашпортитѣ, сир. да изпълнява обязанността на пашпортаджия.

Шивачовъ: И азъ до колкото помня, въ коммисията се рѣши да има пристави въ 4-тѣ града, както доложи г. Докл.: въ Ломъ, Силистра, Свищовъ и Видинъ.

Шишковъ: Туй щѣхъ да кажа, но като сж намѣрили за добръ, не съмъ противенъ.

Докладчикъ: 1 приставъ въ Ломъ 2100. (Приема се).

1 приставъ въ Силистра. (Приема се).

140 старши конни стражари по 1200 168000 л. (Приема се).

1260 младши конни стражари по 9000 — 11,340,000. (Приема се).

80 старши пѣши по 9000 — 720000.

720 младши пѣши стражари по 600 — 432000.

§ 52. Вещественни расходи.

Обмундировка на 220 стражари по 35 л. на всѣхъ — 75000. (Приема се).

Тукъ има едно предложение отъ М-вото на Вжтр. дѣла за отпущание 100,000 л. за София столицата на България. Комисията нѣма нищо противъ. Азъ предлагамъ на Н. Събрание, да го одобри, както и въ другитѣ Събрания се е одобрявало това нѣщо.

Шишковъ: За този въпросъ станаха разисквания въ едно отъ миналитѣ засѣдания и дойдохме до убѣждение, че трѣбва да се отпусне една сума. Отъ моя страна предлагамъ да се отпуснатъ 50000 фр.

Манафовъ: Незнамъ, какво ще правимъ съ тѣзи отущения. Разбирамъ, че София изисква да се поправи и съмъ съгласенъ да жертвуваме не 100000, а 4 — 500000 фр. Тя ще бѣде столицата и гордостта на всѣки Българинъ. Но предъ насъ има зинали много и пб-важни потребности. Азъ предлагамъ за сега, този кредитъ да се изостави и да видимъ по нататкъ, какъ ще извършимъ другата си работа.

Попповъ: Азъ неznamъ, защо се искатъ 100000 л. за тукашното общинско управление. Да ли бюджета е малкъ, та не стига за разноснитѣ. Да се видятъ разноснитѣ на тукашното общинско управление и да се види, да ли сж малко, или много, за да не даваме тѣй напразно пари.

М-ръ Генералъ Соболевъ: Когда мнѣ быль представленъ бюджетъ общинскаго управления г. Софи въ немъ было обозначено около 100000 франковъ дохода изъ такъ называемаго Барьернаго права. Въ прошломъ году городъ получилъ по октроа 300000 фр. Но въ силу разныхъ обстоятельствъ не зависящихъ отъ городского совѣта, пришлось за многія вещи упразднить налогъ октроа, и теперь городъ, который взялся за обширныя общественныя

работы, на кои заключены контракты, принужденъ просить помощь. Въдъ Софія столица болгарскаго народа.

Марко Велевъ: Г-да! Тукъ е столиченъ градъ за всѣкога и трѣбва да се произнсемъ, когато и да е. Но ние трѣбва да гледаме всичко едно по едно, защото ако отпустнемъ на Соф. град. общ. съвѣтъ 100000 л., то на другитѣ трѣбва да отпустнемъ поне по 30000 л. Само отъ кръчмитѣ, колкото приходи има градскій съвѣтъ. Азъ стоя въ кръчма и виждамъ, кръчмара, какъ приготвява бѣли левове, за да плаща за патентъ. Ще кажа, защото Софи най малко може да има 600 кръчми, които плащатъ сѣ на Соф. община. (Гласове: съгласно). Всичкитѣ тѣзи приходи оставатъ на градскій съвѣтъ и азъ неznamъ, отъ дѣ ще нѣма да си подпѣлни Соф. град. съвѣтъ бюджета, но се обърща къмъ Н. Събрание и да сака 100000 л. Това ще бѣде нѣкакъ неумѣстно. Колкото за правителственнитѣ работи, дѣто трѣбва да поправимъ, ще поправимъ на драго сърдце, но на град. съвѣтъ, да му дадемъ 100000 лѣва, азъ неznamъ защо.

Шивачовъ: Въ Дър. Вѣстникъ се вижда направенъ докладъ, съ който общ. управление иска разрѣшението на Дър. Съвѣтъ, да направи единъ заемъ. Както е извѣстно, правителството всѣкога желае, столицата по добръ да бѣде украсена. Азъ предлагамъ, да се отпуснатъ тѣзи 100000 лѣва.

Буровъ: Азъ мисля да се остави това за утрѣ. (Д-ръ Цачевъ: Предлагамъ да се свърши М-вото на Вжтр. дѣла.) Г. Цачевъ предлага, а не ми казва, какъ ще стои нашій бюджетъ за напредъ, като на много мѣста увеличихме расхода вмѣсто да го смалимъ, тѣй щото бюджета ни е повишенъ съ 2 мил. фр. отъ десѣтка. Заради това трѣбва да остане за утрѣ, когато всичкитѣ представители сж тукъ.

Дуковъ: Азъ не znamъ, защо да остане за утрѣ. Сега Нар. Събрание е свободно, може да приеме или не. Мисля тази година да отпустнемъ 50,000 л. до година пакъ, и тѣй, постепенно, постепенно; не можемъ го украси извѣднажъ, защото паритѣ ни сж малко. Да не отлагаме за утрѣ, защото znamъ, колко работа имаме за него день.

Мин. Начевичъ: София е турена въ съвѣтъ исключительно положение. Не ще да говоря, че е столица и че трѣба да служи за гордость на всѣки

Българинъ. Вие знаете, че въ разноситѣ се предвидѣ да се направятъ водопроводи, защото, когато тукъ удари дъждъ, водата се преобраща на калъ и цѣлото население се болева. Просто нѣма човѣкъ, съ какво да си соготи и да пие. Градскій Съвѣтъ предприе да направи водопроводи съ голѣми разноси, защото бѣше необходима нужда за цѣлото население. И освѣнъ туй бѣше срамъ да дойде единъ чужденецъ и да нѣма да му се представи една чаша чиста вода. Миналата година бѣше калъ до колѣна. Палати направени, както Русското консулство, кѣщата на Д-ръ Молловъ, на Г. Бурмовъ, кѣшитѣ прекрасни, но не може да се излѣзне отъ вратата навънъ. Затова трѣбва да се направятъ разноси, трѣбва да се дойде на помощъ на столицата. Ако да бѣхъ ималъ азъ да представямъ това на Нар. Събрание, нѣмаше да искамъ 100,000 но 500,000 лъва. Нар. Събрание добръ ще направи, да приеме тази сума.

Анневъ: Присъединявамъ се на мнението на г. Шишковъ и предлагамъ да се отпустнатъ не 100,000, но 50,000 л.

Шивачовъ: Ще ви приведа примѣръ г-да, Влашката камера въ Букурещъ е отпустнала за него 2 мил. фр. За насъ не е много 100,000 л.

Буровъ: Всѣки трѣбва да прави предъ кѣщата си калдърмъ. Понеже Г. Бурмовъ ималъ хубава кѣща, каза г. Начевичъ, а не може да се излѣзе отъ вратата на вънъ, за туй да се дойде на помощъ на столицата? Азъ може да се съглася за 50,000 фр.

Предсѣдателъ: Приема ли Нар. Събрание, да се отпустнатъ 50,000 л. за украсяване на София? (Приема се). Който не приема, да си дигне ржката. (Никой не дига).

Докл. Д-ръ Цачевъ: Има една бумага отъ М-вото на Вжтр. дѣла, съ която се иска да се отпустнатъ 15,000 фр. за третокласната болница въ Дупница. По мое мнѣние това не е справедливо. Защото, въ такъвъ случай трѣбва да има въ всѣка околия и болница.

Предсѣдателъ: Ще се чете сега.

(Г-да Представителитѣ ставатъ и искатъ да си идатъ. Шумъ) (Гласове: кѣсно стана! нѣма време!)

Шивачовъ: Азъ ми се види твърдѣ чудно, че г-да Представителитѣ искатъ да си идатъ. Да продължаваме и да се свърши М-вото на Вжтрѣшнитѣ работи и послѣ можемъ да четемъ отношението.

Секр. Щърбановъ: (Чете отношение отъ М-вото на Вжтр. дѣла, съ което се испращатъ за разглеждане и одобрение на Нар. Събрание 100 екземпляра законопроекта за строителното дружество въ Княжеството, който бѣше обнародванъ въ Дър. Вѣстникъ съ указъ № 76.)

Шивачовъ: Този законопроектъ трѣба да остане за идущата сессия. (Гласове: съгласно!).

Мин. Начовичъ: Имаме време до утрѣ вечеръ. Ако ще Н. Събрание, може да се произнесе. Той е миналъ презъ Дър. Съвѣтъ. (Гласове: не можемъ да го приемемъ!).

Шишковъ: Ви знаете г-да представители, че има само единъ день още да гледаме работа. Слѣдователно, азъ съмъ на мнѣние, да не го приема Н. Събрание, но да работимъ и утрѣ и да си вървимъ.

Мин. Начовичъ: Вината не е моя, азъ го внесохъ преди 4,5 дня.

Дуковъ: И азъ ще кажа нѣколко думи. Тѣй като времето е кѣсо, сега да не разискваме, но да остане за идущата сессия. Съгласенъ съмъ, да отидемъ единъ часъ да ѣдемъ хлѣбъ, и послѣ пакъ да се съберемъ. (Гласове: Съгласно! Други — не може!).

М-ръ Стоиловъ: Вече се каза, че на 12 вечеръ трѣбва да се свърши. Азъ мисля, че, ако се разидемъ сега, едвамъ на 11 ч. ще се съберемъ. Утрѣ да се съберемъ на 9 рано и да работимъ до 7—8 вечеръ, и тогава, ако стане нужда, можемъ да направимъ едно ноцно засѣдание. И тѣй можемъ да свършимъ всичката работа.

Предсѣдателъ: Моля Н. Събрание, да се произнесе, какво ще прави съ този законопроектъ, който се внесе. Който е на мнѣние че трѣбва да се разгледа сега, да си дигне ржката. (Г. Начовичъ дига). Значи, че Н. Събр. не може да разгледа този законопроектъ, защото нѣма време.

Дуковъ: Азъ не знамъ, ако идемъ сега да ѣдемъ хлѣбъ, защо да не можемъ да се съберемъ. Ако ни поканятъ на балъ, всички ще се съберемъ. (Шивачовъ: Бошъ лафъ!).

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Н. Събрание, да се продължава засѣданието?

Д-ръ Цачовъ: Има едно предложение отъ М-вото на Финанситѣ, съ което Мин. на Фин. предлага, да се вотира въ 392 л. за дѣлимостта на числата.

Мин. Начовичъ: Азъ искамъ да кажа, да се позволи на всичкитѣ М-ва, да намалявамъ или увеличаватъ съ 10 фр.

Докладчикъ: За М-вото на Фин. 380 и на Дър. Сѣв. 12 всичко 392 л. (Приема се).

Велевъ: Г-да! Вие че сакате да сѣдите тука всичка нощъ. Нашата дума е, да дойдемъ по заповѣята на г. Предсѣдателя. Заради това да не продължаваме по-више, но да се закрие засѣданието. Утрѣ да дойдемъ на 9 сахата, да засѣдаваме до 12, послѣ да отидемъ на ручокъ и да дойдемъ да слѣдваме работата.

Шивачовъ: Азъ официално обявявамъ, че утрѣ

нѣма да свършимъ. Имаме бюджета на Вжтрѣшнитѣ дѣла, Военото М-во и Об. Сгради. Само Военото М-во ще изисква 4—5 ч. Тази вечеръ предлагамъ, да се разгледа М-во на Вжтр. дѣла. Ако ли искаме да стоимъ по-вече време отъ утрѣ, тогава съмъ съгласенъ.

Анневъ: Г. Шивачовъ може да засѣдава самъ си.

Предсѣдатель: Какъ желае утрѣ на 9, ч. ли да се съберемъ? (На 9!).

Велевъ: Който не дойде на 9 да му се зематъ по 15 фр. заради черквата, която ще се прави.

Предсѣдатель: Засѣданието се закрива.

(Конецъ въ 8 ч. 30 мин. вечеръ).

Предсѣдатель: **Варненско-Преславский Симеонъ.** Подпредсѣдатели: { **Иванъ Симеоновъ.**
Ат. Минчовъ.
 Секретари: { **Н. Шивачовъ.**
И. Ц. Щърбановъ.

Директоръ на Стенографическото Бюро: **А. Безеншекъ.**